

શ્રીજૈન હિતવૃદ્ધિ:

પ્રસ્તાવના.

અરમ્ભ થાત મુધારણના સમુદ્ધ, અત્યંત પવિત્ર શુદ્ધ
રત્નોના નિધાન અને સબ્ધ કમળને પ્રજોપના સૂર્ય સમ્માન
થી નિર્નેયર રેરને પ્રજામ કરીને, અનંત શુદ્ધ ગંભીર શ્રી
જોતમ જલુપરતું ચિત્તમાં ખ્યાન પરીને અને વામુદેવી-મ.
સાત જ્ઞાનમૂર્તિ-અરુણનિનું જોડામ રમણ કરીને સ્વ
પરનાં કમ્યાજ્ઞાપે સર્વસ્વ સ્વકર્તવ્યનું સારી રીતે રમણ
ચિંતનન સાથે યથાવિધિ પ્રમાદ સ્થિત જાણરણ કરી, શ્રી
મન મદ્દાવીર સ્વામીની સાધુ, સાધ્વી, સાવક અને સાવિકા
રૂપ સર્વ પ્રમ, સદા સુખી થાય, દુષ્કમ કાળ આદિ વિષમ
સંજોગોને પામી, જોઈએ તેવા (સમય) જ્ઞાન-વિવેકના
વિરહથી સર્વજ્ઞ પ્રજ્ઞાન ઉત્તમ નીતિ-રીતિની મંજિર ખા
મીથી આજ કાલ ધોતરફ પ્રસરેલા અજ્ઞાન અપારને બ
રિમજૂત કરવા, કાળ મુખ કુસંધાદિ દુર્નુજ ધોરોનો સંચાર
વાળા, તથા અમ્યજ્ઞ જ્ઞાન ઉદ્ધાન પ્રકટાવવા, સર્વ મુખકર
સુસંધાદિ સદશુભ રત્ન નિધાન સાધવા, સર્વ આપમોક્ષો
પરસ્પર ઘટિત મદ્દાય અર્પા, જગ દ્વિતકર શ્રી જીન શાસનનાં
યથાશક્તિ ઉત્તતિ-પ્રજાવના કરે, પાપી પ્રમાદને પરત્ર રહ્યા
થી સંયેલી અને યતી મલીનતા દૂર કરે, સર્વ સંકેસેશ દૂર કરે,
શ્રીધીતરામ પ્રભુનો રાન કવ, અને આદરૂપ દુષ્ટ દોષોને દળ
થાનો સદુપદેશ સાર્યક કરે, વાવન નિર્નંગ અન.કરાનુર્ત
સુસંધ મુખસાવદ્ધ ઘણ, એકાગ્રપણે સ્વ સ્વ દ્વિતકર માર્ગનેજ
અવલગી રહે, તેવીજ દ્વિત શિક્ષા વાન્ય જીવોને આપત
સદા પ્રયત્ન પરાયણ રહે, અને સ્વ સ્વ દ્વિતકારી માન

अथ मंगलाचरणम्.

(श्री श्रीर तद्भाव श्रुति.)

नर एतेषां गार्हपत्य शुचिर्भवेत् आरभ्य त्रैलोक्यं नमस्कृत्य
वीर० १

१५. वादिषी^१ कर्मान् करीने, शनिं^२ धीवद^३ भारिषे^४,
विबेहनिषत्^५ अनि धर्म^६ करीने, वाचन्य पावन^७ आग्रसे^८.
वीर० १

अष्टौ^९ सप्त धीव^{१०} करीने, अद्वायं^{११} न वेजीये^{१२}
भुमपी^{१३} गार्हपत्य मित्राणि, नव प्रादांश^{१४} नित्त अर्थांश^{१५}.
वीर० २

रामभुजं^{१६} भुजनात्तमे^{१७}, दुविप धर्मं^{१८} रोगं^{१९} भुमपदे^{२०};
धान अजिन^{२१} भूषण्य^{२२} यारं^{२३}, अर्थां^{२४} नमि धर्तुं^{२५} दधिने^{२६}
वीर० ३

आदि भवता त्पान करण्य^{२७}, अष्ट भंगम आर्म^{२८} भार्थि^{२९};
मान दुत्परात^{३०} जनिन मुखाशय, भुज्यागु^{३१} उज्वेली^{३२}
वीर० ४

गुद्ध व्याभ्यान्मज्ञानवदनिषी^{३३}, मागधर्म^{३४} लवण्य उगारी^{३५};
गोत्र मुपभुज्यास करंता^{३६}, नीराजना^{३७} विधि पूती^{३८}
वीर० ५

जातम अनुभवज्ञान स्वर्गपी, भंगम दीप भजती^{३९};
गोत्र त्रिष्ट मृण नृप^{४०} करंता, गार्हपत्य रत्नजयी^{४१} पार्थिवी^{४२}
वीर० ६

१. नर २. वर ३. मनोहर ४. धर्म ५. रस ६. पात्र

७. नित्त ८. अर्थांश ९. १०. भुज्यागु ११. वर १२. भुज्यागु १३. अर्थांश

१४. अर्थांश १५. वर १६. अर्थांश १७. अर्थांश १८. अर्थांश १९. अर्थांश

२०. अर्थांश २१. अर्थांश २२. अर्थांश २३. अर्थांश २४. अर्थांश २५. अर्थांश

२६. अर्थांश २७. अर्थांश २८. अर्थांश २९. अर्थांश ३०. अर्थांश

जेन हित बोध.

જિવ જેમુંજ સૌથી પ્રથમથી પરિહરવા લાગ્યા તેમજ મિથ્યા-
ન્વને તો પરમ શત્રુ, પરમ શત્રુ, તેમજ ઝેર જેમું જાણી, તેનો
મંદપર્શ પણ નહિ કરતા આવી અગ્નિ કંઠ્યાજીકર ઉમદા નીનિને
અવતારીને મુશ્કારક વર્ગ વર્તેલા, અને મુશ્કારુ વર્ગ તો મદ્દા
જુનારૂપ મદ્દા પ્રનિતાઓને સહવિવેકથી શરણ કરી, શિવ ક્રી-
ડોરની પેરે બદ્ધાદુરીથી પાત્રી સર્વદા પુત્રનું ઉત્તમ ગીરદ આ-
મંક કરના. મદ્દરી વદામ્બુની પેરે આ સંસાર સમુદ્રને સરાગ-
તાથી રોતે તરતા અને સ્વબ્ધાશિત આપુ અને સાવક વગેરે
પણ મુખેથી તારી શકના. પરોપકારને પોતાના પવિત્ર સ્વાર્થ-
રૂપજ ગણના.

આવી પરમ ઉદાર સર્વદા નીતિનું સમ્યક્ મેવન કરના-
રાપુ, સાધવી, સાવક અને અવિદા રૂપ જગત્પતીર્થ સ્વમુખાગ-
મમાં આવતા બધા હોવાને સદુપદેશ જાણી શિવથી પાવન
કરી, થી જિન શાસનની ચોખા—મદ્દાત્મ્ય વધારી શાસન—પ્ર-
ભાવનારૂપ પરમ સાબને પામતા આ સર્વ પ્રભાવ ધર્મ ચક્રવ-
ર્તી થી હનેશ્વર દેવનેજ ગળાય છે. અનુક્રમે પ્રજા પૃથ્વી તળ-
પર પ્રતિબંધ રહિત વિચરી, અનેક બધા મન્યોને ઉદાર કરી,
સ્વ—અવશેષ અધાની કર્મોને સર્વથા ક્ષમ કરી, પંચમ ગતિને
પ્રાપ્ત થયા અક્ષય, અનંત, અબ્યાખ્યાય, અને અપુનર્જાય શિવ
સંપદાને વધા.

પરમ શિવ નિરંજન થઈ લોકામ સ્વીતિ લગ્ન, પરમ
નિરૂત્તિ મુખ પામ્યા આનું નામ નિર્વાણ કંઠ્યાજીકર કહેવાય છે.
જ્યારે ચરમ તીર્થંકર થી વીરપરમાન્મ નિર્વાણ થયા, ત્યારે ચ
વિગ્રહન દેવેન્દ્રાદિકોએ આવી સ્વ સ્વ ક્રિયા કરી, ભાવ
ઉદ્યાન બ્રમવંતને વિરદ મવાથી દ્રુષ્ટ ઉચાળ કંઈ. દિવાલિકા
પ્રકટી, ત્યારથી લોકમાં પણ સર્વત્ર મંગલકર દિવાળી પર્વ રૂઢ
પ્રશિદ્ધ થયું, પ્રજાએ અતે મોજા મદ્દ પ્રમાણ બધા પ્રાણીઓ
ને અખંદ દેશના લીધી હતી, જેમાં પુરુષ, પાપ રૂપ વિપાકનું

પોતાની પવિત્ર દુરજ વિસ્મૃત કરી, તેમનાં હૃદયનેદકે દુઃખ
 સામા દગમગ લેવા કરી અનેક ઉગ્ર ઉપચારોમાં પેમાનો બેર-
 ઉપયોગ કરી ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ ગીતાના આધર્મીઓને સંગીન
 આશય આપવામાં બાગ લેવાની ખરી તકે નળગાં બદાનાં
 કાઢી અવશ્યું મુખ કરવું, તે કેવું લગ્નજનપદ તથા દ્વારજનનક
 છે ? બંદોમાં કહેવાઈ સાગ્રી, પાગ્રી અને ગાગ્રીની ખાતર અનર્ગળ
 ધનનો બ્યય કરતાં નહિ કરતાં સદ્ધર્મ ભેગમાં મુખ પરિણામથી
 નિઃસ્વાર્થપણે સ્વદ્રવ્યનો સદુપયોગ કરતાં અકોથ કરનાર વિ-
 ચેત્ત વિકળ જનોને કોની ઉપમા આપવી, તે વિચારવા જેવું છે !
 અલબત્ત પદબલવું માધન કરવા પશ્ચાત્ પડનારા, કોઈ મુખ
 ઉપમાને તો લાયક થઈ શકેજ નહિ. આ કરતાં પણ વધારે
 શોકજનક તો એ છે કે, ધર્મની બાબત તેમને તખ્તપુ જેવી
 લાગે છે, અને માન પાનની ખાતર પોતાના સર્વસ્વને યહોમ
 કરવા તૈયાર થાય છે. આવા સ્વચ્છંદી જનોનું અસ્તિત્વ જગ-
 તમાં કેવળ બારબૂતજ મનાય છે. પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મી અંતે
 આવા વિચેત્ત વિકળનો જ્યારે ન્યાગ કરી જતી રહે છે, ત્યારે
 તે અદ્ધ જનો આંખ ધોગ્રીને રહે છે, અને સ્વચ્છંદપણે ચા-
 લવાના પ્રાયશ્ચિત્ત તરીકે પશ્ચાત્તાપ કરતાં બાકીનું આયુષ્ય પુરું
 કરી, ધમત્તા અનિચી થાય છે. સ્વચ્છંદપણનાં સાચાં ફળની
 પરીક્ષા તો ત્યાંજ થાય છે. બુદ્ધિબળ પામ્યા છતાં તેનો અદુપ
 યોગ નહિ કરતાં, બેર ઉપયોગ કરનારના તેવાજ દાસ થાય છે.
 નન્યાત્તન્વનો વિચાર કરી અતત્ત્વ ત્પજી, તન્વ મદ્ધજી કરવું, એજ
 અછલમંદ પુરંપાનું સાર્થક્ય છે. છતાં અનેક કુતર્ક, છળ, પ્ર
 પંચ રચી, મુન્ય બેભળા જીવોને વાગવળ કે મોહવળમાં પાડી
 સ્વ પરને અનર્થ ઉપજવના, અનેક દુરાચારી જનોને આપણું
 પ્રત્યક્ષ દ્રષ્ટીએ જોઈએ છીએ. આવા આનાચાર થા દુરાચારને
 સેવનારની બુદ્ધિજ તેમના પોતાના અને પરના દ્રવ્ય અને
 ભાવ પ્રાપ્ત કરવા બારે અઅરૂપજ થાય છે. તેવી નીચ
 બુદ્ધિ ધરવાથી સ્વ પરને અનેકશઃ અધોગતિનુંજ કારણ બને

સેવક દોષાથી તે પદોપકારી પરમાત્માની પ્રભાવ ગણાય છે. અસંખ્ય પરમાત્માની પવિત્ર આત્મા મુજબ વર્તવાના કામી શુભાશુ જનો પ્રબુદ્ધતા વડીલ પુત્રો કહેવાય છે. અને મદાગીલ ધાવકો પ્રબુદ્ધતા સંપૂર્ણ (નાના પુત્ર) કહેવાય છે. આથી ચંદનખાતા, ધૂત્રાવની વિગેરે મદા પ્રતીગ્ધોની પેરે ૫ રમ્બ ચિનપબાવ પૂર્વક પવિત્ર મદાનુભોએ પાળવા ત-પર મુશ્કાલી સમુદ પ્રબુદ્ધની યોદી પુત્રીઓ, અને મુલભાદિકની પેરે મુમદા ધારી આધિકાઓ નાની પુત્રીઓ ગણાય છે.

આ ઉપરથી એકજ પરમાત્માની પવિત્ર આત્માનું પાલન કરનાર માયુ, માયી અને ધાવક આધિકા વચ્ચે પરસ્પર દેવો ધાવે સંબંધ રહે છે, તેરપદ દેખાઈ આવે છે. સંસારીક સંબંધ કરતાં જા ધર્મ સંબંધ કેરલો ભધા પવિત્ર અને કિમતી છે, તેસમજવા જેવું છે. સંસાર ધર્મમાં કર્મ વચ્ચેની કરતાં માતા, પિતા, પુત્ર, કલત્રાદિ સંબંધો જેવા મુશ્કલ છે, તેવા પૂર્વોક્ત ધર્મ સંબંધો મુશ્કલ નથી, કિન્તુ દુર્લભ છે. છતાં કોઈકજ મુશ્કલ બોધી ભાવ્યશાળી બન્યો બવારવીના અનિ દુર્લભ ધર્મ સંબંધ પામી, સ્વમાધર્મી બાઈઓ અને બહેનો અનિ ખરો વાનસ્પત્યાવ ધર્મ છે એ સાધર્મી બાઈઓ અને બહેનોના શુભ જન્મોની ઉમદા કિ મત તેઓજ આદી શકે છે નીદાવા, સાધર્મીઓના દુઃખની દાત નેમનાજ દીક્રમાં વમે છે એ સાધર્મીઓના દુઃખ ભેદ. આવા ભાવ્યશાળીઓનેજ કમકમાદી જુદે છે. વધા શક્તિ વત. મત અને વચનચંદ રવાયે ભાગ આ પી એ સાધર્મીઓની સાચી મેવા પણ આવા ભાવ્યશાળીઓજ અત્યંત છે ઉત્તમ પ્રકારની ધર્મની તાલીમ (કેળવણી) આપી તેમને ધર્મ નુનુખ, અને વ્યવહારીક કલવણી આપી વ્યવહાર દુશ્કળ કહે છે જેથી તેઓ ઉત્તમ લોકમાં નુની ધાવ છે સાચા સાધર્મી ન બધા સમજવા વિના આવી પદોપકાર પુત્રિ દેન બની શકે વાડે ' આવા મુજાશય નજરના શુ ક દાપિ એ સાધર્મીઓથી ભા ભાવ રાખે ખન ' તેઓનું બનુ

૨૫ દુઃખ દેખી શું નિઃશંકપણે સ્વચ્છંદી મોજ મળ માણે
 ખરા ? અથવા ૨૫ પરના બેયનો અનિ ઉત્તમ માર્ગ મુકીને,
 મિથ્યા માન-પાનની લખણુંટમાં પડે ખરા ? અરે ! ૨૫ પરના
 ઉદારનો એટ માર્ગ નમજી મુજ કુસીન પુરુષો કદાપિ પલ્લ અન-
 થકર ઉન્માર્ગ પકડેજ કેમ ? તેવા શાળા સજ્જનો! સારી રીતે
 સમજે છે કે, સાની પુરુષો આપણા નિઃસ્વાર્થ મિત્ર-મંદુ છે.
 તેઓ કેવાજ પરમાર્થ દાવેજ આપણને દિત માર્ગ બતાવે છે,
 તે તેવા મહાનમા પુરુષોની દિત શિક્ષાનો અનાદર કરી સ્વચ્છંદ
 વૃત્તિ બજવી એ કેવાજ ઉન્માદરૂપજ છે. તે તે અમૃતનો કુપે
 ઢોળી નાંખી, વિપનો કુપો બરી લેવા જેવું છે, સોનાના થા
 ત્રમાં ધુળ બરવા જેવું છે, ચિન્તામણિ રતનને કાગડને ઉડાડવામાં
 ફેંકી દેવા બરાબર છે, કટપટુષને કુહાડાની કાપી ત્યાં આકળે
 વાવવા જેવું છે, ગજ પેચી ગર્ધવ લેવા જેવું છે, સમુદ્ર તાલ્ય
 સમર્થ નાવને મુકી પથ્થરને પકડવા જેવું છે. સુતરના દોરની
 ખાતર નવસર મોતીનો હાર તોડી નાખવા જેવું છે, ખીંટીની
 ખાતર મહેલ પાડવા બરાબર છે, તેમજ એક ફલક (પાટીમાં)
 ની ખાતર બર સમુદ્રમાં પ્રવહુજી બાંગવા જેવું છે જે કુલુકિ
 નનો સ્વચ્છંદપણે આત્મી સર્વજ દર્શિત ગત્ય માર્ગને લોપી ઉ-
 ન્માર્ગ મહુજ કરે છે, તેવા નફર નાદાન લોકો મજ્જન વર્ગમાં
 હાની પાત્ર તથા નિન્દા પાત્ર થાય છે, એટલુંજ નહિ કિન્તુ
 વિપત્ર કપાચને વશ પડીકરેલાં દુષ્કૃત્યોના મોખેબવાંતરમાં નરક
 નિર્ગે દાદિ મહા દુઃખના ભાગી થાય છે, એમ સમજી સજ્જનો
 પન્નવર્ધી હરી, સ્વચ્છંદપણું તજી સર્વજ પરમાત્માએ પ્રદર્શિત
 સત્ય માર્ગનિજ સ્વીકારી નિર્ભયપણે તેનુંજ સેવન કરે છે, તે
 અંતે તે મહાનુભાવો દુઃખોદધિનો પાર પામી અક્ષય મુખ સં-
 પત્તિ સ્વાધીન કરી શકે છે. એવાં અનેક દ્રષ્ટાંતો આપણે આ-
 ગમોશી સાંભળી આપણું સકર્ણપણું સાર્યકરવા તેવા મહાશ-
 યોના સમ્યક્ત્રિ અમૃતનું પાન કરી સ્વ કર્તવ્ય સમજી સ્વ પર
 એય સાધવા સર્વ કાયરતા પરહરી ત્રિકરણ શુદ્ધિથી સદુદ્યમ ક
 રવો ઘટે છે. ઇતિ રામ.

આપણું કૃત્ય શું છે ?

બહો ભગ્ન સત્વો ! અવધિ પરમ પૂજ્ય પિતા સ્વામીજી
શ્રી વીર પરમાત્મા પવિત્ર પગલે ચાલી, આપણે બંદુ કરવાનું
છે, આપણી પછી-ચૂનતા (આમીઓ) દૂર કરવાની છે, તે સર્વે
કોટી સાથે પુદ્ગલ-નિમિત્ત કારણો વિના બની શકે ન-
હિ, તોપણ શ્રી વીર મણુની પવિત્ર આજ્ઞાને અધરશઃ અનુસરી
જગન્નયવંતા છન આચનની ચોખા વધારનાશ વૃદ્ધ આચાર્યોદિ
મહા પુરુષોના પગલે વધારાદિ ચાલી, આપણે આપણી મોટી
મોટી આમીઓ સમજી સમજીને અવરજ દૂર કરવી જોઈએ.

પ્રિય ભાઈઓ અને બહેનો ! પ્રથમ તો આપણા સર્વજ્ઞ
વીરરામ પરમાત્મા, અમૃત જેવી મધુરી વાણીથી આપણને
જ્ઞાને માટે જોષ આપે છે, તેજ આપણામાંથી બહોળો ભાગ
ભાગ્યેજ જાણતો હશે. આપ સર્વે એમ તો જાણતા હશે કે,
સમ્યક્ જ્ઞાન (જાણપણ) વિનાની ક્રિયા આંધળી ગણાય છે,
તેમજ અમ્યક્ જ્ઞાન પૂર્વક કરાતી ઉચિત ક્રિયા શુભ ફળદાયી
થાય છે, છતાં આપણે આપણાં આવશ્યક કૃત્યોનું પ્રયોજન શું
છે, તેટલું પણ જાણવા જેટલો સમ લઈએ નહિ, એ કેટલું બ-
ધુ શોચનીય અને લજ્જાસ્પદ છે ? આપણે આપણા ઇંદ્રિય,
સુર, ધર્મ કે ધર્મી ભાઈઓ અને બહેનોની ભક્તિ શા માટે
કરવાની છે ? દ્વિત્વા, અમન્ય, અદત્ત, અગ્રહ, અને પરિગૃહ
રૂપ પંચાશ્રવણો દેવ શા માટે કરવાનો છે ? દોષોદિ ચાર કે
પાચંત્ય ત્યાગ શા માટે કરવાનો છે ? પાંચે ઈંદ્રિયો તથા મનનું
દમન શા માટે કરવાનું છે ? લાન, શીલ, તપ, જાપના, વૈરાગ્ય
અને સંન્યાસદિ સદગુણોનું મેવન આપણું શા માટે કરવાનું છે ?
આ સર્વે જાણતો સંજોગી અમ્યક્ જ્ઞાન મેળવવું કેટલું બધું
આવશ્યક છે ? તે તે ધર્મ ક્રિયા સંજોગી વધાર્ય જ્ઞાન પૂર્વક વિ-
ચેતી સંસ્પર્શતથી આપણે કેટલો બધો ઉમદા લાભ મેળવી શ-
કીએ વાર ? અરે ! તે તે પવિત્ર સર્વજ્ઞ પરમાત્મા પ્રણીત

પ્રજ્ઞાની પ્રવચના પૂર્વક વિચરના જાણી પૂર્ણ પ્રતિષ્ઠા પૂર્ણ અર્થ
 ન. કલ્પના પૂર્વક પાત્રેષ પૂર્ણ પદને પામે, પણ એથી વિરુદ્ધ
 વર્તનના ન પામી શકે. આર ! પાંચ અભિગ્રમ મામરથી, વિવેક
 પૂર્વક વિચાર વર્તી પામે દરિદ્રજ્ઞાને નિમ્ન દર્દ, પૂર્વોક્ત સમ
 દેવાદિરૂપ આંદાશ આકર્ષિને નજી, ઉત્તમ મિલ મનોષ પાવી.
 વિધિ પૂર્વક પ્રજ્ઞા ભક્તિ સમિત જનો. જે જ્ઞાન મમતું પાન કરી
 સર્વ અપ દાપ દરે છે, તેનું જ્ઞાન પાત્ર જ્ઞાતા ભમનારા મુખ
 જનોને કયાથી દોષ ? થી મદગુરુ-દેવેળી અને દેવેળીને પૂરી
 પાત્રપામા પ્રમાદ સ્થિત સંત-મુગ્ધાપુ જનોની પવિત્ર ઘણ
 એવામાં અભિમુખ થઈ, સમિત ભુવિનીન શિષ્ય જુદો જમર
 પ્રજ્ઞાની પેઠે જે મુગ્ધા પશિમન છુટે છે, તેને કયાણ પણ મ
 દગુરુ એવા વિમુખ અભિનીન શિષ્ય અમૂલ્યને કયાથી આવે ?

શ્રી મિહિર—નર્વજ પીતરાન પ્રાણી દોષથી મદવિવેકી
 મજ્જનાવટે સંપૂર્ણ સદાથી આલોક્ય, તેમજ પૂર્વોક્ત વિશેષ
 દોષ વર્તિત દોષ, સર્વ નમ્રમ આગમ મદસ્થરૂપ મદરૂપનું
 વધેછે થી નદગુરુની નમ્રમ એવા ભક્તિ પૂર્વક પાન કરનારા
 મધુર નદશ મુનિવલ નમ્ર દેવ, સંદર્ભ - મીઠાશ મ
 થાયી શકે તેમ અનતમે આંત્ર પણ મ અમૂલ્ય રમ આવી
 શકે " નરિય ઉત્ત નાજા, વ વાને ના પદેથી નદગુરુવટે ઉ
 કા અમગનન આ પવ વ વ પ્રમાદ વર વર્તી જે મદ આમો
 શુકે છે વાવજ જુદિને, નવગી ઉપમા, ન કે છે, તેમ જાડ ભ
 ના કરનાર દપાંત્ર કેન્દ્ર અપુ મુખાંત્ર છે, તે કદી શકનું નથી
 થી નર્વજ પ્રાણી નિદાન પ્રમાદ અજાણ વર્તવાની આપણી
 નાન વિવેકરૂપ જુદીજાડ ઉદ્ધ, સવિત્ર નાવમોની આશાગતા
 આપ, ના નુરી ના રજા અગ આંત્ર ઉપજ કહે છે, તે અદુ
 ર અનુચિત છે થી નર્વજ આપિ નિદાને નિવેદાપાત્ર પદ
 રના ન વને વિવેકથી દોષથી તેમજ અદ નાન સાચવવું
 તેમનું ન નજી ઉત્ત, તે આપણી માન કરના આપણુ માન
 કરના આપણુ જાણના કોણ વાન છે

ક્રિયા કરતાં આપણને કેટલી બધી લહેજત-મિશ્રણ ઉપજે ? તે તો ખાસ અનુભવ ગમ્યજ હોવાથી વર્ણવી શકાય નહિ. પવિત્ર ધર્મ સંબંધી સર્વ સત્ક્રિયા કરવાનો તથા અનાદિ સ્વચ્છંદપણે ધર્મ વિરૂદ્ધ કરાતી સર્વ અસત્ ક્રિયા ત્યજવાને મૂળ હેતુ વિષય વામના ત્યજી નિષ્ક્રિયા શુદ્ધ આત્મ સ્વભાવ પ્રકટ કરવા આપણા અંતરંગ શત્રુબૂત રાગ, દ્રેષ અને મોહાદિ મહા દોષો દૂર કરવાનો છે. આપણે સમજી રાખવું જોઈએ કે, એકલા રાગ અને દ્રેષ, મોહના નંદન છતાં આપણી મુશ્કતા-અજ્ઞાનથી મોહરાજના જોર વડે આપણને લવ લવમાં સંતપ્ત છે, તોપણ તત્વથી તેમને મિત્રની પેરે સેવીએ છીએ. ગત, દ્રેષ એકલા જગતને મંજવા સમર્થ છે, તો મોહ સદ્વિત તેમની તો શીજ વાત કરવી ? જ્ઞાની પુત્રો તો ત્રણને મહા શત્રુબૂત કહે છે. લવ લવમાં પવિત્ર ધર્મની સમર્થ સહાય વિનાના અશરણ—અનાશ્રિત પ્રાણીઓને બહુ બહુ પ્રકારે મંતાપતા. તે વેળે વળાવણુ વિશ્વાસ નહિ કરવા જેવો નેત્ર દોષ જોવામાં આવે છે. આપણને નિઃસ્વાર્થપણે સમજાવે છે. જગત મુશ્કતાવડે તેવા હિત ઉપદેશની ઉપેક્ષા—અનાદર કરી. સ્વચ્છંદપણે આપણે ઉક્ત દોષોનેજ પાપી તેમનીજ પુદ્ધિ કરીએ છીએ. એ કેવું અનુચિત વિરૂદ્ધ વર્તન છે ? આપણે અનાદિ અનંત ન કહે. શત્રુઓનું અહોનિશ પાપણુ કરવા—તેમની હિંસા—આજ્ઞા અનુમાન વર્તનાં અને તેમનોજ વિશ્વાસ કરવા આપણને કોન કોન ન લાગે ? અપ્રચલ્ન શત્રુકિ દુરમને ને. તે જીનેજીન અવતે સર્વજ દશિન સત્ક્રિયામાં નાની પૂર્વક નવતર. તેદંગ કયાં [કરમચ્છ] છતાં આપણે બહુધા સંકેપનુ પ્રયોજનાદિ નમ્યવ (બસતર) નહિ નમચ્ચ થી નવંત નુ ચિન સત્ક્રિયાને વિષેક પૂર્વક પ્રીતિથી અને તિયન્નાથી ખેદ દહિન સેવકને બદલે બહુધા અરુચિ-અનિચ્છનાદિથી મેલીએ છીએ, એ કેવું અસમર્થન-અજ્ઞાન કૃત્ય છે ? શ્રી જીનેશ્વર—રાગ, દ્રેષ અને મોહ મહા મહત્ત્વના સર્વથા વિચેત્ય, જગત

શ્રી મંત્ર—શ્રી મર્ગજ પ્રભુની પવિત્ર આજ્ઞા મુજબ વર્ત
નાવનારા મુઆયુ, માથેલી, કાચક અને અવિદ્યા જન્મમ તીર્થરૂપ
મળ્યાવ છે. શ્રી તીર્થંકર પ્રભુ પોને પવ્વ ઉત્ત મુજબ-આ કસ મં-
વનો પવિત્ર આદર હો છે. તેા અન્ય માધારણ પ્રાણીઓએ
કાન વળવેલિયે શ્રી મય પ્રતિ કેદજા મન્મથનની દ્રષ્ટિથી નિદા
વળુ કાચક છે. તેનો નમ્રવત્ર વિચાર કર્યો ઉપયુક્ત છે. માથ
મર્ગજોએ અને જલેનો પદમ પૂજ્ય પિતા દયાનીય શ્રી શ્રી
પદમાનાની પવિત્ર પ્રજા મંત્રનિ- પુષ્પ પુત્રીપણાનો દાવો
કર પગવે છે. જા ન જોન ૧૦૦૦૦ જેની નમ્યતા તથા મુર્તિ

[illegible]

તેનો વાળ વાંકો કરવા સમર્થ નથી. વિવેકવડે પ્રાણી માત્રને
અંબય દેનારને સર્વત્ર અલય મળે છે, એ વાત નિર્વિવાદ સિદ્ધ
છે. મરણ સમાન કોઈ દુઃખ કે ભય નથી. આપણને જે જે
અનિદ્ર છે તે તે દુઃખ યા ભય સામાને ધમાકવા જેવું એકે
પાપ નથી. સર્વ જીવોને આત્મસમાન લેખી, કોઈનું કાંઈ પણ
અનિદ્ર નહિ કરતાં જેઓ તેમની સાથે પરમ મૈત્રીભાવ ધરે છે.
તેવાનું જ જીવું લેખે છે, જીવનું નહિ. એમ સમજી શાળા
સત્ત્વનોએ પ્રેમી ભાવની વૃદ્ધિ કરી સ્વ પરને શાંતિ-સુમાધિ
ઉપજાવવા ખપ કરવો, એજ સર્વ મુખનું સાધન છે. ક્રોધ,
માન, માયા, અને લોભરૂપ ક્યાયનું સ્વરૂપ સમ્યક્ વિચારી
એ આંદાજ આકર્ષિતો સત્ત્વનો સર્વથા ત્યાગ કરવા તત્પર થાય
છે. ક્રોધાગ્નિ, ક્ષત્રુમાં દરેલી મુદ્રત કરણીને દહન કરી ભ-
રમીભૂત કરી નાંખે છે. માન, મદીધર (પર્વત) પર ચડેલા
પ્રાણી નીચા પડે છે, લઘુતા—દુર્લભાર્થ પામે છે, માયા કસ્ય
પ્રાણીને અનેક ભવમાં ત્રાહે છે, અને લોભ, પિશાચ પ્રાણીને
પ્રાણાંગ કદમાં નાંખે છે, એમ સમજી શાળા વિવેકી જનો સ-
મગ્ન જલથી ક્રોધાગ્નિને દારવા મૃદુતા પવિ [વચ] થી માન
મદીધરને છેદવા, સરલતા સદ આપઘણી માયા મૈત્ર્યને નિર્મૂળ
કરવા, અને સતોષ મંત્રથી લોભ પિશાચને વશ કરવા શક્તિ-
માન થાય છે. આ વાત અનુભવ સિદ્ધ છે. આરે પ્રકારના ક-
યાય પરંપર પ્રાણી માત્રને આર મનિરૂપ સંસારમાં અનેકશઃ
જમણ કરાવે છે, માટે સદવિવેકધારી સત્ત્વનોએ અવશ્ય તેમ
નો પરિત્યાગ કરવો આવશ્યક છે. પંચેન્દ્રિયો અને મન પ્રત્યેક
નિર્ગંધ—ઉદ્ધત ઘોડા જેવા છતાં, શ્રી જીનેશ્વર પ્રભુના વચનરૂપ
લગ્નમવંદ વિવેકી જનો તેમને વશ કરી શકે છે. જે અજ્ઞ અ-
વિવેકી લોકો મન અને ઇન્દ્રિયાના દાસ થઈને ચાલે છે, તેમ
ની અવદશા થાય છે. પ્રત્યેક ઇન્દ્રિયજન્ય કામનાને આપીન
રોગનાં પનંગ, જંગ, મીન [મનુષ્ય], ઈલ [હાથી] અને
નારંગ [હરિણ] દુર્દશાને પામે છે, તે પાચેની લાગણાના

[illegible]

અનિ દિવ્ય મુખ સ્વાધીન કરવામાં તેમજ તેને સાક્ષાત્ મં-
પુર્ણ ભોગવટો કરવામાં તત્પર રહે છે.

દાન, શિલ્પ, તપ અને ભાવના—અભય દાન, સુપાત્ર
દાન તથા અનુકંષાદિ દાન, મુલિવેકથી જેઓ આપે છે, અને
પાત્ર પરીક્ષા પુર્વક જેઓ સમ્યગ્ જ્ઞાનાદિનું દાન દે છે, તે શુ-
ભાશય સંજ્ઞાનો ચપળ લક્ષ્મીનો લ્હાવો લઈ પરમાર્થ સાપે
છે. તેમજ છતી લક્ષ્મીએ સર્વજ્ઞ દેશિન સમ દેશોમાં યા ખાસ
કરીને સ્ત્રીજાતા દેશમાં કૃપણ વૃત્તિથી જેઓ વાવતા—વાવરતા
નથી, તેઓ અત્ર જનસમૃદ્ધિના અપવાદ પાત્ર થઈ, મરી મુર્છાવટે
માઠી ગતિ પામે છે.

શીલ—મહાચારવટેજ પ્રાણી તત્વથી ચોલા પામે છે.
શીલ એજ પ્રાણીઓનો માથો ધણુમાર છે. શીલ—મુગંધથી વા-
સિત ભવ્ય કમલોપનિ મુગંધ લેવા વિવેકી જ્રમરો બાય છે.
શીલ—મુગંધ રક્ષિત પુટલ—રૂપાગ્ર પ્રાણીઓ આવળનાં ફુલ
જેવા નકામા છે. ફાંકડા થઈને ફરતા તેઓ અપમાન પામે છે,
અને સુશીલ સંજ્ઞાનો રાજ મલામાં પણ સન્માન પામે છે
દેવો પણ તેમને સાનિધ્ય [મહાધ] કરે છે. તેમને જંગલમાં
પણ મંગળ થાય છે. આવો અચિન્ત્ય મદ્દિમા શીલ શુભનો
મમજી ચાણુ લોકોએ તે અવસ્ય ગૃહલુ કરવા યોગ્ય છે.

તપ—બ્રાહ્મ અને અન્યંતર ભેદે કરી બે પ્રકારનો છે. જે
કર્મ મળને તપાવી બાળી નાંખે છે, થાવત્ આત્માને નિર્મળ
કરી શકે છે, તેનું નામ તપ છે, સમ્યગ્ જ્ઞાનવડે સ્વસ્વરૂપ
સમજી રાજ હંસની પેરે વિવેકથી સારવર્નન સેવી અનાદિ કર્મ
મળ ટાળી આત્મ વિશુદ્ધિ થઈ શકે છે; માટે સમ્યગ્ જ્ઞાનને
જાની પુરૂષો તપરૂપજ કહે છે. આત્માને નિર્મળ કરવાના પવિ-
ત્ર લક્ષ્મી કરવામાં આવના મમે તે તપ મહા લાલસાયક થાય
છે; તેમજ તુચ્છ કૃષ્ણની આશાએ કરાતો તપ માત્ર અક્રપ કૃષ્ણ
નેજ દે છે. સમગ્ર પુર્વક સેવવામાં આવના તપવટે લયોલવનો

ધિયાનો ગર્વ દૂરી દુઃખી પણ થાય છે. વૈરાગ્ય એ એવી તે
અપુર્વ અને ચિતાકર્ષક બીજ છે કે, ચક્રવર્તી સરખા પણ હતી
છ ખંડની શિદ્ધિ તણ થેત્ર—દિક્ષા સર્થ તેનુંજ સારણ મહે છે.
દુનિયાની સર્વ સ્ત્રીજામાં જાય વહેલો છે, પરંતુ વૈરાગ્યમાં જાય
નથી, તે અજાય છે. માટે સાચા મુખના અર્થી જનો તેનોજ
આશ્રય લેવા સ્વીકારે છે. વિષયાસક્ત છવો જ્યારે પવનની સ-
દ્દરીઓ લેવા જાય છે, ત્યારે વિવેકી મુમુક્ષુ જનો સર્વ દુઃખને
દળનાર વૈરાગ્ય લહરીઓનુંજ સેવન કરે છે. એટલુંજ નહિ,
કિન્તુ અન્ય આત્માર્થી જનોને પણ એમજ ઉપદેશે છે. યતઃ—

“ હામે હાહુ તૃષા દરે, ગામે મમતા પંદ,
લહરી ભાષ વૈરાગ્યદી, તાકો જામે નિશંક. ”

વિષય વિરક્ત થઈ સર્વ સંસાર બંધનને તોડી સદ્ગુણ
મુક્તિ-મોક્ષ મુખ મેળવવા, યોગ સેવવા ઉજ્જ્વળ થયેલા બંધને
જેમ જેમ વૈરાગ્યની પુષ્ટિ થાય છે, તેમ તેમ સદ્ગુણ સંતોષ
દુર્લભી સદ્ગુણ મુખની વૃદ્ધિ થાય છે. યાવત વિષય વામનાના
સંસારથી સંપુર્ણ દુઃખનો હાથ થાય છે, અને અતેનિરૂપાધિક
અસુખ મુખ પ્રગટ થાય છે, તેજ પરમાનંદ અને તેજ અ-
શર, અમર, અસાય, અધ્યાત્માદ, મોક્ષ પદ છે.

દાનન્ય—સમજન સ્વભાવ મુલ્લભ નથી. જ્યારે દુર્જનતા—
દુર્જન સ્વભાવ દુર તજાય, જ્યારે નિર્દયતા, નિર્વિચેકતા, અનીતિ
આચરણ, અમૃત્ય ભાવણ પર નિંદાદિ પાપ રતિ અને દુષ્ટ
કૃપાયાદિ દુર જાય, ત્યારે સાશ્વત પામવા પ્રાપ્તી થોગ્ય થાય.
ગમે તેવા પ્રસંગે પરનાં દુષણ કહે નહિ, મુખ માગજ મહે,
આત્મ ઉત્કર્ષ (વદાઇ) ન કરે. તેમજ પોતાથી બને તેટલો
નિઃસ્વાર્થપણે પદોપકાર કરે, તેનું નામ સમજન છે. જેમ અંદ-
નનો સ્વભાવ શીતળતા કરવાનો છે, તેમ સમજન પણ પોતાના
શાંત-શીતળ સ્વભાવથી સામાને શીતળ કરે છે. જેમ છેકતાં
છતાં શેલડીને સ્વભાવ અધુર રસ આપવાનો છે, તેમ જે પી

[illegible]

॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥
 ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥
 ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥
 ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥
 ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥ अहं ब्रह्मा अहं ब्रह्मा ॥

તે કરવાનો અવસર આવેજ શાનો ? વિષય રસમાંજ નિમગ્ન
 રહી પણ વૃત્તિ પોષનારને શાંત—વૈરાગ્ય રસનો આસ્વાદ નજ
 આવે, એ નિર્વિવાદ છે. પરનાં દુઃખ દેખી શશુ યનાર દુર્જ-
 નોને સૌમ્યનો અનુભવ થાયજ શી રીતે ? આવી સ્વચ્છંદતા
 વૃત્તિથી વર્તનારા છુપોમાં ગુણનો લેશ માંત્ર પણ ઉદભવ થઈ
 શકે નહિ, એ સ્વતઃ સિદ્ધ છે. ત્યાં મુખી સ્વચ્છંદતા તણ સ-
 વર્જ દેશિત સત્ય શાસ નીતિને સમ્યગ સમજી આપણે ત્રિક-
 રણ શુદ્ધિથી સ્વીકારવા ઉચિત યથશું નહિ, ત્યાં મુખી પાપી
 પ્રસાદ આપણી પુઠ મુકવાનો નથી. સર્વજ્ઞ પ્રભુની પવિત્ર આ-
 જ્ઞાનો અનાદર કરી, સ્વચ્છંદતાએ શાણકું એનું નામજ તત્વથી
 પ્રમાદ છે. ઉક્ત પ્રમાદથી પ્રાણી માત્ર ચતુર્ગતિકૃપ સંસાર
 ચક્રમાં ફર્યા કરે છે, જન્મ મરણના દુઃખથી મુકા થઈ ચક્રતાંજ
 નથી. માટે સદગુણોની હિત ચિંતા દૃઢ્યમાં પારી અનાદિ પ્રિય
 સ્વચ્છંદતા ત્યજી, જેમ શ્રી સર્વજ્ઞ શાસ નીતિનું બહુ માન
 પુર્વક સેવન થાય, તેમ પ્રમાદ રહિત પ્રવર્તવા આપણી ખાસ
 દરજ છે. સ્વચ્છંદ વર્તનથી આપણે અરૂપ મુખ માટે બહુ શુ-
 ખાવીએ છીએ, તેનો ખ્યાલ અવરથ કરવા ચોખ્ખ છે. હવે માત્ર
 મુખ, અને બહુ ઘણા દુઃખ, લેશ માત્ર મુખ, અને
 પાશવાર દુઃખ, એવું સ્વચ્છંદ વર્તનનું ફળ જ્ઞાની
 પુરૂષો કહે છે, માટે આપણેને સર્વે તુચ્છ આશાઓ તણ સ-
 દ્ધિવેક પારી, જન્મ મરણાદિ મહા દુઃખ વારક શ્રી છત્રેશ્વર
 પ્રભુની પવિત્ર આજ્ઞા પાળવા પુરતો પ્રયત્ન કરવો ચોખ્ખ છે.
 આમ ઉત્તમ લક્ષ રાખી સાધુ, સાધ્વી, આવક અને આવિકા સર્વે
 મુસંપ સમાધિ કરી, શ્રી સર્વજ્ઞ શાસન પ્રતિની પોતપોતાની
 પવિત્ર ફરજો અદા કરવા અનુકુળ પ્રયત્ન એવે તો, જરૂર જગ-
 તહિતકારી શ્રી છત્ર શાસનના વિશેષ ઉત્કર્ષ [પ્રભાવના—ઉ-
 ચો] થવા પામે. અજ્ઞાન વશ અવિવેકવટે થયેલા મુસંપના કા-
 રણથી થવા પામેલી મલીનતા દુર થઈ જઈ સર્વજ્ઞ પ્રહૃત શા-
 અને સાનુકુળ વર્તનાં સમ્યગ જ્ઞાન—વિવેકના પ્રકાશથી મુ-

૧૫ મુદ્દક થઈ પતિ : માનની ઉત્તરિ થવા પામે, એ શીના
મવા નિહ એ વત

“ કારણ યોગે હો કારજ નીપજોરે, એમાં કોય ન વાદ. પણ કારણ નિમ્ન કારજ આપીયેરે, એનિજ મન ન માદ. મનજ દેવને ધુર મેલો સવેરે, લાડી પ્રભુ મેલન ખેદ. એવન કારણ પહેલી કૃત્તિકારે, અ-લય અદ્ય અખેદ. ”

[illegible][illegible][illegible]

“... નામ કદીએ,

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

" I have been thinking about you very much lately."

10

141 세이키 에키다

सार वोल्ड संग्रह.

૧. સેવી માણસે હકમી નેવવામાંજ તત્પર રહે છે. મુઠાની પુરોગા કામ ને નેવવામાંજ તત્પર રહે છે. તત્વ-જાતી પુરોગા કામ નેવવા ને હે ૧. ૭ની સમાદિ પુરોગાધારવામાંજ તત્પર રહે છે. અને નેવવા ને માણસે નો ધર્મ, અર્થ, અને કામ. તેને નેવવા તત્પર રહે છે.

[illegible]

૧૪ ધર્મ ચુસ્ત માણસોની જરૂર સોબત કરવી, તત્વના તલ પાંડિતને જરૂર મનનો અંશય પૂછવો. સંત—મુસાધુ જનોનો જરૂર સત્કાર કરવો, અને નિર્મમ—નિહોંભી—નિપુણી માધુ જનને જરૂર દાન હેલું, એ દરેક મહા લાભકારી છે.

૧૫ [વિનય વિચારે] પુત્ર અને શિષ્યને તુલ્ય લેખવા, ગુરૂને અને દેવને તુલ્ય લેખવા, મૂખને અને તિર્યચને તુલ્ય કરી લેખવા તથા નિર્ધન અને મૃતકને સરખા સમજવા.

૧૬ નમસ્ત કળા ધરી ધર્મ (આરાધવા) ની કળા વધે, અર્થ કથા કળાં ધર્મ (મૃત્યુમાં) વધે, સર્વ બળથી વર્મ મગ વરે, અને નર્વ [સાત્ત્વિક] સુખ કરતાં ધર્મ સંખ્યાની નુખ વધે.

૧૭ ધૃત તમારે રમવાના ઇચ્છનીના ધનનો નાશ થાય છે, માત્ર બક્ષાત કરવાના ઇચ્છનીની હયા બુદ્ધિનો નાશ થાય છે. મધ્યાત્મના ઇચ્છનીન સદા વિનિત નાશ થાય છે, અને અધ્યાત્મના ઇચ્છનીન સદા વિનિત નાશ થાય છે.

૧૮ જે નાશ કરનાર નાશવાના ઇચ્છનીના નરન હયા ધર્મ નાશ કરે છે અને જે ઇચ્છનીન ગરીબનો નાશ થાય છે તેના નાશ કરનાર નાશવાના ઇચ્છનીન પૂર્વોક્ત વિનિત નાશ કરે છે. જે ઇચ્છનીન મદ્ય જીવમચ્છિ માત્ર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર જે ઇચ્છનીન વિનિત નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે.

જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે. જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે. જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે. જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે.

ધર્મ કુલપતિ.

૧૯ જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે. જે ઇચ્છનીન નાશ કરનાર નાશ કરે છે તેના નાશ કરનાર નાશ કરે છે.

ન, સંત મેવા, સંત સ્તુતિ, સંત વચન, અવળાદિવટે તે તે ઇન્દ્રિયનું સાર્યંક્ય કરવા ઉચ્ચુક્ત રહી પ્રતિદિન સ્વદીન સાધવા નાપર રહેવું ઉચિત છે.

૩ સત્યજ વચન વડવું—ધર્મના સહસ્રબૂત એવું, અ-
ન્યને હિતકારી તથા પરિમિત—જરૂર જેટલુંજ ભાષણ અવસર
ઉચિત કરવું, એજ સ્વપરને કમ્બાલકારી છે. કોધાદિ કપાયને
પરવશ થઇને કે બચથી, તેમજ હાંમીની ખાતર [અજ] પ્રા-
ણીઓ અસન્ય બોલી, પાતે અપરાધી થાય છે, તે ખાસ ખ્યાલ-
માં રાખી, તેવે વખતે હિંમત રાખી, આ મહાન દોષ સેવવો
નહિ. સત્યથી મુદ્દિહિર, ધર્મરાજ તરીકે ગણાયા, એમ બાળી
અસન્ય વદવાની કે પ્રયોજન વિના બહુ બોલવાની ટેવ ત્યજ,
હિતમિતભાષી થવું. કોઇને અપ્રીતિ—જેદ ઉપજે તેમ બોલ-
વાની ટેવ ધનથી ત્યજવી.

૪ સૌંદ્ય કદાપિ સ્વંદ્યું નહિ—પ્રહાર્ય મન થા સદા
ચાસના નિયમો કદાપિ ગમે તેવા સંકટમાં પણ લોપવા નહિ. અ-
ન્યવંત પોતાના મનને પ્રાણ જેવા લેખે છે, અને પ્રાણાંત મુખી
તેને ખંડગ નથી, ખસ ગુર્જિત્વ કહેવાય.

૫ કદાપિ કૃત્રીજ જનની સાથે વાગો વસવો નહિ.
તેવા દુલક આચારવાણા માથે વસતાં “ મોખત તેવી અસર ”
આ કહેવન મુજબ આપણાં દે આચારને અવગત ધક્કો પ
હાંથે, અને લોકાપવાદ પણ થાય, માટે લોકાપવાદ બીટ જનો
અ તેવા પ્રહાર્યારીની સોખન સર્વથા વર્જવી વાંચ્ય છે. સોખત
કરવા ચાહેતાં કટપટસની જેવી ચિત્રણ છાયાને આપનારા ન ત
પુરુષોનીજ (મોખત) કરે. જેથી સર્વ ન સારને તાવ ટાળી
તમે પરમ શાવ રૂન સાબવા બાલ્યશાળી બની શકે.

૬ મુઠ વચન કદાપિ મોપવું નહી—એકાન હીતકારી
સન્ય નિર્દોષ માર્ગનિજ મદા સે જાસ અનં સન્ય માર્ગને દયા
પનાન નવચુરવું હિત વચન કદાપિ ન લોપવું. કિન્તુ પ્રાણાંત

૧. પેતાની જીવ નિયમમાં રાસરી—જીવાને વશ કરી, નક્કર બોલવું નહિ, જરૂર જણાય ત્યારે પણ વિચારી દિ-
મિતજ સાવજ કરવું, તેમજ રસ લંપટ થઈ, જીવને વશ
પરી રોગાદિ ઉપાધિ ખરી થાય તેમ મર્યાદા બદલે જવું નહિ.
જીવને વશ પટેલાની બીજી ઇન્દ્રિયા દોષી, તેને ગુણમ જના-
વી બારે દુઃખ આપે છે, મારે મુખના અર્ધીએ જીવને વશ
નહિ થતાં પોતે તેને વશ કરવી.

૨૦ અવિચાર્યુ કામ નજ કરવું—મદુસા—અવિવેક
આચરણથી મોટી આપદા-વિપત્તિ આવી પડે છે. જીવને વિચા-
રીને વિવેકથી વર્તનારને તો સંપદા સ્વયમેવ આવી વરે છે.
માટે એકાએક સાદસ કામ નહિ કરતાં, લાંબી નજરથી વિ-
ચારી ઉચિત નીતિ આદરી વર્તવું, કે જેથી કદાપિ પણ ખેદ-
પશ્ચાન્નપ કરવાને પ્રસંગજ આવે નહિ. મદુસા કામ કરનારને
બહુધા તેવો પ્રસંગ આવ્યા વિના રહેતા નથી.

૨૧ ઉત્તમ કુળાચાર કદાપિ ભ્રાંપ્યો નહિ—ઉત્તમ
કુળાચાર શિષ્ટ-માન્ય દોષાથી ધર્મના શ્રેષ્ઠ નિયમોની પેરે આ-
દરવા યોગ્ય છે. મધ માંત્રાદિ અલસ્ય વર્તવા, પરનિંદા ત્વ
જવા, હંસ વૃત્તિથી ધુણ માત્ર મદુજ કરવા, વિપય લંપટતા
‘અનગાર’, ત્વજ્ઞ, ચાનેર વૃત્તિ ધારવા. સ્વાર્થ વૃત્તિ લાજ,
નિન્દવાર્થપણું પરોપકાર કરવા, યાવત્ મદ મન્સરાદિના ત્યાગ
કરી, મદુનાદિ વિવેક ધારવારૂપ ઉત્તમ કુળાચાર કોણ કુશળ
કુટુંબીનને માન્ય ન હોય ? જાણી ઉત્તમ મર્યાદા મેવનારને કોપે
લા કનિકાળ પણ શું કરી શકે વાર ?

૨૨ કોઈને મર્મ વચન ચોળવું નહિ—મર્મ વચન સહન
ચર્જ નહિ ચકવાથી, કેટલાએક મુખ્ય લોકો માનના માર્યા મર-
જુને શરણ થાય છે, મારે તેવું પરને પરિણામકારી વચન કદા-
પિ પણ વદવું નહિ. મદુ સાવા સામાને પણ સોદાય છે. જામે
તેવે સ્વાર્થ બોલે સામાને હિત થાય, તેવુંજ વિચારીને બોલવું.

સજ્જતની તેવી ઉત્તમ નીતિ કદાપિ પણ ઉદ્ઘંબી નહિજ.
લોકમાં પણ કહેવન છે કે, “ આકરથી પિત્ત રમે, ત્યાં મુખી
કરીયાતું શું કામ પાવું ? ”

૧૩ કોઈને કદાપિ પણ કુટું આઢ દેવું નહિ—કાઈ
ને કુટું આપ દેવાડપ મહા તાદ્દનથી પરિભ્રામ ઉપર મુજબ
માહુજ આવવાના ઉચ્ચ સંભવથી ને સવંચા નિય તથા ત્યાજ્ય
છે. પરને દુઃખ આપવા ઇચ્છનાર પોતેજ દુઃખ માગી લે છે.
કેમકે કહેવન છે કે, “ વાવે તેવું રહેલું ” અને “ ખાટે ખોર,
તે પો ” શાળાને આટલી જ નીચામણુ ખમ છે. જેમ કુ-
શિશિનનું રંગનું શબ પોતાને જ વાળુ લે છે, તેના જેવું આને
વતું નમસ્તે નથી નુ મન મધ્યા રહેને નવ્ય અને દ્વિત
માર્ગેજ વ્યસય બપ રહેવા ઉચિત છે કહેવન પણ પ્રવર્તે છે
કે, “ માનને માની આય ”

૧૪ કોઈને પણ આર્થિક રમને રહેવું નહિ—કાપ કે
નામ ને મરકે ઉલટી દાણ
વડે ન તમ નહિ રહેને દિગકરી, તમ્મપણે
ના હી વડે વિને ને વડે ને વડે ને વડે ને વડે
જુવે લે ના ને વડે ને વડે ને વડે ને વડે
નામ ને વડે ને વડે ને વડે ને વડે

૧૫ સર્વનાય ઉપકાર રમને—મે રમને ને ન વિ
૧૬ ને રમને ને ન વિ
૧૭ ને રમને ને ન વિ
૧૮ ને રમને ને ન વિ
૧૯ ને રમને ને ન વિ
૨૦ ને રમને ને ન વિ

૨૧ મામાનો ઉપકાર રમને મુન્દરો નાંદ—કુતન
૨૨ ને રમને ને ન વિ
૨૩ ને રમને ને ન વિ

૨૪ વૈરાગ્યો વિશ્વાસ કરવો નહિ—વિશ્વાસ નહિ કરવા યોગ્યનો વિશ્વાસ કરતાં મોટી હાની થાય છે, માટે પ્રથમથીજ ચેતના રહેવું, કે વેચી પાછળ પશ્ચાત્તાપ કરવો પડે નહિ. કામ, ક્રોધ, મદ, મોહ, મત્સરસદ્દિને અંતરંગ શત્રુ સમજી નેમનો કદાપિ પણ વિશ્વાસ આવ્યા મુખના અર્ધાંજી કરવો યોગ્ય નથી. સર્વજ્ઞ પ્રભુએ પંચ પ્રમાણને પ્રબળ શત્રુભવ કહ્યા છે.

જેને યોગે પ્રાણી પ્રકરે કરી સ્વર્ગ-ન્યથા શ્રદ્ધ ધાય,
ધાયતુ એભાન ધાય તે પ્રમદ ગેરુડના મધ, વિષય, કપાય,
નિદ્રા નમને નિદ્રા એ પચ પ્રમાદે છે જેનાના અકેક મહા
હાનિગ્રસ્ત છે - તે પાન પ્રમાદેને પચ્ચ પડેલા પ્રાણી
વિષે તે કહેયુ જ ના ?

मध्यप्रांत्या धनी लक्ष्मी. विद्या. ११. मन्त्रिणी क्षान्ति
मध्यमि ३ ३

(1) $\vec{a} = (1, 1, 1)$, $\vec{b} = (1, 1, 0)$, $\vec{c} = (0, 1, 1)$, $\vec{d} = (1, 0, 1)$ 是两两垂直的向量。
 (2) $\vec{a} = (1, 1, 1)$, $\vec{b} = (1, 1, 0)$, $\vec{c} = (0, 1, 1)$, $\vec{d} = (1, 0, 1)$ 是两两平行的向量。
 (3) $\vec{a} = (1, 1, 1)$, $\vec{b} = (1, 1, 0)$, $\vec{c} = (0, 1, 1)$, $\vec{d} = (1, 0, 1)$ 是两两共面的向量。
 (4) $\vec{a} = (1, 1, 1)$, $\vec{b} = (1, 1, 0)$, $\vec{c} = (0, 1, 1)$, $\vec{d} = (1, 0, 1)$ 是两两共线的向量。

[illegible]

નેજા ડગવા એ મહા અન્યાય છે. પોતામાં પોતપોતા છતાં
 ગુણી ગુરુને આડંબર રચી પાપી વિવશાદિ પ્રમાદના પરવશ
 પાણીથી મુઘ્ધ-ભ્રાજા લોકોને ડગવા, તેના જેવો એકે વિદ્યા
 નધાન નથી ભાગ્યા બહુન જાણે છે કે, આપણે ગુરુની ભક્તિ
 કરી ગુરુનું મનગમ કરી. આ બવજગત તરી જવાના. ત્યારે
 પશ્ચરના નાથ પેઠે અનેક દોષથી હરિન થનાં મિથ્યા મહુ-
 ત્વને હમ્મજનાજ હ બી કુગુરુ પોતાને અને પશ્ચિમ રહિત અંધ
 પ્રવૃત્તિ કરના પોતાન નુર આશિનોને બવજગતિ [સમુદ્ર]
 માજ પડાડે છે અને ૧૧ મ - ૧ અને મહા દુઃખ ઉપાધિમાં
 ત્રાસે ૧૧૦ નો ૧ જે તેન ૨૨ મહા તે જર્મ રાગને આ
 નાન ૧૧૩ મ ૧૧૧ ૧૧૨ ૧૧૩ ૧૧૪ ૧૧૫ ૧૧૬ ૧૧૭ ૧૧૮ ૧૧૯ ૧૨૦
 નાજીન જેવે નમ ૧૨૦ નો ૧૨૦ જેવે બવ નામી રાખી
 નિજ નામ જ વર્તવા દેના કુરુ એ પ્રવ નેત્ર ગામીએ જીએ
 ૧૨૧ ૧૨૨ ૧૨૩ ૧૨૪ ૧૨૫ ૧૨૬ ૧૨૭ ૧૨૮ ૧૨૯ ૧૩૦

કદાપિ પલ્લુ વિમરણું નહિ. જેથી સર્વ મુળ સાધવાનાં શુભ
મનેદરથ કદાપિ પલ્લુ ફગીલુન થાય. તેમ મંબાળાનેજ ચાલ્યું.

३२. माहगिह्यगु कनापि न्यजनं नरि—आपः १५५१ १५५२

[illegible]

શુભ અભ્યાસ નજરે નહિ. તેના શુભ અભ્યાસ મેળે અવ
ગિત્ મહાન્ જ્ઞાન મ પજે છે, જાણતું સદામી પશુ તેના પુન્યની
બેંધાન નજરેવ આવી મળે છે, પરંતુ ખર્ચની ધારાપર આ-
વના જેવું આ પડિત વન માણુગિત પુરુષોજ મેલી શકે છે.

[illegible]

દેવોન્ન નહિ, છતાં ધયો તો તેને વધવા નહિ દેતાં, સમાધી દેવો.
 ઋષુ (નાના) એ સુદ (મોટાની) ધમ્ય માગવી, છતાં લઘુ
 માન મૂંડી શમા માગે નહિ તો. મોટાએ ખાતે વધ લઘુને
 ખમાવવો, જેથી લઘુને શરમાઈ અવશ્ય ખમવું. અને ખમા-
 વવું પડેજ. કવેશને વારવાની “ સમાપના ”—ખામણા કરવા
 દુષ્ટ હન શામનની નીતિ અતિ ઉત્તમ છે. જેઓ તે મુજબ
 વિવેકથી વર્તે છે, તેમને અત્ર અને પરત્ર મુખ છે, અને જેઓ
 તેથી વિરુદ્ધ વર્તે છે, તેમને સર્વત્ર દુઃખ.છે. -

૩૯. કૃત્સંગ કરવો નહિ—“ જેવો સંગ તેવો રંગ ” એ
 ન્યાયે હીણાની સોખમે હીનપત આપે, અને ઉત્તમની સંજોતે,
 ઉત્તમતા આપે. શું ગંજાનું શુદ્ધ, મિષ્ટ જલ પણ જલધિમાં
 ભગવાથી હુણપણું નથી પામતું? તેમજ અન્ય રચનાથી આવેલું
 જલ ગંજાના પવિત્ર જલમાં ભગવાથી શું તેવા મહિમાને
 નથી પામતું? પામેજ છે. તેમ સમજી શાણા માણસોએ
 કૃત્સંગ સર્વથા ત્યજી સદા મુશંગનિજ સચવી યોગ્ય છે.

૪૦ વાલકથી પણ દિનવચન ગ્રહણ કરવું—રજાદિ સાર
 વસ્તુની પેદે દ્વિતકારી વચન મમે ત્યાંથી ઝડવું એજ વિવે-
 કવંતનું લક્ષણ છે. જ્યાં પુરૂષો શુભેતનીજ મુખ્યતા માને
 છે. વયથી લઘુ છતાં, સફળતા પ્રાપ્તિને ગુરૂ માને છે. અને
 વયોવૃદ્ધ છતાં શુભરિક્તને બાળવત્ લેખે છે, એમ સમજી
 વિવેકી સત્તજનો ગુણ માત્ર ઝડવું કરવા સદા અભિમુખ રહે છે.

૪૧ અન્યાયથી નિવર્તવું—સમજીદિ ધરી રાગ, રોષ,
 ત્યજી સર્વત્ર નિષ્પક્ષપાતપણે વર્તવું, એજ સફળદિ પામ્યાનું
 ઉત્તમ ફળ છે. એમ સમજી સત્ય પણ સ્વીકારવો, એજ
 પરમાર્થ છે. એમ વર્તવામાંજ તત્ત્વથી રચ—પર દ્વિત સમાયેલું
 છે. લોકાપવાદનો પણ પરિહાર તથા સામન ઉન્નતિ એજ
 રીતે સાધી શકાય છે. સ્વરૂપમાં નિર્ભયપણે ખરી દ્વિમતથી
 ન્યાય માર્ગ અંગીકાર કર્યા વિના જીવનો કદાપિ પણ છ-

નથી. એમ સમજી શાણા માણસે સર્વથા ન્યાયનુંજ શરણ લેવું ઘટે છે. પ્રાણાને પણ અનીતિનો માર્ગ સ્વીકારવો થોડા નથી.

૪૨. કેમય વચ્ચે રાચવું નહિ—પૂર્વ પુણ્ય યોગે સંપત્તિ સાધવી હોય તો, તેવે વર્ણને ગર્વ નહિ કરતાં, અધિક નમ્રતા રાખવી યોગ્ય છે. શું આમ વૃક્ષો પણ કૃત્રિમ સંપત્તિ સમયે અધિક નમ્રતા નથી સેવતા? છતાં તેવા ગુણ સમયે સ્વચ્છંદ થઈ આહરી મહામાં તણાવું તે ભાવી આપત્તિનું બારું ચિન્હ છે.

૪૩ નિર્ધનપણામા સ્વદ પળ કર્યાં નહિ—પૂર્વકૃત કે
મ અનુસારે પ્રાણી માનને મુખ દુ. મ થાય. તેવા સમ વિષય
સ યોગે મળે, તેવ સમયે કર્મનું સ્વરૂપ વિચારી હૃદય—ઉ
ન્માદ કે દીનતા નહિ કરતાં સમજાવજ સ્ત્રી શાલુ માણસો
એ શુભ વિચાર વૃત્તિ પાપી સમર્થ કર્મ નીતિનુ પ્રીતિથી
પ્રાણી પાણી જાણી જોવા નથી, જેવા પરિવારે નગર દુ બ
વેડતાં તેઓ વાન પાને છે અનુભવ જેવા કરતા કરી
પાતાળીજ મોંઘ માની સ્ત્રીવેડા દુ મ ઉદય આંધ જો દીનતા
પરથી, તે કેવ . કાવન્નાજ ઉડવાય. દુ પા નમનુ જ ન જોવા
જોવા દુ મજ વડ નિવડ જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા
દુ મ વિવડ ને ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા
દુ કૃત્ય જે ને ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા
પા વિવડ થઈ અવિવડ ન જોવા ન જોવા ન જોવા ન જોવા

॥ सप्तभावे ॥

११ ममभावे ॥३॥

સુખ અવગાહી ધર્મ આરાધનથી નિમ્ને સ્વકાર્ય સિદ્ધ કરે છે. પરંતુ જેઓ અસાનતાના જોરે વિવેક વિકળપણે વિષય વર્તન કરે છે, હર્ષભેદ ધરી આપ મને અવગા સાહે છે, તેઓ તો કોઈ ઉપાયે પણ આત્મ કાર્ય સાધી શકતા નથી.

૪૬. સંવરના ગુણ સમ્પન્ન કહેવા—સાચાં સેવકની પ્રત્યક્ષ પ્રશંસા કરવાથી કાંઈ હાનિ નથી. કિન્તુ લાભજ છે. ઉત્સાહની વૃદ્ધિ સાથે તે દુરન-સ્વામી ભક્ત—ધર્મ લાય છે. અને તેમ નહિ કરવાથી કદાચ તેની શ્રદ્ધા મંદ થવાથી સેવા વિમુખ પણ થઈ જાય છે.

૪૬. પુત્રનાં મન્યવ્ર વચ્ચાણ કરવાં નહિ—પુત્ર કે શિષ્ય, ગમે તેવો મદ્ગુણી હોય, તોપણ તેની સમક્ષ પ્રશંસા ન કરવાની નીતિ વધારે યુક્તિપૂર્ણવાળી છે. તેનામાં વિનયદિ ઉત્તમ ગુણો વધારવાનો તે રસ્તો છે. ઉછરતી બાળવયમાં સારા સંસ્કારો પડે, એવી કાળજી રાખવી, એ માતા પિતા કે ગુરૂની ખાત્ર કરજ છે. પૂર્ણ ગુણ પામ્યા વિનાની શિષ્યા પ્રશંસાથી અભિમાનમાં આવી જવાથી કદાચ તેને અવતાર બગટે છે, એમ સમજી, તેની પરિપક્વ સ્થિતિયતાં સુધીમાં વિચારી—વિવેકથી વર્તવું, જેથી તેવો મદ્વિવેક શીખી પુત્ર પુત્રી શિષ્ય કે શિષ્યા, દય-વર્જનનું મુખે મુધારી શકે, પુત્રાદિ સમક્ષ માતૃપિતાદિએ અપરાધકાદિ અવિવેક, વત્તથી તજવે.

૪૭ સ્ત્રીનાં તો મન્યવ્ર કે વગેરે વચ્ચાણ કરવાં નહિ—સ્ત્રીને સ્વભાવ તુચ્છ હોવાથી હલકાઈ ગયા વિના રહે નહિ, માટે સ્ત્રી ગમે તેવી ગુણવંતી હોય, તોપણ મનમાંજ વધારે નમ્ર થવાની જરૂર છે. કેવ—પતિવ્રત ત્યારેજ વધાવિધિ મંચવાઈ શકે છે. પતિને પણ સ્ત્રીના વિષે ઉચિત મૃદુતા અવશ્ય રાખવી પડે છે. આમ પરસ્પર અનુકૂળતાથી મૃદુ ચંત્ર સાથે, ધર્મ ચંત્ર સ્વરી રીતે ચાલી શકે છે. તે વિના બન્ને યત્રો વારંવાર ખોટાંય છે. અપરાધકાદિ અપમાન

[illegible][illegible]

૬૫ પરમાત્માનું ધ્યાન કરવું—બાહ્યાત્મા, અંતરાત્મા, અને પરમાત્મા, એવા આત્માના ત્રણ પ્રકાર છે. શરીર કુદુંગાદિ બાહ્ય વસ્તુઓમાં સુખાર્થ રહેલો બાહ્ય આત્મા કહેવાય છે. અંતર વિવેક સ્તબધાથી જેને મુખ્ય—દોષ, દૃત્યાદૃત્ય, લાલા-લાભનું જ્ઞાન થયું હોય, સ્વ—પરની સ્તબધ પડી હોય, જ્ઞાનાદિ મુખ્યમય આત્મા તેજ દુઃખ, અને જ્ઞાનાદિ ઉત્તમ મુખ્ય અંપત્તિજ પામી, શિવાય શરીર, કુદુંગ, ધન, ધાન્યાદિ સર્વ પુદ્ગલિક વસ્તુ તેપર, એમ જેને સ્તબધનું હોય, તે અંતર આત્મા કહેવાય. અને જેણે અંપૂર્ણ વિવેકથી સર્વ મોહાદિ અંતરજ શયુઓનો સર્વથા ઉચ્છેદ કરી, નિર્મળ કેવળજ્ઞાનાદિ અનંતી આત્મસ્તંભત્તિ દ્વાય કરી હોય, તે પરમાત્મા કહેવાય છે. બહિરાત્મા પરમાત્માનું ધ્યાન કરવા અયોગ્ય છે. અને અંતર-આત્મા યોગ્ય છે. પરમાત્માના પુણ્યબાહ્યનથી દદ સહા-વિવેક પામી, પોતેજ પરમાત્મ પદ પામે છે. માટે મોહ માયા નિવારી સુવિવેકથી અંતર આત્મપદ્મ આદરી આત્માર્થી જનોએ પરમાત્મ ધ્યાનનો અધિકાર—યોગ્યતા પામી નિશ્ચળ ચિત્તથી પરમાત્મ પદ પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્ન સેવવો યોગ્ય છે. જન્મ, જરા, અને મૃત્યુરૂપ અનંત દુઃખ—ઉપાધિ મુક્ત સર્વજ પરમાત્મા હોય છે. તેમના તન્મય ધ્યાન યોગે ક્રીડ શ્રમર ન્યાયે અંતર આત્મા પરમાત્મ પદ પામે છે. અનંત જ્ઞાનાદિ અખંડ સદ્ગુણ સમૃદ્ધિ પામી પરમાનંદ મુખ મન્ન થઈ રહે છે, તેવા પરમાત્માનું અસ્ય મુખાર્થ આત્માર્થ જનોને નહા શરણ હો ! તેવા પરમાત્માની બહિરારૂપ કદાચેલી અન્ય પ્રાણીઓનાં જલ દુઃખ દર કરી મનચાંચિત પુરો યાવન જલ્ય ચક્રોરો મુકલ ધ્યાન પામી જલજલનો આવડ જલનો અંપૂર્ણ નિરૂપાધિ મોક્ષ મુખ સ્વામીન કરી, અસ્ય સમપ્રિમા સ્તીત સાચો ॥

૬૬ પરને આન્ય સમાન યોગ્યતા—તુલ્ય હોવામાં હવે-પર
નમાન છે, એમ સમજીને તુલ્યને આપ સમાન હોવામાં,

દેવનાય ત્યજીને મમતા મેલી કોઈ જીવને દુઃખ ન થાય, તેમ
મનનાથી વર્તણું. ક્રીડીથી કુંચર સર્વે સુખિન—મુખ વાંછે છે.
રાજા રંડ, મુખી દુઃખી, રોગી નિરોગી, પંડિત મૂર્ખ સર્વે
નિર્વિશેષ—મરખી રીને મુખના અર્થો છે. પ્રમાદ પ્રવર્તન
યા સ્વમગ્નંદ વર્તનથી કોઈ જીવને મુખમાં અંતરાય કશાથી
ને પ્રમાદી યા સ્વમગ્નંદી પ્રાણી જાપકે કર્મ જાંદે છે, જેતું ક-
દૃશ રૂપ તેને અમુખ કર્મના ઉદય ગમયે અવરથ મદતુ પડે
છે. માટે શાસ્ત્રકારો કહે છે કે:—

“અંધ સમમ ચિત્ત ચેનિચે. શો ઉદયે સંતાપ.”

કેવાદિ ગ્રાધ વચનોને લગ્નમા સખી, મુખના અર્થો
જન્યેએ નવંત્ર નમના સખીને સ્વેતુ યોગ છે મેત્રી, પ્રમા
દ, કુરુદા, અને મધ્યસ્થ ભાવની પ્રાણી પાત્ર દેવમજ થઇ
રહે છે. જ્યાં મુખી આ મેત્રી પ્રમુખ ભાવના અનુક્રયનો પ્રાદુ
ભૈવ (ઉદય) થયો નથી ત્યાં મુખી કિલ ન પવ ખદજ પેલ
તી નમજવી

૬૭ ગમ કંપ કરવા નહિ—જામ, જ્નેદ, અભિજ્ઞાન,
વચેરે મનના પર્વાય શુદ્ધો છે અને કંપ, મનન, હંપો, અમુ
ખ, નિન્દાદિ કેવળા પર્વાયો છે, નહિત્ર જન નમાત નિર્મલ
જાનમનનાને રાકવ. નવ કંપદિ દોરો, મદાત ઉપાધિરૂપ
રૂપથી, રિવંદવતિએ યતની પશ્ચિદ્ધવા યેત્ય છે જ્યાં મુખી
આદા ઉપાધિરૂપ આ જામ કેવલિ રે વ કંપ વ વ નના તથા
મુખી રાકિ વ વ ન નવુ મુદ્દ રે વ વ. યે રૂક નહિ
જ ન વાકે કકેક નવવ. રૂકુ. ર રૂવજ જાના પરમાત્મ
વડ જવ જ નાક જવ ન વડવા કની જન્ય આ રૂકુવ
રૂક કેવલિ રૂક ર નવવ. રૂક રૂક રૂક જવન રૂકે જરૂન્ય
છે વત —

રામકેવ પરિજ્ઞામયુત. મનદિ અનંત મમાર,
નેદિજ રાનાદિક રૂકિત, જાની પદમપદ સાર.

(નમ્બિ મના.)

તથા આ કર્મ કસંક દૂર કરવા, સંસેપથી ખાજી લેવાનાં
દિન-માટે અનુરૂપ પત્ર રજૂ છે કે:—

“શુદ્ધ ઉપચોમને સમતા ધારી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહારી
કર્મ કસંકકુ દૂર નિવારી, એવં-વદે શિવ નારી;
આપ સ્વભાવમારે અવધુ મદા મગનમાં રહેનાં.”

ઉપાદિ સ્વરંચમૂલં જ્ઞાનિનાં વચનેને મોક્ષાર્થી એવેની
પરમ ક્ષાંતર કરવો પટે છે. જેનાથી સર્વ અંતાર ઉપાધિથી
સર્વથા મુક્ત થઈ, પરમ પદં વેગે પ્રાપ્ત થઈ શકે. સર્વજ્ઞ
આવિત સદુપદેશનો એજ સાર છે કે, જેમ જને તેમ જાગજી
મી રામ, દેવ, મોક્ષ, સર્વથા દોળી નિર્મળ થાયું. શાંત, દેવ,
મર્ગ, સર્વથા દૂર થયે જોતમાને શુદ્ધ ચીતરાગ દશા પ્રાપ્ત
થાય છે. તેવી શુદ્ધ ચિતરાગ દશા એજ પરમાત્મ અવસ્થા છે.
જે દરેક મોક્ષાર્થી સત્ત્વજને સત્ત્વ દેવાદિ મલને સર્વથા પરિ
દાર કરી—સદ્વિવેકજો પ્રાપ્ત કરવી યોગ્ય છે. ઉક્ત સર્વજ્ઞ—
ઉપદેશ સ્વરંચને અમરજી, જે મદાભાગ્ય, રૂચિ—મનિથી સ્વ
દુરથમાં ધારશે, તે મુવિવેકી સત્ત્વજની સમીપે શિવ શુભ
સદગી રમેશજી આવી રમશે હનિ શુભ.

શ્રી સર્વજ્ઞ માનીત સ્વાદાત મોક્ષીને અનુસરીને પૂર્વ
આધાર્ય પ્રચારી જૂન પ્રમાણાદિ ભયોના આપારે આત્માર્થી
ભયોના દિલ ભયે, જે કાંઈ સ્વરૂપ - સ્વમતિ અનુમાદે અગ્રે
કરેવામાં આવ્યું છે, તેમાં મનિ મંદગ્રાદિ રોપોથી ઉત્સુત—
વિરૂદ્ધ—ભાવજી મનું દોષ તે સદુરથ—દુરથો: શુધારી, જેમ
જગત્ જયવંતા ગૌન શામનની ચોભા વધે, જેમ અનાદિ અ
વિવેક દૂર થાય, અને સત્ત્વવેક ભગે, જેમ દુરંત દુઃખદાથી
શ્રી સર્વજ્ઞ રચિત સંતોનિનું સહ ભાવથી સેવન થાય, જેમ સ-
મ્યજ્ઞ જ્ઞાન મગસથી બચદાર શુદ્ધ થાય, જેમ લોક વિરૂદ્ધ
ભ્રમથી શુદ્ધ રેવ, સુદ, અને પર્મદં રૂઢી રીતે આસપન કરી.
મંતે અદ્યય મુખ ન પ્રાપ્ત થાય, તેમ વર્તવા સત્ત્વજને પ્રતિ

પ્રમાદ પંચક પરિહાર.

“ નાસ્તિ પ્રમાદ પતો વૈતી ”

પ્રમાદ એવો કેાડ પણ કોઈ દુરમન નથી.

“ નાસ્ત્યુપપત્તયો વન્યુ. ”

સદુપમ સમાન કેાડ સાથો જન્યુ નથી.

પાંચે પ્રમાદોનાં શાસિત્રા નામ.

મગ્નં વિસય કસાયા, નિરા વિગદાય પંચમી ધગિયા.

અપ પડા પમાયા જીવં પાર્દનિ સંસારે.

(સંવોધ સિચરી)

૧ મઘ [ઉન્માદ] ૨ પાંચેંદ્રિય વિષય ગૃહ્ણતા, ૩ ક્રોધાદિ ચાર કપાચ, ૪ નિદ્રા પંચક (નિદ્રા, નિદ્રા નિદ્રા, પ્રચક્ષા, પ્રચક્ષા પ્રચક્ષા, અને સ્થાનધી) તથા ૫ વિકથા ચતુષ્ક (રાજ કથા, રેશ કથા, સ્ત્રી કથા, અને ભક્ત કથા) એ પાંચે પ્રકારના પ્રમાદ છવ માગ્નને ચાંસાર ચક્રમાં નિશ્ચયે ભમાવે છે. માટે જગદગુરૂ શ્રી જીનરાજ પૂર્વાક્ત પંચ પ્રમાદને પરિહરવા ઉપદેશે છે.

મદ (ઉન્માદ) નો ત્યાગ કરી નિર્મલતા, વિષય વિમુખ થઈ નિર્વિષયતા, ક્રોધાદિ કપાચનો ત્યાગ વારી—શાંત કરી નિષ્કામતા, નિદ્રાનો ત્યાગ કરી નિસ્ત્રાંદ્રતા, અને વિકથા—આડ-કથા—વિષમ (વિરૂદ્ધ) કથાને સર્વથા ત્યાગ સત્ કથા—ધર્મ કથા—સંત ઉપદેશ શ્રવણ મનન ધ્યાન દ્વારા, સ્વાત્મ હિત સાધવા ઉલ્લાસ સહેવા પ્રરોપકાર પરાયણ, શ્રી પીતરાન મણુ અપણુને ચારંચાર ભ્રષ્ટે છે એવો ઉત્તમ લોભ શ્રી સદગુરૂની વિનય પૂર્વક સેવા કરનાર ભવ્ય સત્પણે શ્રી સર્વંશ કથિત શાસ્ત્ર

બહુજી કરવી, તથા સ્વાર્થ જાણક વિકલામાંજ વખત રોકવો, વિગેરે અકાર્ય કરવામાં ઉપદ્રુત રહેવું, અને ઉચિત કાર્યમાં ઘટતું લક્ષ ન રેવું; યાવત સુવિદિત સેવિત સન્માર્ગ ત્યજ—સોપી સ્વચ્છંદે ઉન્માર્ગજી શ્રદ્ધાવો તે પ્રમાદ છે.

૧ મધ સુરાપાન કે ઉપલક્ષણથી ગમે તે માદક વસ્તુના સેવનથી પોતાની કે પોતાના કર્તવ્ય—ધર્મ સંબંધી જ્ઞાન ભૂતી જિજ્ઞાસ (ગાંધા, દિવાના, નિટોગા) બનવું, યાવત ઉન્મત્ત ધર્મ, અદિત અનુચિત પ્રવૃત્તિથી સ્વાર્થ વિનાશક ખોટા માર્ગ નોજા આદર કરવો, અને તેમ કરીનેજ સંતોષ માનવો; આવી ઉન્મત્તાઈનું નામ મધ કહેવાય. આવો ઉન્માદજ પ્રાણીને ભવોભવ ભટકાવે છે. ઈંગ્રીયમાં તેને Intoxication કહે છે. જેનાથી પ્રાણી મત્ત અને જેહાલ થાય છે. એવાં માદાં પરિણામ જેનાથી આવે, તેવાં કારણોજ સેવવાં યોગ્ય નથી. દોષ પણ અધિકાર, લક્ષ્મી કે જ્ઞાનના મંદમાં પણ મૂઢ માણસો દાટ વાળે છે—મહા જીવન કરે છે. એક પણ ખોટું આચરણ—અપલક્ષણ સેવવાં મૂઢ, લાખો અપલક્ષણો શીખે છે. જેથી પરિણામ સ્વ—પરની પાલખાલી કરી, તે મૂઢાતમા અધિગતિ પામે છે. એવા અપલક્ષણથી નિર્વાપા અધ્યાત્મ વિત્ત ચિદા નાંદજ મહારાજ દરખાવે છે કે:—

રાગ ભેરવ.

વિરથા જન્મ ગુમાયો,
મૂરખ વિરથા જન્મ ગુમાયો,
રંચક ગુખ રસ વસ હોય,
ચેતન અપનો મૂઢ નસાયો;
પાંચ મિથ્યાત્વ ધારત અજહુ,^૧
સાચ ભેદ નવિ પાયો. મૂરખ. ૧

૧ લેશમાત્ર. ૨ અધાપી (આજસુધી).

ਜਪਨ ਸਧੇ ਫੈਲਦਾ ਪਰੇ.

विषय. ५

આત્રેદ્રિય આસક્તિ મિરગલા,

છિનમેં શિશ કટાવેરે; • •

એક એક આસકા જીવ એમ,

नाना विध दुःख पावेरे.

विषय. १.

પંચ મળજી વર્તે જાડું,

ਨਾਨਕੁ' ਕਈ ਨਾਨਕੁ' ਕਈਐਰੇ,

ચિદાનંદ એ વચન સુણીને,

નિઃ સ્વભાષમાં રહીએ

944.

મર્વજ પ્રભુ વિવચને વિષ સમાન, કે કિપાકનાં ફાળ જેવા
કોડે છે. ચાલ કે શુકનની પેઠે, વિવચમાં રક્ત ચનારને, કદ માન
ફાળ પાપ છે. દુનના જેવા વિવેકી જનો, વિવચ વાસનાબદ્ધ
વે. ચાલવને તરીકે મુખી સાચ છે. ચીતસન દશા સાધવા
અધિકારી પામી તે. અર્થશંક તે. ની મુક્યોએ આ મનુષ્ય
... .. સાચુ પામીએ કહે
... .. સાચુ પામીએ કહે
... .. સાચુ પામીએ કહે
... .. સાચુ પામીએ કહે
... .. સાચુ પામીએ કહે

다시 한번

404 404 24 14 14

Allyl isopropyl ether

434

Final 24 Hour Equilibrium

590 44.4 47.4

ਪੰਨਾ ੧੪੧ ਦੇ ਪੰਨੇ ੧੪੧ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ

‘सुखं भवति’ नमः

424 1

અવસર પાય વિષય રસ રાચત;
ને તો મુદ કહાવારે.

કામ હાવત કાજ વિષ જથમ,
હાર મણિ પછતાવારે. પૂરવ. ૨

નદી ધોળ પાખાણુ ન્યાયકર,
અંદા વાદ તો આવારે;

અર્ધ સુગમ આંગળ રહી તિનકુ,
જિન કછુ મોહ પટાવારે. પૂરવ. ૩

ચેતન ચાર ગતિમે નિદાય,
મોક્ષ દાર જો કાવારે;

કરત કામના મુર પળુ યાકી,
જનકુ અનર્ગલ માવારે. પૂરવ. ૪

દોહણુ ગિરિ જિમ રતન ખાણુ તિમ,
ગુણ સદુ યામે સમાવારે;

મહિમા સુખથી વરણુત યાકી,
મુરપતિ મન સંકાવારે. પૂરવ. ૫

કરપ વૃક્ષ સમ સંયમ કેરી,
અતિ શ્રીતળ જિહાં છાવારે;

ચરણુ કરણુ ગુણુ ધરણુ મહા મુનિ,
મધુકર મન લોભાવારે. પૂરવ. ૬

યા તન વિણુ તિહુ હાકું કહે કિન;
સાચા સુખ નીપજાવારે;

અવસર પાય ન સુક ચિદાનંદ,
સદગુરુ સુ દરસાવારે. પૂરવ. ૭

આ મહાશયનાં વચનામૃત શ્રવણુ કરી, વિષય વિમુખ

૧ સાવરજ લોક, ૨ ઈન્દ્રા, ૩ મૂળ ગુણુ અને ઉત્તર ગુણુ
યા ચરણુ ચિત્તરી, અને કરણુ ચિત્તરી, ૪ માનવંદેહ.

૧૦૧. ભાવનગર ભાવનગર જાગૃતી ને તેની કુલવિભાગોમાં કોઈએ
 ન હોય તેમ જ ભાવે પ્રવિષ્ટ થઈને રહે, કોઈ જુદા ક
 ૧૦૨. ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦
 ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦
 ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦
 ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦
 ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

પરમેશ્વરિત્રિમુર્તિ, અર્થ ઉપાધિ દગી, જન્મ મરણ ભંધે ગયો,
અને પરમાર્થરૂપ સદૃશ મુદ્ધ આત્મ સુખ મંદિત મધુ. જેનો
જ્ઞાણાંત્ર અનુભવ સ્ત્રી વીતરાગ કેવળી કે સિદ્ધ ભગવાનનેજ
હોઈ શકે, ખીલ્યોદિક મુખેના અર્થો જોયોને હોઈ શકે નહિ.

કેમ કવાવને રાજવા સી યથોપવિનયજી મહારાજ ઉપદેશે
છે કે:—

- ૧ સુખા સારથદન રસે, સિંચો ચિત્ત પવિત્ત,
દયા વેલ મંદપ તળે, રહો હરો મુખ મિત્ત;
- ૨ દેત ખેદ રહિત સુખા, ખેદ રહિત મુખરાજે,
તામે નહિ અચરીજ કહુ, કારણ સરીખો કાજ.

સમાં સ્વદઃકરૈં યસ્ય. દુર્મેનઃ કિં કરિષ્યતિ

અનંગ પતિનોવામિઃ સ્વપનેષોપ જાંમ્યતિ.

માનમહીધરને છેદવા સ્ત્રીમદ ઉપાધ્યાયજી બતાવે છે કે:—

- ૧ માન મહીધર છેદ તું, કર મૂઢતા પવિધાત,^૧
જુધું સુખે મારગ મરહતા, હોંવે ચિત્ત વિખ્યાત.
- ૨ મૂઢતા કોમળ કમળયે,^૨ વજ્ર માર અહંકાર,
છેદતહે એક પક્કડમે, અચરિજ એક અપાર.
- ૩ અંકાર પરમે ધરત, ન હરે નિજ ગુણ ગંધ,
અહંજ્ઞાન નિજ ગુણ હમે, છુટે પરહિ સંખંધ.

મોધે માંસ તજવા વાચક મુખ્ય જણાવે છે કે:—

- ૧ માયા સાપિણી જગદસે, અસે સકળ નથે સાર,
સમરો સકલુતા જાંગુંડી, પાક સિદ્ધ નિરધાર.

લોભ મહા દોષ નિવારવાને મહોપાધ્યાયજી કહે છે કે:—

- ૧ આગર^૧ સળહી દોષહો, ગુણ ધનહો બહચોર,

૧ પર્વત. ૨ વજ્રનો તા. ૩ નમ્રતા કમળ કરતાં પણ
કોમળ છે. ૪ પરવસ્તુ સામેનો. ૫ મહારાજાન.

મનુષ્ય મહોન્મત્ત હોઈ, જાગતાં છતાં અવશ્ય અહિતનુંજ પેાવજી કરે છે. માટે યોગ્યાર્થી સમજનાએ જેમ અને તેમ નિદ્રાનો જય કરી, તેનીને નિયમમાં રાખીને સ્વ--પર હિત કાળજીથી સાધી લઈ આ અમૂલ્ય માતૃવ બવ સફળ કરવેા તથાસ્તુ.

વિકૃત્યા ચતુષ્ક.

યદપિ મુખ્યપણે રાજ કથા, સ્ત્રી કથા, અને બહુ કથા જ વિકૃત્યારૂપ ગણાય છે. કેમકે મુખ્ય જીવેાને પ્રાયાઃ તેવીજ જાગતાં વિશેષે પ્રિયહોઈ મુંઝવેછે, છતાં શુદ્ધ સાધ્ય દષ્ટિ વિના જે જે જેટલી જેટલી શુદ્ધ સાધ્યને મૂકી સ્વચ્છ હે—શાસ્ત્ર મર્યાદા અવગ્યા કે આદર્શો વિના—વાતો કરે છે, તે તે સર્વે તે-ટલે નેટલે અંગે વિકૃત્યારૂપજ ગણાય છે. આદર્શ માટેજ બધા બીડ ગીનાર્થજ સાચ ઉપદેશ દેવા લાયક ગણાય છે. યદગિ ધર્મ કથા (ધર્મ—ઉપદેશ) ઉત્તમજ છે, તેપણુ ઉત્તમ ચિ-કિન્નક (ધન્યંતરી) જેમ દરેક રાગીનાં રાગનાં ચિન્હ—સ-સજી—નિદાન તપાસી ગંબીરતાથી તેને ઉચિત આપધ માત્ર પશ્ય સાધે બતાવે છે. તેમ બિદા બિત્ત રૂચિ ભવ્ય જીવાન બવ રાગ યા કર્મ રાગ દલુચા બવબીડ ગીનાર્થ (સૂત્રાર્થ ઉ ભવ પદંજન) જ સમર્થ ગણાય છે. તેવા નમર્થ ભાવ વેદ્ય ભવ્ય જીવેાના ભાવ રાગનું કારણ ગંબીરતાથી વિચારી, તેમન ભાવ રાગને જરૂરતાથી કાઢવાનીજ શુદ્ધિથી પ્રેરાઈજેજે રાક્ષ ઉપયોગી તેમની આંતર શુદ્ધિ થઈ શકે તેમ હોય, તે તે જ નગાં નુપી ત્યાદ અને સરસ ઉપયોગથી પ્રથમજ આંતર માર્ગ રૂપી મલીન વાસના ધોઈ કરી, પછી પ્રત્યેક ભવ્ય સંવર્ની સ-જિના પ્રમાણમાં તેને ધર્મ - રસાવજી આપે છે. જેનું અન્ય-પ્રીતિ પુર્વક પાન કરનાર ભવ્યો અને (પરિણામે) અવશ્ય મર નુપ સંભામ કરી શકે છે, અને મર્વ આધિ, વ્યાધિ કે ઉપાધિથી મુક્ત થઈ નિરૂપાધિક શિવ શરૂં વરે છે તથાસ્તુ.

જગ માયા અમ બુદ્ધી મોદે.	સમજ. ૧
કાલ કાલ તું ક્યા કરે મૂરખ.	-
નાદિ ભણંસા પત્ત એક ધરિ.	જગ.
ગાદીલ હીનબર નાદિ રહો તુમ.	-
શિરપર ધુમે તેરે કાલ અરિ.	જગ.
ચિદાનંદ એ ખાત દમારી પ્યારે.	-
જાઓ મિત્ત મન મોદે ખરી.	જદી.

૫૬ ૪ મું.

રાગ ફરખો.

ચિત્તમે ધરો પ્યારે,	
ચિત્તમે ધરો એતી શીખ દમારી પ્યારે.	ચિત્ત.
ચોટાસા જીવન કાજ અરે નર.	
કારેકું છળ મપંચ કરો.	ચિત્ત ૧
કુદ કપટ પરટોડ કરન તુમ,	
અરે પર ભવધી કાં ન કરો.	ચિત્ત ૨
ચિદાનંદ એ નદિ માનો નો.	
જનમ મરણુ ભવ કુખમે પરો.	ચિત્ત ૩

૫૬ ૫ મું.

રાગ ત્રિશ્રાગ.

નજ મન કુમના કુટિલકો સંમ.	નજ ૧
યાકે સંધ કુખુદ્ધિ ઉપગત દે.	
પરત ભજનમાં ભંમ.	તજ ૧

નાલી દીર્ઘ ખંખટ દસે,
 વાણી મુરત ગગરિયાં માંયરે. અંશે ૦ ૨
 નટ્ટવા નારે ચોટમારે,
 સોટ કરે લખખ મોર.
 વાંમ માત્રી વરને ચરે,
 વાકો ચિત્ત ન ચરે કદં દોર. અંશે ૦ ૩
 જુઆરી મનમે જુઆરે,
 કામી કે મન કામ,
 આનંદવત પ્રભુ ગું કદે,
 તમે લીયો પ્રભુકે નામરે. અંશે ૦ ૪

૫૬ ૭ મું.

રાગ આશાવરી.

આશા એરનકી ક્યા ધીજે,
 જ્ઞાન મુધારસ પીજે. આશા—રેક
 ભટકન દાર દાર લોકનકે.
 કુકરે આશા ધારી;
 આતમ અનુભવ રસકે રસીયા.
 હિરે ન કમદું ખુમારિ^૧. આશા ૦ ૧
 આશા દાસીકે જે જાયા,
 તે જન જગકે દાસા;
 આશા દાસી કરે જે નાયક,
 જાયક અનુભવ પ્યાસા. આશા ૦ ૨
 મનસા પ્યાસા પ્રેમ મસાજા,
 અક્ષઅગ્નિ પરબલી;

સંગતિ સાધુ મિતર પાઠું.

આનંદજન ખદારાગરી.

સાધુ ૪

પદ ૬ મું.

પાંચો ઘોડા^૧ એક રથ જુતા^૨.

સાહિબ^૩ ઇનકા ભિંતર^૪ સુતા^૫. પાંચો—૨૬

ખેડુ ઉસકા મદ મનવારા.

ધોરેકું દોરાવનકારા.

પાંચો ૧

ઘોરે જુટે ઓર ઓર ચાલે;

રથકું ફિરિ ફિરિ ઉવટવાલે;

વિપમ પંચ ચિહું ઓર અંધયારા,

તોભિ ન જગે સાહિબ પ્યારા. પાંચો ૨

ખેડુ રથકું દર દોરાવે,

બેખખર સાહિબ દુઃખ પાવે;

રથ જંગલમાં જય અસૂજે.

સાહિબ સોચા કુટ્ટુ અન બૂજે. પાંચો ૩

ચોર ડોરે ઉહાં મિલિ આવે,

દોનુકું મદ પ્યાસા પાચે;

રથ જંગલપેં છરણુ ટીના,

માલ ધનીકા ઉદાલી લીના. પાંચો ૪

ધની જગ્યા તમ ખેડુ બાંધ્યા.

રાત્રી પોના લે સિર સાંધ્યા;

૧. હદ્રિયરૂપ ઘોડા. ૨. દેહરૂપ રથમાં બેસ્યા. ૩. આત્મા
૪. દેહમાં. ૫. પ્રમાદગીત થયા.

અવધુ રામ રામ જગ ગાવે.
 વિરજા અલખ સખાવે,
 અવધુ રામ રામ જગ ગાવે.
 મતવાસા નો મનમાં માતા,
 માવાસા મહ રાતા;
 જડા જડાધર પડા પડાધર.
 છતા છતાધર તાતા. અવ૦ ૧
 આગમ પદી આગમ ધર થાકે;
 માયા ધારી છાકે;
 દુનિયાદાર દુનોસે લાગે.
 દાસા સુમ આગાકે. અવ૦ ૨
 બહિરાનમ' મુદા જગ જેતા'.
 માયાકે દુદ રહેતા;
 ઘટ અંતર પરમાતમ બાવે.
 દુર્લભ પાણી નેતા'. અવ૦ ૩
 ખગ પદ' મગન મીન પદ' જલમે.
 જે ખોજે સો બીરા ;
 ચિત્ત પંકજ' ખોજે સો ચિન્દે.
 રમંતા આનંદ બીરા. અવ૦ ૪

પદ ૧૨ જુ.
 આશાવરી

વા પદવી કમ પાવું,
 દીનાનાથ વા પદવી કમ પાવું. વા—ટેક.

૧. ગાઘાદિ. ૨. જેટલા. ૩ નેટલા. ૪ પંખીની ચાલ.
 માંજલાની ચાલ. ૬ મોંઘે. ૭ કમળ.

શ્રી જૈન શ્વેતાંવર વર્ગના પૂજ્ય મુનિ- રાજો તથા વિવેકી શ્રાવકો પ્રતિ અતિ અગત્યની સૂચનાઓ.

મિત્ર બાઈઓ !

આપે હાંબા અનુભવથી જાણે છે કે, કુસંપથી આ પાણી ભારે અવનતિ (ખુવારી) થવા પામી છે. પૂર્વે જ્યારે શ્રાવક હોંકેા મુસંપવટે ઘણા વ્યાપાર કાજગારાદિ ન્યાય ની-
નિથી કરીને અનર્ગલ લક્ષ્મી ઉમાર્જી, નિર્ધ યાત્રા મહ
શુદ્ધ ભક્તિ, તથા સંપ્ર સાધર્મી ભાઈઓની યોગ્ય મેવા કરી,
પવિત્ર શામનને અલંકૃત—ઉત્તમ કરી ન્યાયોપાર્જીત લક્ષ્મીને
દહાવેા હાથે સ્વજન્મ આર્થિક કરતા. ત્યારે અધુના કુસંપે
કરી ધંધા કાજગારથી, પૈસા દહાથી, ન્યાય નીનિથી તેમજ
ધંજત આગરથી શ્રાવક ભાઈઓ જલુધા કમલેર થવા દીમે
છે. આવી ભારે અવદશાનું મૂળ કારણ ગોપી હાકવું ખાસ
જરૂરનું છે. જ્યાં સુધી કાળમુખ કુસંપને પરિહરી મુસંપ
વધારવામાં નહિ આવે, અને એક જીજ્ઞાની ઉન્નતિ દ્વારા
શામનની ઉન્નતિ કરવા ઉદારતાથી યોગ્ય પગલાં લેવામાં
નહિ આવે, ત્યાં સુધી જૈનોની રથીનિ મુધરવાની આશા રા-
ખવી વ્યર્થ છે. આજ હાલ કુસંપ તથા અવિવેકના ભેરથી
એકલપેટાપણું—સ્વાર્થ (Selfishness) અને જોપરવાઈ
(Indifference) આ જો મોટા દોષોએ શ્રીમંતોના પગ
દીલમાં વાસ કર્યો છે. આનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે, તેઓ
પોતાના ત્રણ ભાઈઓ કે સાધર્મી ભાઈઓને દુઃખી રથી-
તિમાં પ્રત્યક્ષ દેખતા છતાં પરોપકાર બુદ્ધિથી તેમનો ઉ-
દ્ધાર કરવા વિચાર સરજો પલુ કરી શકતા નથી.

[illegible]

કાળ લખ્યો તેએ હજી તેના અંત ન આવ્યો, માટે નિશ્ચયે માનવું ઘટે છે કે, શાસ્ત્રાત્મક મુજબ પરમાર્થ જુદીથી સમયાદિ ઉચિતજ કાર્ય કરવામાં ખરું હિત સમાયેલું છે. આથી વિરુદ્ધ વર્તનાર સર્વ કોઈ આપણા સાગી યાય છે, માટે આપણે આપણું ખરું હિત ચિન્તવવું એજ આપણું ખાસ કર્તવ્ય છે. જાની પુરૂષો તો પરમાર્થ શ્રુતિથી સવળોજ માર્ગ ભતાવે છે. છતાં આપણે આપ મતિથી અવગણ મધને લેમની આશયનું ઉચ્ચંધન કરીએ છીએ, તો તેમાં આપણા નક્ષીબનોજ દોષ છે.

૨ આપ સર્વે જાણો છો કે, આપણા સર્વમાં કાળમુખ કુસરે કાળે કેર વર્તીએ છે, તેને નિર્મૂળ કરવાને અશક્તિ (નાયક) જનોએ અવશ્ય તત્પર થવું ઘટે છે. નહિ તો તે તેના અલીન દુષ્ટ વિષાક દેખાડવામાં બાકી રાખશે નહિ. “ ખાંડી પહેલાં પાળ બાંધવી ” એ દીર્ઘ દષ્ટિ—સમયજની ખાસ નીતિ છે, તો હવે વધારે દીઘ કયાં વિના અવશ્ય ભગૃત થવાની જરૂર છે, નહિ તો આગળ ઉપર વધારે પરતાવું પડશે.

૩ આપણમાં વિવેકની ઓટી ખામી દષ્ટિગત થાય છે, તે હવે અવશ્ય સુધારી લેવી ઘટે છે. અવિવેકથી આપણે અન્ધના મુશુળોને પણ ભેટી ચકતા નથી. અરે ! આપણે તેની પુષ્ટિ કરવી બૂઝી નહિ વિવેકની ઓટી ખામીથી ઉઘટા તેની નિન્દા પણ કરવા મંડી પડીએ છીએ, માટે જે ચીતરાગ વચનાનુસારે સત્ય છે, તેને સાચા દીક્ષથી સત્ય તરીકે અવધારતાં અને આદરતાં આપણે અવશ્ય શીખવું જોઈએ છીએ.

૪ ચીતરાગ વચનાનુસારે ખરું શું છે, યા શું હોઈ શકે, તે બલુવા માટે શ્રી હરિભદ્રસુરી, શ્રી હેમચંદ્રસુરી, નથા ધીમદ્ યથોપવિવચન પ્રમુખ ધર્મ પુરંધર પુરૂષોએ અર્ચન વચનાનુસાર રચિત પ્રમાણિક ગ્રંથોનું બારીકાઈથી

સાધવીઓ] તથા ધાંપકો અને ધાવિકાઓ, સમય વિચારી
 રવરવ હિત સાધવા ઉત્કંઠિત રહે તો આશ્ચર્ય કે, અવ-
 સ્ય વહેલો મોટો પણ આપણામાં કાંઈ સુધારો થઈ શકે
 ખરેખર ખરું સત્ય જો સમજાય તો મનુષ્યના અદ્ય આયુષ-
 માં આત્મ સાધન કરી લેવું, તે કુંડામાંથી રત્ન કાઢી લેવા
 જેવું છે. કાગજનાળાને તે કાઢવું સહેલું છે, અને આળસુ-
 દાસને તો તે મક્કા દેલેલું છે. પોતાની અનાદિની ભૂલો ય-
 ધાર્થ જાણવા સમ્યગ્ જ્ઞાનની જરૂર છે. સમ્યગ્ જ્ઞાનના પ્ર-
 કાશે કરી—વિવેકવડે સ્વજિક અને અશુભીમય આ જડ દે-
 હપરની મમતા ત્યજી, સ્વકર્તવ્ય કરવા લગ્યાર પણ પાખી
 પાની કરવી યોગ્ય નથી, એમ વિચારીને કે, દેહે દુઃખ મ-
 દા ફાલે અર્થાત્ સમજીને સમતા પૂર્વક ધર્મ કરણી કરતાં
 દેહમાં કાંઈક થતું દુઃખ સહેવું મક્કા કુળદાયી છે. યાથી જે
 સમ્યગ્ જ્ઞાન અને સમ્યગ્ ક્રિયાના બળે સંસાર સમુદ્ર ત-
 રવો સુલભ થઈ વ્લય છે, તેમજ તેજ જ્ઞાન અને ક્રિયાના
 વિરહે ચક્રાગ્નિ સંસારમાં અનેકથાઃ જન્મલુજ કરવું પડે છે.
 માટે પ્રથમ તો સમ્યગ્ વસ્તુ તત્ત્વ જાણવાની, અને તેમ
 કરી વિવેકવડે નદત આચરણ કરવાની ખાત્ર જરૂર છે. તે
 બેમાં એકની પણ ઉપેક્ષા કરવી દુઃખદાયી છે, તો બન્નેમાં
 બેપરવા ધારનાર મુશ્કાત્ર બુદ્ધિનું તે કહેવુંજ શું ? જેમ
 મંત્રને જ્ઞાની મંત્રનો સમ્યગ્ પ્રયોગ કરી વિપથરના પણ
 વિપને કાઢી શકે છે તેમજ વિવેકી જનો સમ્યગ્ જ્ઞાન અને
 ક્રિયાના બળે કરી કર્મ વિપથરનું પણ વિષ દૂર કરી શકે
 છે. પરંતુ એકલા જ્ઞાન કે, એકલી ક્રિયા માત્રથી તે થઈ શ-
 કવાનું નહિ. માટે પ્રથમ સન્માર્ગનું ખરાબર જ્ઞાન કરી, સ્વ
 ચતુર્ભૂત પ્રમાદને પરિહરી, પૂર્ણ પ્રેમથી શાસ્ત્રાદ્ય ઉત્તમનું
 સેવન કરવા બૂલવું નહિ, એમ સમજીને કે “મદાનનો પેન
 ગતઃસ પન્થાઃ” શિષ્ટ—સુવિદિત પુરુષોએ જે માર્ગ આદ-
 યો છે, તેજ માર્ગ કલ્યાણકારી છે.

આવાં અતિ ખારીક સમયે પણ સીમંતોથી માંડી ગરીબ લોકોપર કેટલાક નકામાં ઉઘડે ખર્ચ કરવામાં આવે છે, તેપર શ્રી સંઘ કે સ્થાનના આગેવાનોએ ખાસ અંકુશ મુકવાની આવશ્યકતા છે. આવે ઉઘડે ખર્ચ કરવા કોઈએ અમંદ કરવો ન જોઈએ. મુનિશ્રીએ પણ આવા નકામા ખર્ચને બદલે જેનોનું એમ થાય, તેવો મુલમ રસ્તો તેઓને હેતુ—ધુણિથી બચાવવો જોઈએ, દમાંત તરિકે સાત સેત્રોમાંથી સીદાતા સેત્રમાં વિશેષે વિવેક પૂર્વક વાપરવા ઉપદેશ દેવો જોઈએ. જો એક મતથી શામનની ચોભા વધે એવાં પગલાં દરેક સ્થળે ભરવામાં આવે તો જરૂર થોડા વખતમાં એક સારો અમલ્યનો ફેરફાર થઈ શકે. પરંતુ યાદ રાખવું જોઈએ કે, આ અર્થ, વિવેકની ઓછી ખામી ફર કરવાથીજ, સિદ્ધ થઈ શકે. અન્યથા તો તે આકાશ પુષ્પવત અસંભવિત સમજવું. અરે ! લાભ તોડાને પણ સમ્યક્ નહિ વિચારનારા ખરા વણિકોજ ન કહેવાય, તો સાચા જૈન, વીર સર્વજ પુત્રો તો કહેવાયજ શાના ? એક સ્વચ્છંદપણે ચાલવારૂપ અવિવેકજ ફર કરી શકાય, અને પરમ પવિત્ર પરમાત્માના આગમ અનુસારે નિશ્ચંકપણે પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને પ્રેમથી વર્તવામાં આવે તો આખા જૈન શાસનમાં નિત્ય દીવાળી થઈ રહે. અહો ! આવો શુભ સમય આવેલો આપણે સાક્ષાત્ ક્યારે જોઈ શકશું ? આપણે થોડું બોલીવધારે સાડું કરતાં ક્યારે શીખીશું ? આપણામાં મુશી રહિલી મલીન વૃત્તિ ઓનો ક્યારે અંત આવશે ? તેમજ પ્રસન્ન ચિત્તથી આપણી ફરજો સમજી અદા કરવા આપણે ક્યારે ભાવ્યશાળી થઈશું ? એક બીજા તરફ મીઠી નજરથી જોઈ મુલ્ય મંદુલ્ય કરતાં ક્યારે શીખીશું ? અને તેવા કાયમના શુભ અભ્યાસથી દોષ દૂરીને સમુજાવી ક્યારે ફર કરી શકીશું ?

૮ આપણા શાવક લોકોમાં અવસાન વખતે ધર્મોદા કહેવાની રીતિ ચાલે છે, તે મુજબ ધર્મોદા કર્યો બાદ તરતજ --

રંતુ જો નવી થતી પ્રજા—જૈન બાળકોને તથા યુવક વર્ગ-
 ને માફે પર્મ શિક્ષણ—નીતિ, ન્યાય, સત્ય, પ્રમાણિકતા
 સંબંધી સારી તાલીમ આપવામાં આવે તો, યોદ્ધા બહેનને
 સારો મુધારો અદ્ય સમયમાંજ થવા સંભવ છે; માટે દ-
 રેક સ્થળે વિચરતા આધુનિક—મુનિરાજો તેમજ સારા કેળવા-
 એલા વિદ્વાન આવકો આ સંબંધી પોતાની ખાસ કરજો
 વિચારી, જોઈએ તેવો સારો પ્રયત્ન કરે તો જરૂર કંઈ પણ
 સારો મુધારો થવા વિના રહે નહિ. જો કે વર્તમાન કાળે
 કેટલાક જૈન યુવકો લેખો લખી ઉચ્ચ આશયથી જૈનોની
 આધુનિક જીતિ મુધારવા કંઈક પ્રયાસ કરતા હોય છે, અને
 તેમ કરતાં તેમનો પ્રયત્ન સર્વથા નિષ્ફળ થતો હોય,
 એમ કહી શકાય તેમ નથી. તોપણ એટલું તો કહી શકાય
 તેમ છે કે, આજ કાલ વિદ્વાન મુનિરાજો કે આવકો, મોટી
 ઉમરના જૈન લાઈઓ અને બહેનોને લેખો લખી યા બ્યા-
 જ્યાનો આપી બોધ કરવા જેટલો શ્રમ લે છે, તેટલોજ
 શ્રમ જો સંપૂર્ણ ખંતથી કોમળ વયનાં જૈન બાળકોના
 કોમળ મગજમાં પવિત્ર જૈન તત્ત્વોનું સ્વસ્થ બહુજ સરલ
 —સાદી ભાષામાં સમજાવવા, તેમના હિલમાં બરાબર ઉતરે,
 હૃદયગમ થાય તેમ અસરકારક પ્રગોષવા, સમય ઉચિત
 વિચારે તો આજ કાલ કોશના કોશ બરી ઉપદેશ જળ જેમની
 હૃદય ભૂમીમાં ઉતરવું મુશ્કેલ છે, તેવા અચિસિત યાવત
 શુષ્ક પ્રાય જનોને સિંચવામાં આવતાં છતાં દીર્ઘ સમય
 અતીત થયે પણ જે સારો લાભમગી શકતો નથી, તે કરતાં
 પછો અને ઉત્તમ લાભ અદ્ય સમયમાં આજ વયના કુમળા
 બાળકોને વિવેક જળ સિંચવાથી અવશ્ય મળવા મોટી આશા
 બંધાય છે. આજ કાલના યુવાનો તથા વૃદ્ધોને રસ્તે આવવા
 બંધત કરવાનો એક સારો માર્ગ એ હોય છે કે, આજ કાલ
 જૈનોમાં બહોળો દેશવેદ પામેલા જૈન ધર્મ પ્રકાશ, આત્માનંદ
 પ્રકાશ, કેનકરન્ધ હેરાદક તથા અનંદજેવા માનિક ચોપાનીયાં

અપણ છે, યોગન પાંગના સંગની માફક ૩-૪ દિવસમાં ઉઠી જવાનું છે, અને આપુલ મરદના પાછાના જેવું અસ્થિર છે, તો દે જાઓ ! અને અનેમ કલેમ્પાદિ મુલક ક્રમ વિરે શાખાટે મુંઝાપ મંદા છે ? જે તમારું એવ હિંચના દો તો, પરમ કનકુલ એવા મર્વજ આપિન દાનાદિ હતામ ધર્મને સેવી, ત્યાં દહાને દોલિલા માનવ બધને આપેદ કરી લેવા મુકમે નહિ. " ધર્મ, કાર્યમાં વિલંબ—અનિયંત્ર—અમાદ કરવો યોગ્ય નથી. કેમકે કશું છે કે—ધેણાંતિ વદુ વિજ્ઞાનિ ગાટે જે કાંઈ શુભ આત્મ કમ્યાણુએ કરવું દોષ, તે શીખ સત્ય કરી વધો. કાલ કરવું પારું દોષ તે આજજ કરા. કેમકે કાળને કાળનો બધ છે. જે દોષ બાધ્ય થોગે આથે શુભ અધ્યવસાય થયો તો તેને માર્થક કરવા એક હાજ પજુ પ્રમાદ કરવો યોગ્ય નથી. કેમકે કાળની બનિ ગહન છે. તે ગાયા મિરે તમારું હજ એનો ફર છે, ગાટે તેનો વિધાસ કરવો યોગ્ય નથી. આ પ્રસ્તુત સુમયોચિત શુચનાનો અ નાદર નહિ કરતાં તે દાસ અને તેટલો લાભ લેવા મુકવું નહિ. તુમેયુ કિં બહુના ?

૧૨ અટો ! આજ કાલ શ્રીમંત સાવક લોકો પજુ કેવ મુખ બની ગયા છે કે, સર્વજ આપિન આસાનુસારે એનાં પાંગાને પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મી પૂર્વ કરેલાં મુદ્દતો—મુપાત્ર દાનાદિ—નાજ થોગે મળેલી છે, તેમજ ઉદાર રીલથી અત્યાદે પજુ તે પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મીનો વિવેકવટે વ્યય કરવાથીજ તેનું સાર્થક્ય તથા બધાંનરમાં મહા લાભ થાય તેમ છે, છતાં મુખ માત્રજ લોકો કેવજ મોહ નિશામાં મથતુલ રહી, પોતાના સ્વચ્છંદી નાદ મુજમ વર્તવા બધ છે, તે કોઈ રીતે પ્રશંસા પાત્ર ગણી શકાય તેમ નથી. કેમકે શાસ્ત્રકા-શ્નુ તો એવુંજ ફરમાન છે કે—“ પ્રાણા સુષો ધમ્મો ” શ્રી સર્વજ પ્રભુની આજ્ઞા મુજબ કરેલું ધર્મ કૃત્ય ૨૫-૫

આ દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિયો મનુષ્ય ભવ વિગેરે વિશિષ્ટ સામગ્રી
 સૂક્ષ્મ કરવા ચાહે તો હવે વધારે આવધાન થઈ પ્રમાદ-શત્રુને
 પરવશ નહિ થતાં પોતાનું છતું વીર્ય—ન, મન અને ધનના સદુ-
 પયોગથી સુરાવવા ભારે પ્રયત્ન કરવાની ખાસ જરૂર છે. જન્મ,
 જરા અને મૃત્યુ, આધિ, વ્યાધિ અને લિપાધિ, સંયોગ અને
 વિયોગ, સંજાંથી અનંત દુઃખથી સુર્વથા સ્થિત સામત મુખ
 સંપાદન કરવા ઈચ્છતા ભવ્ય જીવે પોતે વિચારવું ઉપયુક્ત
 છે કે કોઈ પણ ભારે અગત્યનું કાર્ય દોહિએ પણ કદાપિ
 કંઈ પણ સ્વાર્થ ભોગ આપ્યા વિના સાધ્યું છે ? તેનો ન-
 કાર વાચકજી ઉત્તર આપવો પડી શકે ત્યારે મોક્ષ સંજાંથી
 અનંત મુખ આપણે એમના એમ કંઈ પણ તન, મન કે
 ધનનો ભોગ આપ્યા વિના શું સૂક્ષ્મ આપી શક્યું ? ના
 ના, કદાપિ પણ નહિ. ત્યારે મારા પ્રિય જાંધવો ! આજ
 દાસ બાલી કહેલી જાંધાધુધી (પોતાને જેમ કાવે તેમ
 વર્તવારૂપ) એમના એમ કયાં મુખી ચણવે જઈશું ? મુ-
 નિજનો મોજમાં આવે તેવો ઉપરેચ દે અને શૂદ્ધરથો (ધ્રા-
 વકો) તે મદાત્માઓનું મન રીઝવવા એચ્છવ, મહોચ્છવ
 કરી એકાદ આરી જમલુવારૂપ કલ્પ ચલાવી પોતાના જ
 ન્મનો કે પેસાનો દહાવો લીધા માને, આ કેવું ભારે આ-
 સ્ત્રી ! છતાં આપણું નેવા બાબતમાં મદાત્માઓ તથા
 ધાવક વદોને શાંતિથીજ કહીશું કે, બાઈઓ ! જ્યારે આ
 પણા ધણા મેલી લાઇઓ, બહેનો કે દુદ્ધની જનોની ધ-
 ત્વીજ ભારિક રિયિની આવી ગઈ છે, તેમને ખાવા પીવાના
 પણ ફાંફાં છે, લુપ્તતા માર્યાં બાપડા ધર્મ સાધન પણ કરી
 શકતા નથી ત્યારે આપણે શું આપણા સાધર્મીઓનું દુઃખ
 રીઝમાં પારવું, અને તેમ કરી વધારાના ઉચિત કરવું —
 કરાવવું યોગ્ય નથી ? અન્યારે અવશ્ય જૈન માત્રે સ્વસ્વ
 કર્તવ્ય સમજી દુઃખીને દાદ દેવી ઘટે છે. એ આપણ
 મુજા દુગો, છતાં પરજવ યોગ્ય સજગ સાધન ત્રાયે હેવા પગન

ખેત. છતાં જ્યારે તેમને પરમ પવિત્ર અર્હંતોની તુલના
 જોઈએ તેવો સંતોષકારક ન્યાય ન મળે, ત્યારે તેઓ નિ-
 સ્વાર હોવાથી કોની પાસે જઈને પોષક દેરે ? એ સર્વ
 વાન નીધામાં સર્વ, જેમ જલ્ય ચકોરોનું દીવ પ્રસન્ન થાય,
 અને પરમ પવિત્ર શાસ્ત્રની ઉન્નતિ ધાય, તેમ આપ સાં-
 હેઓ સાંપ્રત સમયોચિત સુખધે, આપના આશ્રમે આવેલા
 કે આવતા મુખ્ય મૃગ જેવા આવક વર્ગને પગાવી, અનેક
 જલ્ય સુત્યેના દ્રવ્ય અને ભાવ પ્રાપ્ત બચાવી, ગોષ, મા-
 હન, નિર્ધામક વિગેરે આપના બિરુદને સાર્થક કરશે, તો-
 જ અત્યારે પવિત્ર જૈન શાસ્ત્રની લાજ રહે તેમ છે. શા-
 સ્ત્રની લાજ વધારવી, તે આપના હસ્તમાં છે. માનપાત્રની
 લખતુંદ મૂંઝી દઈ, કેવળ પારમાર્થિક બુદ્ધિથી શુદ્ધ વીનસ-
 ય માર્ગ રચ્યાં એવી—ખીમ આધિન જનોને પણ મેવવા
 ફક્ત પાસચીજ લાજ વધી શકે એમ છે, પરંતુ જેમ
 ઘાલે તેમ વાલવા દઈએ, જેમ ભાવી હશે તેમ થશે, વિ-
 ગેરે સત્ય માર્ગ સેવન કરવા જતાં વિપ્રકર વિચારણી તો
 પ્રાપ્તઆપત્તી આવી ગોચર થોડા દશ ધર્મ આવી છે. આવી
 પ્રત્યક્ષ દેખાતી આપત્તી અવદશા દળે, અને મુજ દશ જ
 એ, તેવો ભગીરથ પ્રયત્ન મેવવાની ખાસ જરૂર છતાં જ્યારે
 આપણે કેવળ પ્રમાદ વશ વર્તી કિંચિત મત્ર પણ સાનુ-
 કુળ ઉદય કરમું નહિ ના, કહેા ચાહેઓ 'આપત્તી મુજ દ-
 શા સી રી રીને જાયશે ? એક ધોડે પણ કાદ કાદનાં કદ સહે-
 લું પડે છે, તો આ તો દીર્ઘ સમયનો મહા પ્રમાદ યોગે
 વળેલો જળજર કાદ કે કાદ ફર ફરે, એ જાણે કરવા મા-
 ત્રથી મું અને ? એમ એ કાંઈ જોડરાની રમત જેવું સહેજ-
 માં ખને તેવું નથી. જ્યારે લોક મંદા નજી લોકોત્તર ચોલી
 ખરી, રાજ હંસની પદ ઉત્તમ નીતિવટે મગત્ મુખાશપ-
 થી ભગીરથ પ્રયત્ન મેવવામાં આવશે, ત્યારેજ અપવિત્ર મું
 બોલની મંજાવના મહં શકશે. આપણો મુદ્દેશ સાધવા,

પ્રેમના જરવાની જરૂર છે. જ્ઞાના અસિમિત મા પ્રકાશિત
પ્રત્યેકને અતીત જ્ઞાન આપવા વિશેષ મનજનોએ વિચારવા
ની વાત જરૂર છે.

૩ મ. ૧ અને ચાવન વગને વિશે પદ્મ શિષ્યજી મોહન

[illegible]

१. नमो भगवते वासुदेवाय ।

(c) The following information shall be provided:

11. 11. 2015, 24. 11. 2015

કે મંગળ કળસલેવા દિક્ષા મહાત્માઓનો સંભાવની આશ્રય લે છે. અનેક મોટા મુખ્યાર્થી સમજનોના આશ્રય સ્થાનરૂપ આપ સાધુ જનોને કેવી ઉમદા રહેલી અને કહેલી રાખી રહેવાની અગત્ય છે, તે સદૈવ સમજી શકાય તેવું છે.

૮ કેળવણી—વ્યાવહારિક અને ધાર્મિક બંને પ્રકારની સંગીન કેળવણી આપવાની આવશ્યકતા છે. પ્રથમની—પ્રાથમિક કેળવણીનાં કિશોરો તત્વ હજારો પ્રગટે છે, તેને યોગ્ય પોષણ મળતાં ખરી કેળવણી ખીલવા પામે છે, જે પરિણામે સ્વ—પરદ્રિત સાધી શકે છે, મારે ઉદાર સંભાવતા કરી આ ખાતું આજ કાલ અવશ્ય લીપાવવું યોગ્ય છે. તેમાં નેટલી ઉપેક્ષા તેટલુંજ સ્વપરને વધારે તુકશાન છે.

૯ ઉચકે ખર્ચો—[આકવસ] નકામી જાળનોમાં યત્ન અટકાવી તે દ્રવ્યમાનો કેટલોક ઉપયોગ સંગીન કેળવણી, દુર્લભોદ્ધાર (સીઝના દોરને સંગીન મુદ્રા આપવામાં) કરવામાં આવશે, તો આશા છે કે, ચોટે ઘણે વળને પણ આપણી સ્થિતિ સુધરવા પામશે. મારે ડચિત છે કે, પોતપોતાની પેદાશના પ્રમાણમાં પ્રતિ વર્ષ આપાં ધર્મ કાર્ય સુધાન્વા અમુક ફાળો આપી સ્વ લીન નામ સાર્થક કરવું. 'કિં જાહુના ?

૧૦ વળતરું મૂલ્ય આપણાં લોકમાં જોઈએ તેવું સમજાવું નથી. તેથી જો કે 'લાલુ લાજેલો બાપ, ' ' જાણમ મકર પ્રમાદ ' વિગેરે વૃદ્ધ વાક્યો આપણે સાંભળીએ કે કદીએ હીએ, તો પણ તેના કોઈમા ભાગ પણ વર્તના નથી. વિકલા તથા વિરોધાદિમાં નકામો વખત ગુમાવીએ; પરંતુ શ્રેષ્ઠ શાસ્ત્ર અભ્યાસ કરવામાં કે સુસંપકર સારી સલાહ આપવારૂપ પરોપકાર વૃત્તિમાં આપણા વળતરો સદુપયોગ કરીએ નહિ, એ અરેખર ચોચનીય છે. મનુષ્ય જાવ વિગેરે સામગ્રી મળતી, જાહુ દુર્લભ છે. છતાં આપણે સ્વચ્છંદ વર્તનથી સર્વસ્વ ગુમાવી ખાલી હાથેજ જવા લેવું કરીએ હીએ, એ જાહુ ચોચનીય

સમ્યગ્જ્ઞાન એજ મોક્ષ માર્ગ બતાવવા દીપક છે, એજ ભવ અટવી ઉતારવા ખરો સાધી છે, માટે અંત સુધી તેને સંજયુકેવો નહીં. સમ્યગ્જ્ઞાન અને વૈરાગ્ય એ આ ભયંકર ભવ સમુદ્ર તારવા ભારે જખરી નાવ જેવા છે, માટે ભગ્ન જીવેએ તેનું ૬૬ અવલંબન કરવું ઘટે છે, ગુણદોષ, ઉચિત અનુચિત, દિન અહિત અને સામાજિક-બૌદ્ધિક સંમજવા રૂપ વિષેક તે અંતરમાં પ્રકાશ કરનાર અભિનવ બાતુ સમાન છે અને તેને પાઠ્યેજ સર્વ સુખ સંપ્રાપ્ત થાય છે તેથી સ્થિરતા, સમતા અને ત્યાગાદિક ઉત્તમ ગુણો પ્રગટે છે. ખરું જોતાં આ આત્મા પોતેજ ગુણરતનો દરિયો છે. ગુણમયજ છે પણ તે સર્વે વિવેકવટે બાળી આદરિ શકાય છે અને તે વિના ધુંવાદમાં બાથકા ભરવા જેવું થાય છે આત્માનું ખરું ધન-ખરું કુટુંબ અંતરમાંજ છે જેને મોહવશ પ્રાણી અજ્ઞાનવટે ભુલી જઈ જમથી ખોટાં એવા ધન કુટુંબમાં મોહી રહ્યો છે. લોહીવટે ખરડાયેલું વસ્ત્ર જેમ લોહીથી આદ્ય થતું નથી તેમ પ્રમાદથી મેળવેલો કર્મમાત્ર પ્રમાદથી ટળી શકતો નથી. અમમાદ એજ આત્મ સાધનમાં અનુકુળ મિત્ર-અદ્વારી છે. કાળજી-આદરથી ધી જિનઆણાનું આરાધન કરવું તેજ ખરો અમમાદ છે. માટે મદ, વિપદ, કષાય, આળસ અને વિકલ્પ વગેરે આવધાન થઈ સર્વ પ્રાણી ઉપર સમભાવ રાખી નિર્મળ મન, વચન અને ક્રિયાવટે શીલ-મદાચાર પાળવા ઉચ્ચમાણ થવું.

પ્રાણોને પણ પરજીવને ત્રાસ નહીં આપવો, પોતે દુઃખ મેળવવું પણ અન્યને દુઃખ ન દેવું. પ્રાણોને પણ કપાયાદિકને વશ થઈ અસત્ય નહીં બોલવું. જેથી પર પ્રાણોને દુઃખ થાય, અહિત થાય તેવું સાધું પણ અસત્ય તુલ્ય સમજી વિવેક પૂર્વક દિત-મિત (જોઈએ તેટલુંજ) રપટ, ધમને બાધક ન આવે

હિરપ્રશ્ન તથા સેનપ્રશ્ન ઉદ્ધરીતસાર.

(લખનાર મુનિ. દુર્ધરવિજયજી.)

૧ શ્રીચિત્ત પ્રતિભાએના વધુ આકર્ષકનું સંચોગન
ઉપલ્બ્ધ કહેવા ગંગાના અવરે ન કરવું આશાનનાનો સંભવ
ને નાદે મિત્ર નિપુણ આવકોએ સુખને ઉંચી જાતના નેત્રમાં
મેળવી તેના વડે ચતુ. ટીકા આટલા વિગરે વેપાર.

૨ કિમ્બુના નાના પુત્રાગો અજમેા દુષિદુર પદમ
માત્ર એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી.

૩ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૪ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૫ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૬ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૭ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૮ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૯ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી
૧૦ એ નાના પુત્રાગો નાના પુત્રાગો નથી નાના પુત્રાગો નથી

૬. જોડ અને બેથી અંતરિત પરંપરા સંઘટ્ટ તરવા ચોખ્ખા છે. ત્રણ વર અંતરિત હોય તો સંઘટ્ટ ન લાગે.

૧૦ સાંજની પડિસિદ્ધિ વખતે ત્રિવિહારનું પચ્ચખાણ કર્યું હોય તો પડિસિદ્ધિ વખતે પાણુદારનું પચ્ચખાણ કરી શકાય. પણ જેણે ત્રિવિહાર પચ્ચખાણ કર્યું નથી તેણે ચાવિ-હારનું પચ્ચખાણ કરવું.

૧૧ વિક્રમેન્દ્રી મરણ પામી મનુષ્યપણું પામે તે બચમાં સર્વ ચિરંતિપણું પામે પણ મોરો ન બચ એમ સંઘડણીવૃત્તિમાં કહ્યું છે.

૧૨ આધુની જેમ સાધ્વી ચારણુઅમણુ લખધીવાળી હોતી નથી.

૧૩. શરીરને કોળેદીની વચ્ચે ચંદ્રનો ઉલોત હોય તો પણ કોળેદી લાગે પણ જો શરીર ઉપર ચંદ્રનો ઉલોત પડે તો કોળેદી ન લાગે.

૧૪ મળાતે મેળવેણું દહીં મોળ પહોર પછી અલ-દમ થાય પણ મોળ પહોરનો નિયમ નથી શાધી જે સં-ધ્યા અમરે મેળવેણું દહીં બાર મદર પછી પણ અલદમ થાય છે.

૧૫ શ્રીમંત તથા ગરીબની અપેક્ષાએ ઉચ્ચ નિચ કુળમાં (સમવૃત્તિ) ગોચરીએ કરવાથી આશુદાની બિશ્વા કહેવાય.

૧૬ મંડળીના આયથીલા ઉપસ્થાપના પછી (વડી દિશા આખ્યા પછી)જ કરવા સુચે.

૧૭ દ્રવ્ય સિંગીઓનું દ્રવ્ય જિનમંદિર તથા જિન પડિમાના ઉપયોગમાં ન આવે, છુવ દયાને જ્ઞાન ભંડારમાં ઉપયોગી થાય.

૧૮ રાત્રે ચાવિહાર પચ્ચખાણવાગ્યને શ્રી સેવનમાં

૨૬ અનુભવમાં આધુને રોગી આધુના ઓષધાદિકા-
રણે ચાર પાંચ યોગ્યન સુધી જવું કદપે પરંતુ કાર્ય પૂર્ણ
થયે એક શણ-પણ ત્યાં રહેવું કદપે નહીં.

૩૦ પ્રથમ અન્ય પક્ષીઓએ પ્રભાત કર્યે સતે સધા-
વસર વર્તવું.

૩૧ મિથ્યાદષ્ટિને મિથ્યાદષ્ટિ એમ સમયને અનુ-
સરીને રહેવું અથવા ન રહેવું.

૩૨ ચંદ્રસંસ્થા પચન્ને આધુઓને તેમજ આવકોને
કાળ વેળાએ પણ શુભયો કદપે તેમજ અસ્વાધ્યાયવર્ગી
દિવસે પણ શુભયો કદપે.

૩૩ ચંદ્રસંસ્થાદિક ચાર પચન્નાઓ આવશ્યકની
જેમ પ્રતિક્રમજ્ઞાદિકમાં બહુ ઉપયોગી હોવાથી ઉપધાન-
યોગવદન વિના પણ પરંપરાએ બળાવાય છે તેથી તે (૫
રૂપરા) ન તેમાં પ્રમાણ છે.

૩૪ ઉપાટે મોટે જોડવાથી ઇર્ષાવહીને દંડ આવે.

૩૫ વાંદણાં દેવાને અવસરે વિધિ સાચવવા માટે ઉ-
પાટે મોટે જોડવાં છતાં પણ પ્રમાદ ન હોવાથી ઇર્ષાવહી
ન આવે.

૩૬ જે આધુ વચ્ચે ધીમડું દે અથવા ધીમડું દે-
તાને અનુભોદે તેને યજ્ઞ દોષની પ્રાપ્તિ થાય કારણ કે
ત્રણ ધીમડાં ઉપસંત ઓધું ધીમડું દેનાર મુનિને શ્રી નિ-
શીથસૂત્રના પહેલા ઉદેસામાં પ્રાયશ્ચિત્ત રહેવું છે.

૩૭ નિરંતર બહુ જીવો મુક્તિએ જાય તેથી મુક્તિ
સાંકડી થઈ જતી નથી અને સંસાર ખાતી થઈ જતો
નથી, જેમ વર્ષાદત્તા જળથી ઘસાએલી પૃથ્વીની માત્રી પુ-
ષ્કળ સમુદ્રમાં જાય પણ તેથી સમુદ્ર પુરણ જતો નથી
અને પૃથ્વીપર ખાસ પડી જતા નથી.

૩૮ જો માત્રથી અધિક કેવળજાનીપણે રહે તે અનંત

દેવળીઅમુદ્ધાત કરે તેમ જોઈ સ્થિતિવાળા કરે અથ-
વા ન કરે.

૩૬ સાર્થ પ્રમુખ કેન્દ્ર દ્વંચ મિશ્રિત હોવાથી કો-
નિક વટકાદિક વસ્તુઓનું કાગમાન વૃદ્ધ પરંપરાથી જ
રાષ્ટ્રી નમસ્કા ખાત નદર દિનું કહેવાય છે.

૪૦ જે ઢાપડું મરણ નમય પંચ નિરતિયાર સુ-
ખ્યકલ્પ પામે તે તો વૈમાનિક દેવજ ઘાય. તે શિવાય
મધ્યાનંજય નન્યત્ર (નનિમા) પાત્ર ઉપજો તેમજ મહાવિ-
દ્યુત દેવદાદિમા નનૃત્યત્ત પામે.

૬૧ આમેા ન-૧૦ ૧-પ્રાચ્યાય કિનવસ્ય (પ્રાયઃ ૮-
૯-૧૦) તથા ગુરુ પાત્ન-ગીત. અ-પ્રાચ્યાય ટૂકડાને વિષે
ઉપદેશભાષાદિક માન્યા છે

१०. अधःपतनं च यः । तस्य जिते, नावः कदा पडेति
 दद्यात्पुनः । तस्मिन् जने । तदना जने कमे म आर के छ
 मुनिर्देव न आभवा - १ । तत्त मुनि न हंय ता भाव
 दद्यात्पुन नार्थनेष्ट म नाया ।

[illegible][illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

૧. કાળ (કાલિ) ૧૦૮ પુરુષોવારે ભજવવી.

૧૧. નવમી વિધીમાં ૭ અભવ્યો પ્રસિદ્ધ નાં

૪૮ ક્ષેષ્ટ-ને માગીમાણદિ આવક થયા હોય તે તેમને જિને પ્રતિભા પૂજવામાં લાગ્ય છે. એ શરીર અને પત્નાદિકની શુદ્ધિ હોય તો પ્રતિભા પૂજવામાં નિષેધ લાગ્યો નથી.

૪૯ સિંધ સાદી રીતે ચારિત્ર ન પાળે અને શુદ્ધ જોડે કરીને તેને ન ચારે તો શુદ્ધને પાપ લાગે. અન્યથા ન લાગે.

૫૦ બાપીને વંદન કરતાં આવકો ‘ આણુજીજીલ ભગવતીપસાઉ કરી ’ એમ કહે.

૫૧ એ એકામલા સક્રિય ઉપવાસ કરે તો મૂરે ઝગમગ થઈ મત્ત અમત્તઈ પદ્મજવાઈ એકામલા વિના અપવાસ કરે તો મૂરે ઝગમગ અમત્તઈ પદ્મજવાઈ એમ કહેવાની અવિચિત્ત પરં પરા દેખાય છે અને છઠ્ઠ મસુખ પશ્ચપ્પાણમાં તો પારણે એકામલું કરે કે ન કરે તો પણ મૂરે ઝગમગ છઠ મત્ત મદમ મત્ત એમ કહેવાય છે. એવા અધરો શ્રી કૃષ્ણમૂળ સમાચારીમાં છે.

૫૨ આવક દિવસ સંબંધી પોસકુ કર્યા બાદ ભાવવૃદ્ધિ થતાં રાત્રી પોસકુ કહે ત્યારે પોસકુ લાભાચિક કર્યા બાદ સુખાયકકુ એ આદેશ માગવાથી સરે છે. બહુવેળ સં-દિસાહુ ? એ આદેશ માગવાનો નિયમ નથી. ઠરણ કે પ્રબાને ને માગેલ છે.

૫૩ સો ચોખ્ખા ઉપસંતપી આવેલ સિંધાહુણુ વિગેરે અચિત્ત યામ, બીજુ નહીં.

૫૪ ચઢા દક્ષિતપણે ચોખ વડુન કર્યો વિના સાધુ કે આવકોને નવકારાદિ ગણવામાં પણ એનંત સંસારી પણ કહેવાય છે.

૫૫ દેવળ આવક પ્રતિષ્ઠિત દ્રવ્યકિંમીના દ્રવ્યથી બ-

[illegible]

પોતાના ચરણ ન્યાસથી પોતાના સમાગમમાં આવનાર જ-
ગજીવોને પાવન (પવિત્ર-નિર્મળ) કરે છે. જગત્ના દા-
રિને જંગમતીર્થ અનેકથા અપહરે છે, અને મંગળકીર્તી
વિસ્તારે છે.

ઉત્તમ ગુણરૂપી રત્નોમા સ્થાનરૂપ થી તીર્થકરના જ્યાં
ગયપત, જન્મ, દીક્ષા, જ્ઞાન અને નિર્વાણરૂપ પાંચ કલ્યાણકો
ધાય, તથા જ્યાં જ્યાં ગુણમય તેઓનું દીક્ષા લેઈ વિદ્યા
ક્રમે રહેવું યાય તે તે ભૂમિ પ્રભુના પવિત્ર ચરણ ન્યાસથી
પાવન થયેલી હોવાથી તેમજ મોક્ષાર્થી ભગ્યોને પ્રભુના
ઉપગારની સ્મૃતિના કારણ-માપનરૂપ હોવાથી તે સ્થાવર-
તીર્થ કહેવાય છે. અથવા જ્યાં પ્રભુના મુખ્ય અંતેવાસી
ગણપદ આદિકે આચાર્ય પ્રમુખ મુમુક્ષુ વર્જાનું ત્રિદિગમન
ચોક કે અનેક વખત થયું છે, યાય છે કે યગ્ને ને ભૂમિ
પણ સ્થાવર તીર્થરૂપ ગણાય છે.

જંગમતીર્થ અને સ્થાવર તીર્થમાં એ વિશેષ (ભેદ)
છે કે, જંગમતીર્થ ભૂત-તીર્થકર, ગણપદ તેમજ સમસ્ત
તીર્થકર સ્થાપિત તેમજ સ્વમસ્ત ઈત્યાદિક પૂજિત, માન્ય
ગુણરૂપી લક્ષ્મીના કીડા ધર રૂપ મકન માપુ, સાળી, આવક
અને આવિદ્યારૂપ-અંધ મુમુક્ષાચ જ્યાં જ્યાં વિચરે, વિચરતાં
ઇત્યાં મોક્ષાર્થે જે જે ભગ્યો તે મહાભાગ્યશાળી તીર્થનઃ
સેવાને લાભ લેવા ચાહે અને લેવા અનુરૂપ પ્રયત્ન કરે તે
તે ભગ્ય ચત્વોને તે જંગમતીર્થ અવસય પાવન (પવિત્ર-
નિર્મળ-માપ રહિત) કરી પાંચમી ત્રિતિ યોગ્ય કરે.

અને સ્થાવર તીર્થ તો સ્થાપીત હોવાથી જે ભગ્ય
પ્રાણીઓ ખાસ ચાહિને ભવબળ તરવાની બુદ્ધિથી તે તે
સ્થાવર તીર્થને પ્રવહણ મુખ્ય નિઃપાણી મુદ્દ બુદ્ધિથી તેનું
આવજન લેછે, તેઓને વિવેક પૂર્વક તે તે તીર્થાધિષ્ઠિત
રેવાધિદેવની પવિત્ર મુદ્રા (પ્રતિમા) ના દર અવજનને

ધ્યાન વિગુદ્ધિથી ઓછા પ્રાપ્તિ થાય છે. આ માટે ધ્રી શનુ-
જય, ગિરનાર, અર્જુનદાસજી, તામ્રધ્વજ, સુમેતશિખર, અષ્ટા-
મદ, ખાવાપુરી, ચંપાપુરી, વિગેરે સ્થાવર તીર્થરૂપ મહાત્મ્ય છે.

જાગમ અને સ્થાવર ઉભય તીર્થોની વિવેકી મેઘ
કરનાર ભગ્ય મન્યાની શીઘ્ર અને સહેજે (અદ્યકષ્ટે)
સિદ્ધિ યાય છે, અને વિવેક વિના ઘણા કદને કરનારની
પણ સિદ્ધિ યપી મુરકેલ છે. મારે જેમ અને તેમ વિવેક
રત્ન ધાત્ર્યા ઉદયમ કર્યા ઉપાદયાયજી માહારાજ જનાયે
છે કે:-

• રવિ દુલ્લો નીલો નયન. આંતર ભાવી પ્રકાશઃ
કરો ધંધ સખ પરીહરી. એક વિવેક અભ્યાસ. ૧
રાજ ભુજંગમ વિષ હરન. ધારો મંત્ર વિવેકઃ
ભવ વન મૃણ ઉચ્છેદકો. વિજયે યાદી ટેક. ૨

[illegible]

જેનું મારાંખનું ઘટવાથી રાગ પલ્લુ ઘટે છે, અને તેથી પાપથી
 ઓસરવાનું પલ્લુ બને છે. વિવેક વિના આ જડ ધરીર તે
 હું એમ માનતો હતો, તે વિવેક પ્રગટતાં જ્ઞાન દર્શનાદિક
 સમુદાયનાં ચેતન દ્રવ્ય હું અને પૂરણ મહાન સ્વભાવી શ-
 રીર તે હું નહિ, માફ નહિ. મારાથી ન્યાફ તેતો પૂર્વકૃત
 કર્મયોગે આ મેતનની સાથે લાખું છે તે માફ નથી, તેમી
 તેમાં મમતા કરવી યોગ્ય નથી, પણ જ્ઞાનચક્રિતથી વિચારી
 મમતા વારી તેપર ત્યાગ વેરાગ્ય ધારવા યોગ્ય છે, વિવેક
 જાગ્યા વિના એક મદિરાની નીચામાં મને મું હિત-દોષ-
 કલ્યાણકારી છે ? તેમ મું તેથી ઉલટું છે ? મને મું કરવું
 ઉચિત ? મું કરવું નહિ ? ઉચિત ? મને મું કરવાથી સફળતિ ?
 મને મું કરવાથી દુર્ગતિ થશે ? તે મુખભતું નથી, અને
 વિવેક સોચન પ્રુથે તે સર્વ યથાસ્થિત મમતાર્થ જાય છે.
 બદલાબદલ, પેલાપેલ, અને ગુણદોષનું પલ્લુ સહેજે જાન
 થાય છે. વિવેકી નર ઝવેરીની જેમ ગુણ રત્નને પરાખી કાઢે
 છે. અને દોષ દુષ્ટ (દેહ-પથ્થર) ને સમજી પરીદરી શકે
 છે. આ સર્વ વિવેકનો પ્રભાવ છે. માટેજ તેનો વિગ્રેવે આ
 દર કર્યો કહ્યો છે. અન્યસ્થાનમાં પૂર્વે જાણ ચાલમાં-અ
 જ્ઞાન દશામાં કહેલાં પાપ તીર્થ સ્થાનની વિવેકથી સેવા વટે
 કાય પામે છે. પણ તેજ તીર્થ સ્થાને અવિવેક વટે કહેલાં
 પાપે વાજસેવ જેવાં થઈ જાય છે. જે પાપે પલ્લાંજ દુઃખો
 આપે છે, માટે તીર્થ સેવા કરવાના અભિલાષી પ્રાણીઓએ
 તીર્થ મેવાની રીતિ જાણવાની અને જાણીને તે પ્રમાણે જ
 નથી કાળજીથી વર્તવાની ખાસ જરૂર છે.

પ્રથમ નો લુઓ કે આજમલ પલ્લુ સ્ત્રી સત્ત્વજ્ય આ
 દિકની યાત્રા, વિધિ પૂર્વક કરવાના અર્થી મનુષ્યો સ્વસ્થા
 નથી સ્ત્રી સત્ત્વ સમુદાય કે સ્વ કુટુંબ પરીવાર માથે શા-
 સમાં બતાવેલી છ(દ)ઈ (૧ ગ્રહચારી, ૨ ભૂમિ સુધારી,

૩ સચિત્ત પરિહારી, ૪ એકચક્રારી (એકાસણકારી,) ૫ વ-
યણાથી પાદચારી અને ૬ ઉભય દંડક આવશ્યક (પ્રતિક્રમણ)
કારી પાસતાં પાસતાં ધીર્થીર્યપનિને ભેટ છે, તે ભેટ
ભેટવા આવતાં આટલો ભાવ, આટલું માન, તે તીર્થરાજ-
ને ભેટી કેટલા વિશેષ ભાવ અને બહુમાનથી તેની સેવા
ભક્તિ કરવી જોઈએ. અસખન વિશેષ વિશેષ પ્રકારે તપ,
જપ, શીલ, સંતોષ, દયા, દાન, જન, પચ્ચણ્ણ એ શર્ય
સેવનાં જોઈએ.

[illegible]

શ્રી તીર્થરાજ કે તીર્થકસદિક નંવપદના પવિત્ર ધ્યાનમાં પો-
તાનું ચિત્ત ભેગી રહેવું. તેમ યત્નથી કરવાથી બધામાં જાણે
ચિત્તને સાક્ષાત્ મારું મુખ થશે. જેમ બ્યાપારી લોકો બ્યા-
પારમાં દાદ, તડકો, ભૂખ, તૃષ્ણાને લેખતા નથી અથવા વી-
ર-મુજરો જેમ સુશામમાં બાળોની વૃદ્ધિને નહિં ગણકાર-
નાં હોંમત રાખી આમા સુજે છે, તેમ આવે ઉત્તમ પ્રયત્ને
—શ્રી તીર્થરાજ કે તીર્થકસદિકની ભક્તિ કરી પરભવનું
સંબલ લેઈ પોતાનો આ દુર્લભ માનવદેહ સફળ કરવાની
ખરી તકે મુખ દેખેટ થવું, વિષયને વશ થવું, કોપાદિક
કપાયને આધીન થવું, તે અન્યંત આવતા લાભમાં અપ્રમ-
ગ્ન-વિધનભૂત છે. તે વખતે તો પવિત્ર ગિરિરાજનો તથા
પવિત્ર તીર્થરાજનો આશ્રય લઈને તરી ગમેલા મહા પુર-
ષોના શુદ્ધમામથી મુચિગાદિક ઉત્તમ શુભોની પુદિ કરતાં,
વેરાચ રસમાં ઝીલતાં, શાંત મુખ અનુભવતાં અને કડીબુ
છાતી કરી પરીપહાદિક સ્તૂતન કરતાં, છડ અડમાદિક દુષ્ક-
ર તપ કરી, રેહ પ્રતિના ખોટા મમત્વને તજતાં અને મો-
હમદામહની સામે નીરૂપણે અડગ રહી ભુજવા પોતાનું
જેટલું બલવીર્ય હોય તેટલું ફેરવતાં અને એમ સાદુસીક
રીને જગત માત્રના પરભવને કરનારા મોહાદિક મહા સ-
ત્તુ સામે જયલક્ષ્મી વરતાં મુખી અખંડ રીને લડતાં, નિ-
રંતર નવા નવા વીર્ય ઉત્થાનથી નવી નવી વિશેષે વિશેષે
શક્તિ પ્રગટ થતી બધ છે, તેમ તંમ પોતાના આરંભેલા
—ધારેલા કાર્યની સિદ્ધિની ખાત્રી કરી આપે તેવો અપર્વ
ઉત્સાહ વધતો જતો પ્રત્યક્ષ દેખાય છે. આમ પ્રથમથી પો-
તાની વીર્ય શક્તિ નહિં એપવનારા આટલી શક્તિ ખીલ-
વી પોતાનું કાર્ય અતિ સિદ્ધ કરી શકે છે. પણ પ્રથમથીજ
મંદ પરિણામને ધરનારા, મિથિલ કાર્ય કાવરની પેરે એ-
લનારા અને આલનારા તે સુરવીરની પેરે પોતાનું ખડું ઇદ
સાધી શકતા નથી.

અન્યાય રહેને વિવેકી એક પાછ પલુ ખર્ચ નહિ, અને
ન્યાય માર્ગે પોતાની નેટલી ચક્તિ હેતુ તે દેશવવામાં
બાકી પલુ રાખે નહીં. જૈનશાસ્ત્રમાં ઉત્તમ . સ્વત હોતો
જતાઓ છે, તે શિવાય પલુ જ્ઞાનદાન, પૈત્રાપદાળા આદિ-
ક ધર્મ કૃત્યોમાં ઉદાર રીતથી દ્રવ્ય વાપરવાથી આવ્યા લીધે
રથાને અનુદય કૃણ બાંધે છે. દિન દુઃખીઓની અનુકંપા
તથા સીદાતા આધર્મી બાઇઓને પ્રીતિથી સુદ્ધાપ અપી
મુખી કરવા, ધર્મમાં દૃઢ કરવા એ ઉચિત્ત વિવેકી શ્રા-
વકોની દૃશ્ય છે. સીત-સદાચારમાં સુદૃઢ રહેવું. યાવત્
સુદર્શન રોકે યા વિજય રોકે અને વિજયા રોકાણી-
ની પેદે ઉત્તમ પ્રકારનું સીધજવત પાળવું. ગમે તેવા વિ-
ગમ સંયોગોમાં પલુ ટેક ન છાંડવી. હવ જયજ્ઞાને જિન
શાસ્ત્રમાં ધર્મની માતા જેવી ધર્મની વૃદ્ધિ કરનારી વખા-
ની છે, તે દરેક કાર્યમાં સાવધાનપણે વર્તી જયણા પા-
ળવી તેને માટે મોટા મનના કુમાળપાળરાજાનું દૃષ્ટાંત
લેવું કે જેણે પવિત્ર ધર્મની પરિભ્રમિથી પેતાના ૧૮ દે
શમાં અભારી પડ્યું વર્ત્યો, તેમજ બીજા કેટલાક દેશો
માં પલુ મિત્રતા, બળ તેમજ ધનને બળે એમ અનેક રીતે
ન્યાય યુક્તિવર્તી જયણા વર્ત્યો અસંખ્ય હુયોના અપ્રી-
તિ લીધા. શાસ્ત્રની પ્રભાવનામાં પલુ તેજ મદ્દારાજાનું દ-
ષ્ટાંત લેઇ સ્વસકિત દેશવવી. ત્યારે સમજદાર અન્યદર્શ-
નીઓ પલુ એક અવાજે પવિત્ર શાસ્ત્રનો મદ્દિમા ગાય
એવું સદર્વન શાસ્ત્ર અનુસરી કરીએ, ત્યારે શાસ્ત્ર પ્ર
ભાવના કરી કહેવાય.

શ્રીવીતરાજ દેવના શાસ્ત્રના રચીયા આવક અને શ્રા-
વિમાના સમુદાયને નિર્ભજ બોધ અપવાને જેમને આચાર
ર છે એવા સાધુ અને સાધ્વી વર્ગને પલુ પોત પોતાના
પવિત્ર આચારોને બહુજ દૃઢ રીતે સાચવી રહેવું જોઇએ

[illegible][illegible]

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

સાધનામાં ભેરકાર થયો તો પછી તમારી નકલ કરનાર તમારી સંતતી (શિષ્ય, પ્રશિષ્ય, પુત્ર પરિવાર) શી રીતે ખરો રસ્તો સમજ્યો કે શિખ્યો? ખરો રસ્તો સમજ્યા કે શિખ્યા વિના તેને કેમ આદરી શક્યો? ખરો રસ્તો આ દયા વિના યુગી પણ શી રીતે થયો? આમ તો આપણોએ ખરા મુખમાં વિદ્યા કરવામાં ખરા કારણિ કોણ? તમારે કબુલ કરવું પડ્યું કે તમે પોતેજ તો પછી તમે તેના દ્વિતીયી કે ત્રીજી? દુકાળમાં તમે તમારું પોતા અને તમારી સંતતિનું કે પવિત્ર શાસ્ત્રનું બહુ ધમ્મત હો તો ઈશ્વરજ નેવાં ખોટા વિષય યુગથી વિમુખ થઈ મહા દુઃખદાથી દોષોને દૂર કરી તમે પોતેજ પહેલાં ખરા બર મુધરવા-ગુણ ધારવા અથવા કરો-અભ્યાસ કરો અને પછી તમારી સંતતિને મુધારવા પ્રયત્ન કરો. કોઈ પોતે તે બેપટક બ્યભિચાર સેવે અને બીજાને બ્રહ્મચર્ય પાલવા પ્રદેશ કે તે શું લાગે દ્વિનજ લાગે પણ પોતે શીલ સતે પાલિકે ઉત્તમગુણ ધારી તેવાજ ઉત્તમગુણો ધારવા પોતા સંતતિને આ બીજા યોગ્ય બધા પ્રાણીઓને ઉપદેશો, તો માનું છું કે તે અત્ય પ્રયાસે સફળ થાય. અરે, વિના પરમેશ્વરે પણ કેટલાક ગુણમાલી વીરનરો તો તેવા સુશીલ ધર્મ રમાઓથી શ્રદ્ધે તેનું ભેદ શીખી લે.

આવા પવિત્ર ગુણધારી આપુ, સાધવી, આપક અને મત્તિકા રૂપ ચતુર્વિધ સંધનું દર્શન આત્ર કરી લખ્ય થકો નીર્ધ યાત્રાનું ક્ષણ થિજવે, તો પછી તેવા ગુણ રત્નોના પાનરૂપ સ્ત્રી સંધની સજ્જિ, પૂજા-સત્કાર સન્માન કરનાર તો કેહેવુંજ શું? તેવા વિવેકી નર રત્નો તો યોગ્ય સંધમાં સર્વ અથ (પાપ) ને દૂર કરી નિર્મળ થઈ પવિત્ર રત્નત્રયી પામી-આકાષી મોહપદ ધારે છે. જે જે વીર્યક સાધ છે તે સર્વે આ વીર્ય આદિ વિશ રત્નરત્નોમાંના સ

કે સોમદિગ્ધ સ્થાનને આસપાસેજ તીર્થેકર નામકુંઠ ની
પાડે તે ખાડે જઈ જાયોને પખાલી પરમપવિત્ર કોનારે પુ-
ત્રોજા જ પ્રમ જાને સ્થાનર ઉચ્ચ તીર્થની પાઠ તાલિય (જાણે)
મુખના અર્થે આકલ્યે અને જડેતોએ પરિવ્રમન વલન
જાને તરવા ૧. ૧૦૦, ચીજા મોઝ જગજાણેને સોમદિગ્ધ
રવા ૧૦૦૦૦૦ જન જા રમાને જઈનારાની અનુમોદના પ્રમાણ
તાલિય ક્રમ જોડી જન નેડી પુષ્ટિ કરવી, એજ સમય
જગજાણુ જડેજાડુ જાણુ ૧૦. દિવસમુ.

नान्योन्यं हि न शिक्षा.

નિશ્ચય કરે છે તેજ મદારમા પાપ કર્મ નથી જાંધતો. અ-
ન્યથા પોતાના કલ્પિત સ્વર્ગીક સુખની ખાતર નાકુક અનેક
નિરપરાધી જીવોના પ્રાણને લેતે અજયણાએ વર્તતો છતો.
તે જીવ ભારે કર્મ બંધ કરે છે. જે કર્મ ઉદય આવનાં
જાદુજ કટુક રસ આપે છે. દ્રષ્ટાંત તરીકે પરજીવના રસ-
ભાર્યે મુનિ મદારામનો ધર્મધ્વજ (રબોદુરણ) તથા સા-
માયક પોષધાદિકૃત ધારક શાવક વર્ગથી રાખવામાં આ-
વતો ચરવસો પ્રમુખ તેમજ મુકેલ [મોકળા] ગુહસ્થ
લોકોથી પ્રમાર્જનારે રાખવામાં આવતી વામ્બરી (સાવરણી)
પ્રમુખ જો પરજીવોને બાધા ન કરે એવાં 'સક્ષણ [સિંહાણ]
હોય તેમજ તેવા છતાં પણ તેવોજ (પોષે હાથે પ્રમાર્જ-
વા રૂપ) તેનો સુદુષ્કાંડોગ જો કરવામાં આવે તોજ તે
તે સાર્થક હોઈ જયણ પાગવામાં સહાયબૂત થાય છે; અ-
ન્યથા નહિ. દ્રષ્ટાંત તરીકે આજગ્રાલ અજાન દયાથી મુન્ધ
જીવે ભૂમિ મુદ્ધિ કરવા માટે તેવાં સારાં ઉપકરણ નહિ
રાખતાં પ્રથમ: ખજુરી વિગેરેની વામ્બરીઓનો ઉપયોગ ક-
રતા દેખાય છે કે જે બાપડ એકેદ્રિથી માંડી ત્રણ જીવો
ના સંહાર માટે ભારે યજ્ઞ (સ્વોદર) જેવું થઈ પડે
છે. આપણને એક કાંચે વાગનાં દુઃખ થાય છે તો બાપડ
ને હુદ્દ જંતુઓના જાનને ધાત થાય તેવાં યજ્ઞ જેવા ધા-
તકારી પદાર્થો વાપરવાને કિંદુ માત્ર વા વિશેષ દરીને
જેન માત્રને છાજેજ નહીં. અરુપ ખર્ચ અને અદૃપ પ્રયામે
આ સેવાતો ભારે દોષ—દૂર થઈ શકે તેમ છતાં જે દર-
કારીથી તેની ઉપેક્ષા કર્યા કરવી દયાજી જીવને પડે નહીં,
માટે આશા છે કે તે સંજોગમાં ધર્મની કઈ પણ લાગણી
મનનન્યાસ તેને તરત વિચાર કરી અમત્ર કરી લેશે.

બીજી પણ ઉપર બતાવેલી ચલનાદિક ક્રિયા કરવાની
જરૂર પડે છે તેમાં જાદુજ ઉપયોગ સખી જીવોની વિદ્યા.

ધનના નહીં કરતાં જ્યેષ્ઠા પાજવી આત્મજી હતાં પુરુષરા પ્ર-
માણ્ય ભૂમિપરા દહિ રાખી એકાગ્ર ચિત્તે વર્તતાં, તેમજ
લેસતાં, ઉનાં, ઉભા રહેતાં, શયન કરતાં છતાં પણ તેવીજ
રીતે પરોપધાન ન થાય તેમ સાવચેતી રાખી રહેતું. ભો-
જન સંપ્રાપ્તિ નો નૈનચાત્ર પ્રસિદ્ધ બાવીશ અભાસ અને
બત્રીશ અનંતકાય વરજી તેમજ બીજા બોધ્ય પદાર્થો પણ
છવાડે ન હોય તેમજ જાણતાં કે અજાણતાં છયોનો
સંહાર કરીને નીપજાવ્યા ન હોય તેવાજ ઉપયોગમાં લેવા
લેઈએ, તે પણ દિવન જતાંજ પ્રકાશવાળા રથાને પડેલા
જાજનમાં રાખીને પાવનજા લેઈએ, જેની સ્વપર આધાને
વિરહે, જ્યાંના માનની ઉપામના કરી કહેવાય.

આપણું પણ દિવ્ય મિત્ર, ધર્મનિ બાધક ન આવે તેવું
અવસર ઉચિત વિચારીને, વહની વખત મુખે બિરતિવંતને
મુખપતિ તથા મોઢામાં મૂકીને પાનું રૂઢ મહારાજની પેર
ધર્મ કથા પ્રત્યેક સ્વર્ગ વચ્ચેના વચ્ચે ઉત્તમસંગને ઉઠા
મુખ આપણે મીનિજી વહના જયભા મેલી ભાવ

[illegible][illegible]

સંખાંખી કેટલો બધો અપમં સેવે છે તેનો નમુનો જુવો? સર્વ કોઈ કુટુંબી યા સપ્તિભાઈઓ માટે પાણી પીવા માટે સ્થાપન કરી રાખેલા ભાજનમાંથી પાણી કાઢવા એક ભુદું (અંઘાચડું) વાસણ નહિં સખતાંને વાસણથી પોતે પાણી પીયે છે તેમ એવા પાણી સહિત વાસણથી દૂરીને તેમ ભાજનમાંથી પાણી નીકાળી પોતે યા બીજા પીયે છે, જેથી થામ અર્પણ મુજબ તે જાળના ભાજનમાં અસંખ્યાત ભાગીયા સંમૂહિત એવ પેલા થાય છે, અર્થાત્ તે જાળના આપ્ત ભાજન સુદ્ધ એવમથ યર્થ થાય છે, જેઓનું આ અસ, પરંતુ જેવા નિર્વિવેદી એવો પાન કરે છે-એમ કહેવું અયોગ્ય નથી. એકું અન્ન કે પાણી અંતઃ મુદૂર્ત ઉપરાંત અવિવેકથી કે પ્રમાદથી સખી મૂકનાર આ પ્રમાણે અસંખ્ય એવોની વિશાધના કરનાર થાય છે. આમ સમજીને હૈંડે સાન આણી પરલવથી દરી જેમ તે અસંખ્ય એવોને નાહક સંહાર ન થાય તેમ ચેતતા રહેવું ઘટે છે.

તેમજ વામી, બેબો, દિદલ સાથે કાચો ગોરસ આદિ અબલ્ય બસણ સર્વથા વર્જવું. નાનામોટા જમણવારે વખતે પાક દિયા જમણા રહિત કરવાથી ધણા એવોને પાણી નીકાળી લાય છે. તેમજ એકું છાંંવાથી પણ ધણાજ ટોટો આવે છે. એ જમણાપૂર્વક દરેક સ્થાને વર્તવામાં આવે તો કોઈને પણ બાધક નહીં આવતાં ધર્મ આશય નોંધે પણ મોટા ભાગ સહજે હાંસલ કરી શકાય. માટે તે સુદ્ધો! લગ્ન અને કવાચિત્ત ધર્મ જમણાને એક પણ પદ વિસારી નહિ.

૩ ઉદાહરણ—માખાપના મરણ પછી યા પુત્ર પુત્રી વિજેરના લગ્ન વખતે ઘણે કેમણે નાહક ખર્ચ કરવામાં આવે છે અને ઉછા વખતે ખાસ કરવા યોગ્ય કરવાની બે દરકારી પાસવામાં આવે છે. દરેક વરીકે માખાપના અવ

કરના દૃષ્ટતા માત્રાપોએ તેમને તેવી કુસંગતિથી બચાવવા
અને સત્સંગતિમાં ભેડવા કેટલી બધી કાળજી રાખવાની
જરૂર છે ! નહિં તો તે માત્રાપોને ને બાળ બચ્ચાંના હિત
કર્તા માનવા કે અહિતકર્તા ? ને ધડક કહી શકાય કે અ-
હિતકર્તા-શત્રુ-દુશ્મન જેવાજ માનવાં જોઈએ. કેમકે તેઓએ
પોતાનાં બાળ બચ્ચાંને જાણી જોઈને કે બેદરકારીથી અદ-
મતિનો માર્ગ બંધ કરી દુર્ગતિનો રસ્તો ઉઘાટી કરી આપ્યો.
અવળે રસ્તે દોર્યા મારે. બાળક જન્મ્યા પહેલાં પણ ગર્ભમાં
તેને વ્યથા ન થાય તેમ વિષય સેવન સંબંધમાં સંતોષથી
માત્રાપે વર્તવું જોઈએ. જન્મ થયા બાદ તેની બાલ્યવય મુ-
ખીમાં તે અપશુદ્ધ ન સાંભળે કે ન જોડે, એક મુક્ત જ-
તુને પણ મારવા ન શીખે કે ન મારે નેવો ઉપયોગ રા-
ખવો જોઈએ તથા તેને દોષ પણ માફી સંગતિ ન થવા
માટે તેની પુસ્તી કાળજી રાખવી જોઈએ. સમજાવેલા થયે
કે તરત તેને સારા વિદ્યાચુર કે ધર્મ ચુરને હાથે કરી
દેવો જોઈએ; જે વિદ્યાચુર કે ધર્મ ચુર તેને વિનયદિ ઉ-
ત્તમચુરોનું સારી રીતે શિક્ષણ આપે, જેથી પ્રાપ્ત થયેલી
વિદ્યાની સફળતા રૂપ વિવેક રત્ન તે પામે. અન્યથા કુસંગ
કુચ્છંદ યોગે વિનય વિદ્યાહીન રહેવાથી વિવેક રહિત પશુ
જેવી આચરણ કરતો રણના યુદ્ધની જેમ બચાટવીને વિષ-
તે પરિશ્રમણ કરે છે.

બાળ લગ્ન, દંત્રેય-આ સર્વ વિદ્યા વિનયદિક પામ-
વામાં મોટા વિમરૂપ નીવડે છે; જેને પરિણામે તેઓ આ-
લોકના સ્વાર્થથી ગ્રહ થઈને પરબવનું પણ સ્થાપન પ્રાયઃ
કરી શકતા નથી; એટલુંજ નહિ પણ અનેક પ્રકારના દુ-
ર્ગુણો શીખી-આચરી મદાકષ્ટના બાગી થાય છે. મારે બાળ
બચ્ચાંને સુધારો કરવાની જોગબદારી માત્રાપોના શીરષ-
એાળી નથી. તે તેઓએ પુણ વિચારવાની જરૂર છે. માત્રા-
પોની કચુરથી એકરાં મર્થ પ્રાયઃ રહેવાથી તેઓનેજ કોઈ

રાજકુમાર યાચ છે. તેમજ તેઓની પવિત્ર કાળજીથી બાળકો વ્યવહાર અને ધર્મકાર્યમાં નિપુણ થવાને લીધે ઉભય લોકમાં સુખી થવાથી તેઓને બવેલવમાં આશીર્વાદ આપે છે. પરંપરાએ અનેક છવેના ક્રિતકર્તા યાચ છે. તેમજ તેઓ શ્રેષ્ઠ માળાપ તરીકેની પોતાની ફરજે પોતાના બાળબચ્ચાં કે સંબંધીઓ પ્રતિ અદા કરવા ચૂકતા નથી; હમેશાં સંજ્ઞાન વર્ગમાં પોતાના સદ વિચારો દેસાવવા ચત્ન કરે છે. તેમજ પારમાર્થિક કાર્યોમાં આગળ પડતો ભાગ લે છે અને ખીલત યોગ્ય છવેને પદ્મ પોતપોતાને યોગ્ય કરવા પ્રેરે છે. આ બધા કાયદા માળાપોના ઉત્તમ શિક્ષણ અને ઉત્તમ વર્તનપર આધાર રાખતા હોવાથી આપણે ઇચ્છાએ કે હવે પછી પોતાની સંતતિનું ભક્તિ ઇચ્છનારા માળાપો પોતે ઉત્તમ શિક્ષણ પારી ઉત્તમ વર્તન આકરી પોતાના બાળ બચ્ચાંઓના અંતઃકરણના આશીર્વાદ પ્રદાન કરવા ભાગ્યશાળી થશે.

આવક તરીકે ઓઢાલાતા જૈનોની અમલ

કરવા યોગ્ય ફરજો.

મા આવક ધર્મનું ધોરણ.

મૂર્ધ પુણ્યયોગે દશ દહાંતે દુર્લભ મનુષ્ય ભવાદિક ઉત્તમ સામગ્રી પામી પોતાને પુરુષાર્થ ફારવી પરમ પવિત્ર શ્રી વીતરાગ પ્રણિત ધર્મમાર્ગનું બાળજનું મેળવી તેનું યથા શક્તિ સેવન-આરાધન કરી કૃતકૃત્ય થવું એ દરેક અખલસવંત આવકકુળમાં ઉત્પન્ન થયેલા સાધુઓ તથા બહેનો તેમજ મુસ્લિમ સુક્ત સત્ય વાતને કદાચ રદિતમણે કળુલ રાખનારા દરેક મધ્યસ્થ દણિ-નિષ્પક્ષપાતશુદ્ધિ જતની ખાસ ફરજ છે. પોતાની ખાસ ફરજે બળબ્યા વિના અને પોતાનો છુટકો નથી,

માટે હરેક આત્માથી શુભને પોતાની આસ ફરને બાળુવાની અને જાતીને તેમને અત્યંત આદર-અંતરથી અમલમાં મૂકવાની જરૂર છે.

પ્રથમ તો મહા મંત્રીનતા જનક ગ્રામ દેવ અને મોહાનિક અન્ત કુદેવ કુચુર નથા તદુપકિદ કુધર્મને સર્વથા સ્થાગ કરવા યોગ્ય છે તેમાં પણ કુચુરને તો કાળ સંપંર્ગી પણ અધિક દુઃખદાથી માની તદુ દેવા કેમકે કાળે નાગ કદાચ કહે તો એકજ વખત પ્રાણ હુદે, અને આતો મિથ્યા ઉપદેશથી બચોશવ બદલવે-અનેક જન્મ મરણ કથવે, માટે ભુદ્ધિવતે તેની સંગતિ સર્વથા તત્ત્વે તેમજ પુષ્કોક્ત સમાદિક કલંકથી સર્વથા રહિત સુદેવ તથા ચીતરાગ સર્વજ્ઞ દેવની આરા આશયવામાં તત્પર બાધ અને અભ્યંતર અંધિથી રહિત નિમંથ સુચુર અને ચિતરાગ દેશિત (ભાષિન) હાન, શીલ, તપ અને ભાવનારૂપ સુધર્મ તેને બહુ ચત્તાથી સેવવા તત્પર રહેયું. તેમાં પણ માણત્ વીર્યકર યા દેવજ્ઞાનીને વિરહે નિમંથ સાધુની સેવા કરવામાં વિગ્રેવે સંસિક યલું. કેમકે તેવા સદ્ગુરુધરી બળ્ય પ્રાણીઓને ભવભયને હરનારો શુદ્ધ દેવ, શુર અને ધર્મ સંબંધી તત્ત્વ ઉપદેશ મળે છે, જેને આદરીને અનેક બબ્બલ્યો ભવજ્ઞાપિ નહેજ તરે છે, અર્થાત્ સર્વ દુઃખોનો અંત કરી કાયમને માટે અશ્વમુખને વરે છે.

(સદ્ગુરુ ઉપદેશ-વ્રણ તરવાનું એવન.)

બો બબ્બો ? બે તમે જન્મ, જરા અને મૃત્યુ, -આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિ જન્ય અન્ત દુઃખથી બરેલા આ ભવ (સંસાર)થી ઉભચા રો, અનેતમને મોક્ષપુરીના અશ્વ મુખને સાક્ષત્ અનુભવવા ખરેખરી અજિલાયા ભગી રોય તો નંસારના અપૂર્ણ દુઃખોને કાપવા અને મોક્ષના અશ્વ મુખને સાધવા આ પ્રમાણે ઉપમ કરેલ પ્રથમ તો પૂર્વ કહેલા રોપોથી દૂષિત એવા કુદેવ, કુચુર અને કુધર્મને હુમેશને માટે

લોક અને પરકોક-) વિરૂદ્ધ હોવાથી, સર્વથા દુઃખદોષીજ છે. આ સાત મોહોના કોઈ પણ એક મહા વ્યસનથી પરબળ પામેલો પ્રાણી અતિ અવશ્ય પાપમાત્ર યાવ છે, તો તે સાતેને સેવનારનું તો કહેવુંજ શું ?

આ વસ્તુઓના હલકુલક વ્યસની લોકો મહા નીચ કર્મના કરનારા હોવાથી આ લોકમાંજ અતિ પિછારને પામે છે-મહા દંડ પામે છે. યાવત્ કમોતે (અકાળ અને અસમાધીવાળું મૃત્યુ પામી) મરે ॥ અને ભરજાવમાં તે નરક નિગોદ આદિ અનંત દુઃખ અનેકવાર પામે છે. નરકને વિષે પરમાધામી વિગેરે મહા આકરી વેદના ઉપગમે છે. ત્યાં કોઈ સરજુભૂત થતું નથી. પણ ઉપર પાડુની પેરે આ બાળ્યા ઉપર દારૂની પેરે પરમાધામીઓ પૂર્વે કરેલાં મહા પાપોને સંભજાવી સંભજાવી જદુ જદુ મંત્રાપે છે. તે સર્વ નદિ સહન થઈ શકવાથી તેઓ મહા પોકાર કરે છે, પણ તે સાંભળી દોષને દયાનો છાંટો આવતો નથી. વળ જેવી કઠીન છાતીવાળા પરમાધામીઓ આવા પાપીઓને પીડતાજ જાય છે. તે વખત પૂર્વે કરેલાં પાપો થાદ આવવાથી મજો પરિતાપ (પર્યાતાપ) થાય છે. પણ જેવું જેવું આકરું પાપ કર્યું હોય છે તે તે પ્રમાણે વિકંબના-દુઃખ ભોગવ્યા પછી, જ ન્યાંથી છુટકો થાય છે. તે પણ શમતાથી જોગમે તો, નદિ તો મહા. આર્ત રોદ્ર ધ્યાનથી પાછાં બારે નિરાશિલ કર્મ નવાં જાંધી આગળ નેથી પણ આકરું વધારે દુઃખ ભોગવવાં પડે છે.

આ પ્રમાણે પહેલાં અને પછી પણ કેવાજ દુઃખનેજ દેનારાં આ ઉપર બતાવેલાં સાને મહા વ્યમનોને જુદિવતે ચોગાનાજ દિનની ખાતર મંકદપ (નિઘ્રય) પૂર્વક તજવાં જોઈએ આ મહા વ્યમનોને સેવનાર (મન વચન અને કાયાવડે કરનાર, કરાવનાર વા કરનારની અનુમેદન કરનાર)

મહા સંકલિપ્ત પરિણામવટે, મહા અગુભ નિગ્રાસિતં ક
બાંધી પોતાનાજ આત્માને મહા મઝીન કરી નરકાદિક
ધામનિ પામી અનંત દુઃખો પામે છે. તેથીજ પરમ પૂજ
શ્રી સર્વેશ્વર પ્રભુએ ભગ્ય જીવોના સત્તાની ખાતર ઉપર ભતામે
મહા વ્યસનો પરીકુરણ પવિત્ર સ્થાંભમાં પ્રસંગે પ્રસ
ઉપદેશ કરેલો છે. કેમજી હૃદયવાળા પવિત્ર આશયવા
પ્રાણીએ તેવો પવિત્ર ઉપદેશ પામીને પુરોકત સ્થાન મ
વ્યસનોનો જેમ બને તેમ શીઘ્ર અવશ્ય ત્યાગ કરે છે. તે
વાળ અર્ધદંડ્ય વા દુર્બિદંડ્ય દુર્ભાગી જીવોજ નેવા સદુ
દેશનો અનાદર કરી કુમનિગી કલ્યાણને સદન કરતા અ
પમનિને અવગા માંણે છે નેએની છાતી તેમાં ઘોરક
કરવામા અત્યંત કડીન વજ્ર જેવી હોવાથી તેઓ ખાપ
નરકાદિક મહા દુઃખોનાજ અધિકારી છે તેમજ તેણ સદુ
પદેશાદિકને વિરોધે અનાદિના ભવળા ભવ્યાનવટે તેમાં કુ
કર્મોને ભેવનાના પત્તે નેતાજ જાત વાવ કે આ ઉપદેશ
તાપર્થ એ છે કે હાં પુણ્યોને ન. ૧ થયેથી સદગુરુ
આદિ ઉગત નામનાં, જાન લેજ જેમ બને તેમ શીઘ્ર
પુરોકત નાં નાં વાંચના નવરૂપ સમાધાં (સહેતુક)
નમજી નેનાંના અવશ્ય નંદિકર પવક ત્યાગ કરવો એજ
દેવ દુઃખ ન દેદધારીન કર્યાં છે

[illegible]

યોગે પ્રાપ્ત થયેલો આ ઉત્તમ અનુભવ જરૂર સ્વયં સમા-
ગ્રમાંદિ રૂપ સ્વ સામગ્રીના ઉત્તેજાણ પામી પ્રમાદ મહા
સાગ્રને વધ પડી ચિંતામણી રત્ન સદગ્ર મર્મનું આશયન
કરતાં નથી તે મૂક-પામર પ્રાણીઓ ખરેખર અનુગાંનિ રૂપ
સંસાર અટવીમાં જાડુવાર રચગી મહા દુઃખ વિટંબના પામે
॥ અને પામરો, માટે દુઃખથી દરનારા અને ગુપ્તના અર્થી
જીવોએ અવશ્ય પ્રમાદના પાશથી જૂટી રાત્રે તાપવા ન
શકે. અત્યારે યોગી વખતમાં રવાણીનપણે આપ કહે પાર
નો આત્મ સાધન થઈ શકે તેમ છે, પણ પ્રમાદથી આ
અમૂલ્ય તક શૂંઘ્યો તો પછી પાશું દેશવું પડે મહા મુ-
શકેલ છે. પછી તો પરાધીનપણે પણ દુઃખ દરીઆમાં ડુ-
બ્યા છતાં કોઈ પણ શરણબૂન ઘનાર નથી. યો ગાંડુન્ય
મહાત્મ્ય વિષે કંદુરાધના અધિકારે યો પનેપર મરિચ
કહે છે કે

“ધર્મેન્નાધિર્નિભયો, ધર્મમેવ નિહંતિ યઃ ।

કર્મ શુભાપતિર્ધારી સ સ્વાર્મદ્રોહ પાતર્યો.” ॥

સારાંશ એ છે કે પૂર્વે મેલેલા ધર્મનાજ પ્રભાવે કરી
મૂર્ખ મપત્તિ પામ્યા છતાં જે મુદ્ધ બુદ્ધિ ધર્મનેજ હવે દ
તે સ્વામીદ્રોહ કરનાર મહા પાતકીનું એવ શી રીતે શસ્ત્રે
અર્થાત્ કદાપિ થઈ શકવાનું નહિ. એક અન્ય રામનો
આજ્ઞાજન રૂપ મહા અપરાધ કરનારને મહા દુઃખ સહન
કરવું પડે છે નો વિચારતુ-બુદ્ધી વિનેશરદેવે પરમ કડાગ
-હિન બુદ્ધિથી રૂઝાવેલી હિન-શિક્ષા રૂપ ઉત્તમ આજ્ઞાત
તદન ઉત્તેજન કરી નરોન્મન જની કેવળ વિગય ગુપ્તનીજ
લાસ્યમાં લપટાયેલા અનિ દીન-પામર પ્રાણીઓને કેટલું
અધુ આજ્ઞા ઉપર તકન કરવું પડ્યો? અરે! ગોહુમદીના
મોટા નિશામાં મન થઈ ગયેલા તે મહા મુદ્ધ વતોને તે
અંબની ખ્યાલ પણ આવતો નથી કે અત્યારે એક ક્ષણ

જલામણુ કરીએ છીએ. આ સંસાર પ્રમણુ કરવાના મૂળ
 પ્રણુ બૂત જન દ્રવ અને મેહુદિક્ષી સર્વથા મુદ્દા રચેલા
 સર્વજન મણુના પરમ પવિત્ર પ્રવચનપર પૂર્ણ વિશ્વાસ રાખવો
 એ સવળીરૂ લબ્ય સંચેતુ, ખાત્ર કરવ્ય છે. તેવા સર્વજન
 મણુના સાંધાત્ વિરહે સર્વત્ર અવિદાથી આગમો થા આ-
 લમપરેજ આઃઆર્થી મુમુક્ષુ વર્તને તેમજ દુઃખથી રહી
 મુખની વાદના રાખનાર પ્રાણીઓને ખાત્ર નિયામક છે.
 તેમનીજ ઉપેક્ષા કરી સ્વચ્છંદપણે કેવાજ વિષય મુખનીજ
 આધાસામાં પડી જનાર પાપી પ્રાણીઓ પરબવને વિષે અને
 ક્ષણિત્ આ બવને વિષે પણ મહા પશ્ચાત્તાપ પામે છે.
 તેમના દુનની ખાતર અહીં પ્રસંગે લેશમાત્ર કહેવાયું છે,
 ખાત્ર ને પૂર્વ મહા પુરુષોએ તે તે માંછાદિ મહા બ્યસનોના
 મેવનાશની ચયેલી અને ધવી દુર્દયા વર્ણવીને અનેક રીતે
 અનેક ઠેકાણે તે તે મહા બ્યસનોને પ્રતિરેધ કર્યો છે.
 તેમજ તે તે બ્યસનાદિકથી સંકરપ પૂર્વક વિમુખ રહેનાર
 અર્થાત્ તે તે માંછાદિક મહા બ્યસનોને ત્યાગ-નિષમ
 કરનાર સત્પુરુષોના દાખલા ટાંડી અન્ય લબ્ય પ્રાણીઓને
 મેરણા દેલી છે. બુદ્ધિવતે કોઈ પણ કામ લેતું પરિણામ
 વિચારણા પૂર્વકજ કરવાનું છે, તેવો યોગ્ય વિચાર કર્યા વિના
 ને સદસા કામ કરે છે તેને બદુધા પશ્ચાત્તાપ કરવાનો
 પ્રમંગ આવે છે. શાસ્ત્રકાર કહે છે કે-

“ હોય વિપાકે દશ ગાત્રુરે એકવાર કિયું કર્મ;
 શનસહસ્રકોટિગમેરે, ત્રીજ ભાવના મર્મરે, પ્રાણી ?
 જિનપ્રાણી ધરે ચિત્ત. ”

પરમાર્થ એવો છે કે કોઈ પણ અદૃશ્ય સામાન્ય રીતે
 માત્ર કે અજ્ઞાનનેચમે કર્યું તો તેને બહલે દશ શુભે દંડ
 નો બોત્રવયોજ પડે છે, પણ જ્યે તેજ અદૃશ્ય રાચી માચીને
 અન્યંત સંકલિષ્ટ પરિણામે કરવામાં આવે તો તેના પ્રમાણમાં

મેા ગુણો, કુવતર, ક્ષાણ, કોડ, કોડ કોડ થાવત્ અસંખ્ય થા
અનંત ગુણો દંડ સકુન કરવો પડે છે.

આ પ્રગણે સમજી માંસાદિક સાત મહા વ્યસનોથી
સર્વથા ચોસરવું એટલુંજ નહિ પણ મર્વ પાપરધાનોનો
નર્વધા પરીહાર કરવા બનતા પ્રયત્ન કરવે. કેટલાક દુર્ધિ
દુર્ધો (પંડીત મન્યો) ગિરોડકું, પ્રવાહરિમ, ઈત્યાદિક
ગિર્યા થોડો દરતા દેખાય છે, પણ તેમનાં આચરણ બેનાં
પ્રેક્ષકોને ને નેનાં પ્રજ્ઞ રાગ્યો બાને છે. ઇશુ કે માંસ,
મદિરા નેપાં અગિ નિંદનીક વસ્તુઓ ને, તેઓ તજતા
નથી, એટલું નહિ પણ અપ્રજ્ઞ (મંડુક) મેવનાદિક
અગણિત પાપકમાં બહેનિય મૂકરી પેરે તેઓ રાચે
માચે છે એમ જણાવી તેઓની નિંદાવડે તેઓની વિગે-
વણા કરતા-કરાવવ નો અમારો આંતર પરિણામ નથી. કિંતુ
તેઓ શિષ્ય, દત્તાદિ વગેરે માં ને કુચકે છે તે
વુંજ કિતામા નૂં. અયાંત કેટલું નિંદન આ પી વર્ગને
મનથી, વગનાલી કે કાયાથી ક્વચ (પોતે) ઉપદ્રવ ન કરે,
ન કરારે, લેનજ કરનારને માને ન માને, એમ અંતઃકર-
ણથી ઈચ્છીએ છીએ.

જેવું વચનમાં તેવુંજ મનમાં અને તેવુંજ કાયા વડે
વર્તાવનાર (પળનાર) નિર્માથી, નિ-કપરી કે નિદાની કહે-
વાય છે. પણ મનમાં જુદો, વચનમાં જુદો અને કાયામાં
જુદો વતનાર તો કેવળ આચારી, કપરી, કે કબી તરીકેજ
ગણાય છે. તત્ત્વિક (ખરો) શિવ (શંકર) કદી કોઈને
કોઈ પણ પ્રકારે પોતે પીડે નહિ, બીજા પાસે પીડાવે નહિ,
તેમજ પીડનાર નીચ અધમની અનુમોદના પણ કરે નહિ,
છતાં તેથી તદ્દન વિપરીત વર્તનાર તો એક કેવળ મિથ્યા
ડોળપાત્ર આચારીજ માનવા યોગ્ય છે.

શુદ્ધ નિઃસ્વયનવથી બેનાં આત્માને વર્ણ્ય શક્તિ કે વે-

દારિદ્ર્ય દંડપણુ ઘટતુંજ નથી, પણ વ્યવસ્થાસ્થાપી કર્મ સં-
 પ્રદેશુએની વિચિત્ર પરિસ્થિતિને વડે શાસ્ત્રકારોએ વર્ણ-
 નિહની વ્યવસ્થા કરેલી હોય છે. અનુભવ એવાર પણ તેમજ
 થાય છે. જે કે શાસ્ત્રકારોએ આમાન્ય રીતે વર્ણોદિતની વ્ય-
 વસ્થા કરી બતાવી છે, તેમજ તેમનો તત્ત્વ ઉપદેશ તે એજ
 છે કે કેવળ અમુક વર્ણોદિતમાં ઉત્પત્ત થવા માત્રથી તેને તે
 રૂપણ માની લેવો નહિ, કિંતુ શુભરોપના વિવેક સાથે તેના
 આચરણને બદલે સ્વભાવમાં સ્થિતિ તેમાં અમુક વર્ણોદિતનો
 આદેશ કરવો. અન્યથા નહિ, કેમકે કોઈ નામ માત્રથી કે
 વ્યવસ્થા મળ્યાના છતાં પ્રત્યક્ષ મદ્દા થોડા પાપકર્મના દરનારા
 પણ જન્મ્યા છે. તેમજ નામ માત્રથી નીચતાતિ વર્ણવાળા
 મળ્યાના છતાં પ્રત્યક્ષ રીતે અનેક સદ્ગુણો વડે ઉચ્ચ અધિકારને
 મંદ્રાસ થયેલા હોય છે, આવે પ્રમંદે શાસ્ત્રકારોના તત્ત્વ ઉપ-
 દેશ ઉપર ખાસ લક્ષ સાખવાની જરૂર છે. અન્યથા મતિ
 ભ્રમથી વારંવાર રખડના થવાનો ઝંભવ છે. ઉપદેશમા-
 ણાદિક શાસ્ત્રકારોએ પણ તત્ત્વ-ધર્મને અવગંજીનેજ
 જાનિ આદિકની નુપ્યના કરી નથી. તેવા મદ્દાપુરુષોનાં વ
 ધનનાં વિવેકી પુરુષોએ અવગંજ. આદર કરવો એવ્ય છે
 આજ વચનથી આપણું જાણી શકીએ છીએ કે, અંગણ
 જેવી નીચ જાતિમાં જન્મેલા એનાથ, દરકુદરી આદિથી
 પુરુષો પવિત્ર વ્રતચર્યાને સમ્યક્ પ્રકારે આરાધી મોક્ષપદ
 આપી શક્યા છે. તેમજ સુલક્ષ જેવા અંગણના કુળમાં ઉ-
 ત્પત્ત થયા છતાં કાવકમનને આરાધી દેવગણને વરી શક્યા
 છે. માટે તત્ત્વ વિચારે તો શુભજ નિયામક છે, આથીજ
 નીચકુળને વિષે ઉત્પત્ત થયા છતાં અનેક સદ્ગુણ શિરોમ
 તિમાં પાતાના પવિત્ર અભ્યસરૂપ વડે જન્મવધ થઈ પર
 મવદ પ્રાપ્ત થયા છે. તેમજ ઉચ્ચ કુળમાં ઉત્પત્ત થયા છતાં
 અનેક દોષોનું મેવન કરી અન્યથા મલીન આત્મારૂપા જ
 પામણિને પ્રાપ્ત થયા છે. માટે ઉચ્ચ કુળમાં અવતરવા મ.

દે તે રંચ પ્રાણો માટેના અને તેટલા પ્રાણોને ધારણ કરતા પ્રાણીઓ (એકેન્દ્રિયથી 'પંચેન્દ્રિય' પર્યંત) નો અનિપાત એટલે વિનાશ કરવો એટલે જાણતાં કે અજાણતાં પ્રમાદને પરવશ થઈ પ્રાણી વર્ગને ખીણ ઉપજવવી ચાવતુ તેમનો કાય કરવો તેનું નામ પ્રાણાનિપાત કહીએ. સર્વ પ્રાણી વર્ગના પ્રાણોને પોતાના પ્રાણો જેવા ખ્યાલ લેખી-માની તેમને જિલકુલ કિલ્લામણા જે મહાત્માઓ કરતા નથી, તે દમનગ્રીવો પાપાગ્રવ (પાપનું દાર) બંધ કરી પોતાના આત્માને મત્તીન કરતા નથી. કોઈ પણ પ્રાણીને ખીણ કરવાનો આપણને હુકમ નથી. પોતપોતાને પ્રાપ્ત ઘથેલા પ્રાણોને ધારણ કરતા સર્વ જીવો સુખ માને છે-વાંછે છે. તેમના પ્રાપ્ત ઘથેલા પ્રાણોને અપહરી તેમને સુખનો અંત કાય કરવો, ચાવતુ તેમના પ્રાણ લેતાં જે પરમ અસમાધિ ઉપજવવી તે તત્ત્વથી વિચારતાં પોતાના ભાવિ દુઃખનું મૂળ દારણ છે.

(૨) ખીજે મૃપાવાદ—મૃપા કહેતાં મિથ્યા વા અસત્ય અને વાદ એટલે વદવું તે અસત્ય જોડવું. મિથ્યા-વિના પ્રયોજન-અસંબંધ ભાષણ કરવું, સ્વપરને હિત ન થાય તેવું અભિવિધ્યાર્થ અમિથ કહુક જોડવું તે મૃપાવાદ કહેવાય. કદામિદુષ્ટે સત્ય-ધર્મ વિરુદ્ધ ભાષણ કરી સ્વપક્ષ સ્થાપન કરવો તે મહા મૃપાવાદ સમજવું.

આધુ મત અંગીકાર થયો છતાં કદામિદુષ્ટ જે આવું મહા અસત્ય જોડે છે-પ્રરૂપે છે. તેને જાણવારી મહા મૃપાવાદી સમજવા. અસત્ય જોડવાથી ઘણા અવશુભ છે, અને સત્ય, હિત ને મિત્ર ભાષણ કરવામાં ઘણા જીવો છે, છતાં વસુરાજની જેવા કેટલાક મૂઢ જીવો જોડી દક્ષિણનામાં દોરવાઈ જઈ મિથ્યા લોકપ્રવાહમાં નળાઈ પોતાના આત્માને ભારે જોખમમાં ઉતારે છે, તેમજ કેટલાક મહામતિમૂઢ મા-

હતું પણ અતિપ્રસંગ વિષયોત્તર મધ્ય ન જાય તેવું ઉપયોગ પૂર્વકે જોડવું. અર્થાત્ જ્ઞાન જરૂર જણાય તેટલુંજ મિત બાપજી કરવું. તે પણ જર્વ અહંકાર રહિત યોગ્ય આદરથી પોતાની ફરજ વિચારીને જોડવું, પણ મદાંધ થઇને મદના તોરમાં જેમ આવે તેમ નહિ. તે પણ જો મહાનુભાવ ! જો દેવાનુપ્રિય ! જો ભદ્ર ! ઇત્યાદિક સામાના ધિતને સોડાંચે તેવા સંજોગન પૂર્વકે વદવું પણ જેમ તેમ તુંકાચદિક અથવા અનિષ્ટ સંજોગનથી નહિ. ને પણ પૂર્વે (જોશ્યા પહેલાં) પરિણામ વિચારીને એટલે જ્ઞાન જોડવાથી પ્રાયઃ આયોજ્ય પરિણામ આવશે એમ જુઢિના ગજથી વિચારીને વદવું પણ સહુમાં પાછળથી વિમાનજી પટે તેવું ન જોડવું. તોપણ પૂર્વાપર કોઈ પણ રીતે ધર્મને જાપક ન આવે કિંતુ વીતરાગ-વચન સાંપેશ દોવાથી એકાંત (નિશ્ચયથી) સહુગુણી પુષ્ટિજ કરે તેવુંજ વચન વિવેકપટે વિચારીનેજ વદવું કેમકે સાંપેશ (વીતરાગ વચનનું) સ્વરથ વિચારી લક્ષમાં રાખી) વદનાર નેજ સદા સુખ છે. તેનો બ્યવહાર તેથી સાથો છે, અને વીતરાગ વચનનો અનાદર કરી નિરપેક્ષપણે (સ્વચ્છંદતાથી) વર્તનાર અર્થાન્ આપ મને જોડનાર અને જાણનારનો બ્યવહાર જોડો દોવાથી તેને સર્વતઃ હાનિ છે. આપ્ત (સર્વજ્ઞ-કેવલી) ના વચનને સમાધાન અનુભવો વિના કદાપિ કોઈ પણ જીવનું કર્યાણ મધુ નથી તેમજ ધવાનું નથી. એમ સમજીને સદૃઢ સ્વચ્છનો સદા તેનેજ અક્ષરશઃ અનુસરવા સ્વધ્યાનતા ધારે છે, એક સજ્જ પણ પ્રમાદ સેવતા નથી. કદાચ તદ્વત્ આવરી શક્તા નથી અર્થાત્ આપ્ત ઉપદિષ્ટ માર્ગનો સમાધાન અમલ કરી શક્તા નથી તોપણ તે માર્ગની રહ સદા સાથે શુદ્ધ પ્રરૂપણ કરવા ચુકતા નથી. પ્રમાદ પરવશ પ્રાણીને આ પંચમ દાગમાં શુદ્ધ પ્રરૂપણ પ્રાપ્ત સુખી કરવી એ જોખું દુઃખ કાન નથી. કેમકે તેમ કરતાં અર્થાત્ વાનુ સ્વરૂપસમાધાન પ્રકરણ સ્વદોષો સ્વાભાવિક

રેણામે વિરલ છે. ચાવત પોતાના સત્વરિત્ર ગ્રાહને અપડર છે. ગતુમાં વિવેકવિકાસ બની વારંવાર વચોવાય છે. લુબ્ધ, લંપટ અનાદાનનો પંક્તિમાં ગણાય છે. વિપયઈ દ્રિને પરવશ થઈ અતે પાણુની જેમ ખુવાર થાય છે. તેને જ વશ કરનાર ઘી રામચંદ્ર પેરે જયશી વરે છે, મુદર્શન શેડની જેમ શાસન દીપાવે છે અને અમરદિગ્ગિન કુળ મેગવી પરભવમાં પરમ મુખ મેળવે છે; માટે ઉક્ત પાપરથાન આદરથી તત્ત્વ દેવું.

(૫) પાંચમે પરિગ્રહ-પન ધાન્યાદિક વસ્તુઓ વિષે પરિ (સમસ્ત પ્રકારે) ગ્રહ (આમહુ, મૂર્છા, મનત્વ) તે પાંચમું પાપરથાન પરિણામે મહા અનર્થકારી છે. લક્ષ્મી આદિ ક્રમાં અપરિમિત લોભથી અનેક વખત મહા કપ વેઠવા પડે છે. બહુ પાપ સેવી પૈસો મેગવી તેમાં અત્યંત મૂર્છા રાખી મરવાખી ક્ષિપર આદિકના અવગાર પાગી પરને બહુ ગ્રાસદાયક નીવડી અતે અધોગતિ પામે છે; માટે અતિલોભ તત્ત્વ અવશ્ય સંતોષ બજવો, લેથી, ગા બવ અને પરભવ મુધરી રહે.

(૬) છંદુ કોષ્ઠ—કોષ્ઠ (ગુસ્મે થઈ પરને અપોચાદિ કરવા તે) ને જ્ઞાનીઓએ કૃશ્ણાનુ ઓડલે અગ્નિ સમાન કહ્યો છે. ત્યાં ને પ્રગટે છે, ત્યાં ગુણ આફ કરી આગળ મામા ને લાગી બાગે છે, પણ જો ઉપશમ જાળનો જોગ મળે તો આગળ વધી બીજા (ઉપશમ-સમાવેગ) ને નુકશાન કરી શકતાં નથી. અર્થાત્ કોષ્ઠને વારવાનો ખરો ઉપાયજ ઉપશમ બાવ છે. કહ્યું છે કે,

સુમા સાર ચંદન રમે, સિંચો ચિત્ત પવિત્ર
દયા વેલ મંડપ તમે. રહો લહો મુખ મિત. ૧
દેત ખેદ વર્જિત સુમા, ખેદ રહિત મુખરાજ;
દિણમે નહિ અચરિત દીગો, કારણ સરિખોદાજ. ૨

અનંતી હોવાથી લોભીની તૃષ્ણાનો પાર આવતોજ નથી. તેને બહુ દુઃખ વેઠવું પડે છે. કહ્યું છે કે—ન તૃષ્ણા પરોવ્યાપિ એટલે તૃષ્ણા શિવાય એકે વ્યાપિ નથી. સર્વ મુખનું સાધન સંતોષ છે. યતઃ ન તોષાત્ પરમં મુલ્યં અર્થાત્ સંતોષ શિવાય કોઈ મોટું મુખ નથી; ખાટે સાચા મુખના અર્થોએ સંતોષનેજ મેલવે.

(૧૦) દશમે રાગ—(રંજયત્વર્ત્તો રાગઃ) આત્માનું શુદ્ધ સ્ફટિક જેવું સ્વરૂપ બદલી જેના વડે તે રંજિત થાય તે રાગ. રાગ મોઢ રાગનો મોટો પુત્ર ગણાય છે અને તેનું પરાક્રમ કેશરીમિંદુ જેવું હોવાથી તે એકલો જગત્માત્રનો પરાબલ કરી શકે છે. હું અને મારું—મમતા રૂપી પાસમાં તે મુખ્ય મૃગલાએને પકડ્યાજ કરે છે, તેની સામે ટક્કર લેવી ગરેલી નથી, તેથી વિવેક શિખરપર ચડી અપ્રમત્ત પુરુષવશજ તેની સામે ટક્કર શકે છે. તોપણ જેમ જેમ મોઢ મમતાને તજી ધર્મ ગદ્યારાજનું શિક્ષણ લેવાય છે તેમ તેમ રાગાદિક દુરમનો પાળના પડી અંતે પાંગારા બળી જાય છે.

(૧૧) અગિયારમે દ્વેષ—આ પણ મોઢનોજ પુત્ર અને રાગનો સગે લાઈ છે. વ્યાં રાગ ત્યાં દ્વેષ હોયજ છે. શુદ્ધ સ્ફટિકપર મૂંઢેલા કાળા કૂલની પેરે ને આત્માના શુદ્ધ સ્વભાવને પદલાવી મહા અશુભ મલિન-રચામ કરી નાંખે છે. દેવના જયને કળાય રાગના જેવોજ છે.

(૧૨) બારમે કલ્પેદ—કલેશ, કલક, વદયાદ સર્વ અર્થ છે. કલક સર્વ અલગ્ન-દારિદ્ર્યનું કારણ છે. મુખ સંપત્તિ ને ઇન્દ્રિય કલેશ-કલ્પાને જડમૂળથી કાઢી શાંતિ લાવવી.

(૧૩) ત્રીસમે આશ્વાખ્યાન—અભિ-આખ્યાન એટલે ખોટો આરાધ મૂકેયો; કોઈનાપર મોટું વહોમત મૂકવું, કોઈને ખોટા કલંકથી દોષિત કરવું એ મહા દુષ્ટ સ્વ

ભાવ સમજવો. જ્ઞાની પુરૂષો એવાને કર્મચંદ્રાલ કહે છે. જ્ઞતિચંદ્રાલ કરતાં પણ કર્મચંદ્રાલ મહા પાપી છે, કેમકે તે દુષ્ટ મુણી ધર્મી જનોની પણ ખલુખોદ કર્યા કરે છે. ચાપત્ મહાધર્મીજી જનોને પણ મોટા સંકટમાં ઉતારી પોતે તમામો જીએ છે. આવા નીચ લોકોનું નામ જ્ઞેતાં કે મુખ જ્ઞેતાં પણ પાપનો પ્રસંગ આવે એમ જ્ઞાની પુરૂષો શાસ્ત્રમાં જોણે છે. એમ સમજી શાળા જનોએ કદાપિ એવી કૃદેવ પાડવી નહીં. પડી દોષ તે તરત તજવી.

[illegible]

(૧૧) પદ્યમે રતિ-અરતિ—અનુદૂળ-મનગમતા
 તાં. ઉત્તર તાલ ધરવા અને પ્રતિદૂળ-અનુગમતા પદ્ય-
 મનગમતા ધરવા એવા નમસ્તાવ ધરવા થોડા પદ્યો વિશે આમ
 નામ નામ રૂપે મુકામ જવું એ સમસ્યાવચ્ચે કરી પ્રા-
 ન કર્યું એ વાતે નામ પ્રદર્શન સમ મુખમાં મહા અ-

તરાયબૂત અને ગતની મલીનતા કરનાર મોટું પાપસ્થાનક છે અને તેથીજ 'વિચક્ષણ' જનોએ આવા દરેક પ્રસંગે સમભાવે રહેવું ઘટે છે.

(૧૬) સોગમે પર પરિવાદ—પરનિંદા-અપકર્ષ અને આત્મભ્રાણા-આત્મોકર્ષ કરવા રૂપ આ પાપસ્થાન અતિપેશ છે. જેમ મૃષાવાદી, પરને ખોટાં આગ હેનાર, અને ચાડીખોર કર્મચંડાળ કહેવાય છે તેમ પરનિંદા કરી દેવળ ખોટી આપ બતાઈ કરનારો પણ ઉક્ત પંક્તિથી બહાર નથી. અર્થાત્ તે પણ કર્મચંડાળજ છે, જે કે સ્વ-મુખથી પરમજ કંઈ પોતાના અંગને મલીન કરીને આમાને ઉત્તરજ કરનારા આવા દુર્જનો પણ સૂક્ષ્મિને તો એક રીતે ઉપગ્રાહ કર્યાં થઈ પડે છે તો પણ તેના અતિ અનાર્થ આચરણથી યોરાતિપેશ નરક નિગોદાદિક દુઃખના લાગી થતા તેઓને દેખીને સજ્જનોનું દામજ હૃદય કમકમે છે-કંપી ઉઠે છે. માટે આ અતિ અનિષ્ટ અનાર્થ દેવ અવસ્થ દાગી સૂક્ષ્મતાજ સદા સજવી. ભૂલે ચૂકે પણ દુર્જનના દુષ્ટ રસ્તે દોચાવું નહિ. જો પોતાનું ભલું ઇચ્છતાજ હો તો ઉક્ત દ્વિતચિદ્વા કદાપિ પણ વિચરશે નહિ; પણ દાણે દાણે મંભારીને આવશે.

(૧૭) સત્તરમે માયા મૃષાવાદ—એકે તો માયા-કપટ અને બીજું મૃષા-અસત્યનું આમે સેવવું-એટલે કહેવું કંઈ અને કરવું કંઈ. કુંભારવાળા મિચ્છામિ દુક્કડ જેવું આપમનિવટે અવળા વાસ્ત્વા છતાં પોતાની ચાહુદારી જ ભાવથી, દેવજ દંભવૃત્તિ એવતાં છતાં બહારથી અચ્છે. યા તા રાખવો ભગવૃત્તિ પારી જગત્તને દગવું. પોતે અનેક દોષદૂષિત છતાં જેમ લોકોના વસ્થામાં ન આવે એટલુંજ નહિ પણ પોતે મહા ગુણગ્રાગી છે એમ લોકો તરફ તેમ પ્રપંચથી વર્તી જેમ પોતાની પૂજા માનવા વધારે થાય.

મોક્ષિત થયેને વિષે સર્વથી કે દેશથી (માંથી યા નાની) થઈ પાછી તે આંશવિક્ક મિધ્યાત્મ નામે અનુષ્ઠિત પ-
રમણની પરમાત્માનો થયેને સર્વથી આશ્રિયાથી ઉ એમ
પ્રથમ અણુવા છતાં જોયાણનીપેરે દેવજ સ્વમત કંદ વા-
ચના માટે કદામદુષ્ટે સત્ય વાત પુનુક્તિ-કુતર્કવટે ઉત્થાપવા
અને સ્વકોષાલ દ્વિપત્ત મત સ્થાપવા પ્રયત્ન કરવો તે આ-
ભિનિવેશિક નામે મિધ્યાત્મનો પાંચમો ભેદ જાણવો. આ
પાંચમો પ્રકાર તેના માહ્યજ્ઞેને પરમ દુઃખપાત્ર કરે છે.
માટે કદાપિ આયુઃ જાંબ્યા છતાં કદામદુષ્ટે સ્વમત તાણથી
તેને જોડું પાડવા શુદ્ધિવતે મહા અનર્થકારી પ્રયત્ન સેવવો
નહિ. અન્ય પણ મિધ્યાત્મના પ્રકારો પાપપુષ્ટિ હેતુક હોવાથી
આત્માથી જનોએ અવશ્ય પરિહરવા પડે છે.

ઉક્ત ૧૮ પાપસ્થાનકો સંસેપથી કલાં, જો કે દોષો
પણ શુભોની પેરે અનંત છે, તથાપિ જેમ સર્વ શુભોનો ૧૪ શુભ
સ્થાનકોમાં સ્થૂઠ શુદ્ધિવાળાને સમજવા માટે જ્ઞાની પુરુષોએ
સમાવેશ કર્યો છે તેમ સર્વ પાપ-દોષો અશ્રી પણ સમજી
શેલું, સોનાની ખાણમાંથી જોદી કદાની માટીની પેરે આત્મા
અનાદિ દ્વિપત્ત છે છતાં જેમ અગ્નિ આદિક ઉપાયો વડે
અનાદિ મજ દૂર કરી તેમાંથી શુદ્ધ કાંચન દાદી મેળવી
શકાય છે તેમ અનાદિ કર્મ સંબંધથી દ્વિપત્ત એવો આત્મા
પણ સર્વજ્ઞ કમિન તપ સંયમાદિક સદુપાયો વડે શુદ્ધ થઈ
શકે છે. ચાવત સંપૂર્ણ સંયમાદિક આપનોના ગમે પરમ
વિશુદ્ધ થઈ પોતેજ પરમાત્મ પદ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. જેમ
જેમ અનાદિ દૂષણો યત્નવડે હઠતા જાય છે તેમ તેમ આત્મ-
-શુભો પ્રગટ થતા જાય છે, અને જ્યારે સંપૂર્ણ દોષો પૂર્ણ
પ્રયત્ન વડે હટાવાય છે ત્યારે આત્માના સંપૂર્ણ શુભો પ્રગટ
યાય છે. તેજ પરમાત્મ યા સિદ્ધ દશા છે, અને તેનેજ
માટે આપણને પ્રયત્ન કરવાની પુરી જરૂર છે. જો કે પરમાત્મ
દશા યોગ્ય સર્વ શુભો સત્તામાં અનાદિનાજ છે. પરંતુ

જનોને 'વધારે મૂર્છાગત કરી નાંખાયે; આટે પ્રયત્નપર રહી તેનો શીઘ્ર અંત કર્યો વટે છે. વળી ઉજ્જકામ કરવા હેતુકાળ પણ અનુકૂળ છે. તેમ જેમ પ્રમાદ તણ પ્રયત્ન કર્યું તેમ તેમ પાપ-પંક પખાળી અવશ્ય નિર્મળ થઈયું; એવી ઘટ્ટા અને દ્વિમંત ધરવી યોગ્ય છે. પાપ-પંક પખાળી સર્વથા નિપાપ નિર્મળ થયું ને કે અતિ દુષ્કર છે તોપણ પૂર્ણ ઋદાવાન અને વિવેકી જનો પુરના પ્રયત્નથી તેમ કરી શકે છે. પૂર્વ અનંતા જનો એજ રીતે મમ્યગ, જ્ઞાન, દર્શન, શાસ્ત્ર અને તપના બળે પાપ-પંકને સર્વથા પખાળી નાંખી અતુર્ગતિ રૂપ મંસારનો અંત કરી પંચમગતિ મોક્ષને વર્ધા છે. આપણે પણ તે મહા પુરુષને પગલે ચાલી તેજ પ્રમાણે આપણે અનાદિ પાપ-પંક પખાળી નિર્મળ થયું વટે છે અને તેને આટે પ્રથમ આપણને તે મહા પુરુષોની પદે પાપ-પંક પખાળવા સમતા-કુંદમાં રનાન કરવાની જરૂર છે.

અગાઉ બતાવી ગયા પ્રમાણે અદાર પાપસ્થાનકોના પ્રવેશ કરતી પાપ મતિ ચારી સમભાવ પારી, જ્ઞાની મહા માન્યે આવકોની શ્રી શ્રી કર્યો સહોપમાં કદી ॥ તે પ રમાપંથી વિચારી તેનું મનન કરીએ.

મન્દાગ્નિનાળવાળું, વિરલું પરિશદ ઘર મમ્મત્ત;

ઉગ્ધિત આરમ્મવંધિ, રઝુતો દોરપદ દિવનું.

આ આદિક પવિત્ર બોધદાયક, પાત્ર નાથાએ આપણા અર્થે આ અને બહેનો જાણવા તો જણાય છે, પણ તેનો પ રમાર્થ કોઈકેજ વિરલ જાણવા હશે. અત્ર પ્રમાણે આપણે તે પર વિચાર કરીએ આશા છે કે તેનો સાર વૃદ્ધમાં પારી તેનો બનતો ખપ (ઉપયોગ) કરવા આપ સર્વ સુક્યો નહિ. જાણવાનું રૂજ એજ છે. યતઃ ક્ષયમ્વ વર્ગ વિરતિઃ, વિરતિતું રૂજ આશ્વ નિરોધ, તેનું રૂજ સંવર, સંવરનું રૂજ તપે બળ, તપનું રૂજ નિર્ધન, નિર્ધનનું રૂજ ક્રિયાનિવૃત્તિ, તેનું

અધ્યાપનનો ત્યાગ કરવો. આ ચારે પ્રકારે પૌષ્ઠ મન પ્રી-
તિથી અંગીકાર કરી યથાવિધિ પાળવું. કદાચ કોઈ કારણે
ન'પૂર્ણ' ચારે બાળનો જની ન શકે તો તેમાંની જેટલી જની
શકે તેટલીતો વિવેક પૂર્વક અવશ્ય જનાવવી. તેમજ એવ્ય
પરિપાત્રી, ઉત્કૃષ્ટ ચૈત્યવર્દન, પૂજા, શુદ્ધ બદ્ધિ, શાસ્ત્રધર્મ
તથા અનુકંપા, દાનાદિકે ધર્મકૃત્યો યથાઅવસરે યથાવિધિ
અવશ્ય સાધવવાં, પરંતુ પ્રમાદ (વિકલાદિક) કરવો નહિ.
કહ' છે કે:—

“હવને આયુ પરમવનાહું, નિધિદિન બંધ દોય માયડે
ને સંહી તેહ આરાધતાં, પ્રાણિયો સદ્ગતિ લાયકે,
વિરતિએ સુમતિ०”

માટે જેમ અને તેમ પ્રમાદ પરહરી સૂચ્યરતા મ
દારાબની પેરે પર્ષ દિવમેનું આસપન કરે. તેમજ કુમા
રપાળ બુધાળની પેરે ધર્મ આરાધવામાં સ્વશક્તિ દેરવા

છહું—અભયદાન, સુધારદાન અને અનુકંપાદિકે દા
નમાં પોતાની તથા પવિત્ર શાસ્ત્રનની ઉત્તતિ કરવા ખાતર
ખીજ તુલ્ય દુઃખની ઇચ્છા શમ્યા વિના નિરંતર આદર કરે.
વિવેક આણી યોગ્ય હોયોને જ્ઞાનદાન દેનારો અથવા જ્ઞાનાં
સ્વદ્રવ્યનો સદુપયોગ કરનારો મદા લાભ આપે છે. જ્ઞાન કે
ભાવપ્રાપ્ત છે માટે,

સાગરું—ગ્રીહ દેહીએ મદાચાર, અનંક હોયોની હિંસ
યાય તથા ઉત્તમ કુળ મર્યોદનો લોપ યાય તેવા માંસબ
સપ્ત, મુરાપાન, મૃગયા, પરસ્ત્રી તથા વેશ્યાગમન, જુગાર
ચોરી, અજ્ઞક્ય મેવન, વિશ્વાસપાન, તથા પરવંચનાદિ
નાદાં આચર્યો સુધાવકે અથવા આવક ધર્મ સ્વીકારવા ક
અનાર સદ્મદુર્યો અવશ્ય તરવાં યોગ્યજ છે; અને જે
પવિત્ર ધર્મની પ્રાપ્તિ અને પુષ્ટિ ધાય તેવો મદાચાર સ
મેવવા યોગ્ય છે.

૧૦ મું—સ્વાધ્યાય (મહાન શાસ્ત્રનું અભ્યાસ.)
 ૨ પૂજના (શ્રદ્ધાનું સમાધાન કરવું) ૩ પરિવર્તના (ભ-
 વેશ સુલીન નવાય મારે ફરી ફરી મળી જવું) ૪ અનુમેશ
 (ધારણા અર્થનું ચિંતન કરવું) અને, ૫ ધર્મ કથા (તેમાં
 આપણને સારી સમજ પડી હોય અને જરૂરજાતિ શ્લેષી
 ન હોય તે બાબત યોગ્ય હોયને કહી ધર્મમાં જોડવા.)
 તે પાંચ પ્રકાર પ્રતિદિન અવશ્ય કરવા યોગ્ય છે. તેમાં ચિ-
 ત્તની જોડાવવા યવાથી આવવા કર્મ રોકાવા સાથે અપૂર્વ
 સાવરોએ પૂર્વ કર્મની ભારે નિર્જન થાય છે,

૧૧ મું—નમસ્કાર (નમસ્કાર) કહેતા પંચ પરમેષ્ઠિ
 નમસ્કાર રૂપ મહા મંત્રનું નિત્યપ્રતિ સ્મરણ કરવું. એક
 હજુ માત્ર પછુ પ્રમાદમાં પડી ઉછા મહામંત્રનું વિસ્મરણ
 કરવું નહિ. ઉછા મહામંત્ર ચાલ પૂર્વેના સારમૂલ છે, મારે
 તેનું પરમ આદરથી સેવન મનન ધ્યાનાદિક કરવું. સ્વશ્રેયઃ
 સાધવાનું તે પરમ સાધન છે મારે.

૧૨ મું—પરોપકાર જુદા અવશ્ય પારથી. કરવું છે કે-

મનનિ વચસિ કાયે ગુણ્યવીણુપૂર્ણા

સિમુવનમુપત્તારમેણિભિઃ પ્રીણવંતઃ । ૬૮૫ાદિ.

મન વચન અને કાયાને વિરે પુણ્ય અમૃતથી ભરેલા
 અને ત્રણે ભવનેના પ્રાણીઓને ઉપગારની પરંપરાથી
 પ્રમુન્ન કરતા એવા દેહલાક સમજન પુરૂષો હોય છે. ખટું
 એવાં પરોપકાર એ તત્ત્વથી પોતાનોજ ઉપગાર છે. નિઃ-
 સ્વાર્થપણે પરોપકારથીજ સતપુરૂષોને સ્વાશય મુદ્ધિથી ભારે
 નિર્જન થાય છે. શ્રી તીર્થંકર ગણધરાદિક મહાપ્રાણીની પેરે.

૧૩ મું જયજ્ઞઃ આ વિષયપર ઘોઘ વખતપર સામાન્ય
 હિતશિક્ષાના મયાળાથી લખવામાં આવેલું છે; તે ત્યાંથી
 જોઈ લેયો. આપણે વડીએ વડીએ અને પળે પળે જયજ્ઞ
 માળાને સંભારવાની છે. તે પુણ્યમાલાની સેવા વિના સર્વ

૧૭ મું—આપર્થી વાત્સલ્યનું ફળ આજમાં ઉત્તમ છે. હવે, માટે તેનું સ્વરૂપ સમજાવે જનતા દાખ લેવા ચક્રનું નહિ. સમાન (એક સરખો વીનસામ સર્વગુણાવિન) ધર્મને એવનાર સાધર્મી કહેવાય, તેની ધર્માશક્તિ ધર્મા અવસર બહિ કરવી તેનું નામ સાધર્મીવાત્સલ્ય છે. અંગ્રાસકમાં માતાપિતાદિક કુટુંબીજનોને 'સંબંધ' મુકવે છે, પણ સાધર્મીઓને 'સંબંધ' દર્શાવે છે. ભાગ્યેયે તેને 'સંબંધ' પામી તેને ધર્માશક્તિ તાલ લેવો પડે છે. સાધર્મીઓમાંના જેઓ શુભક્રિયામાં આગળ વધી ગયા હોય તેઓને સમાગમ-આદર બહુમાન કરી શુભ મહુલ કરી તથા જેઓ કોઈ રીતે સીદાતા હોય તેઓને જનતા સહાય કરી સાચા સાધર્મી વાત્સલ્યનો લાભ લેવો. સીદાતા સાધર્મીઓની તરફ ઉપેક્ષા કરી કેવળ ધર્મ-કીર્તિના લોકાળી આપમનિએ પેના ઉદાસ વાથી શું સાધર્મી વાત્સલ્ય ગણાય? નાના, બિચકુલ નહિ. વિવેકવટે સાધર્મીઓની ઉત્તતિ થાય તેમ વર્તવાથી સહુજ તે લાભ આપવી શકે.

૧૮ મું—બ્યવહારની શુદ્ધિ સ્વદિનેશ્ચ આવકે અવરૂપ કરવી યોગ્ય છે. તે માટે શ્રી હરિવાદ્ મૂર્તિચરે ધર્મશિલ્પી પ્રથમાં કહેલા માર્ગાનુસારીના ઉપ બોલો અવરૂપ લક્ષમાં લેવા યોગ્ય છે. ન્યાયનીતિથી દ્રવ્ય ઉપાર્જન આવક પ્રમાણે બ્યય (ખર્ચ), ઉચિત આચરણ, માતાપિતાની લડિત, લોક વિરુદ્ધ અને રાજ્ય વિરુદ્ધને ન્યાય અને અન્ય નિયમ વિગેરેને તેમાં સમાવેશ થાય છે. જ્યાં શુધી બહુજર વસ્તુ શુદ્ધિ કરી ન હોય ત્યાં શુધી જેમ તેનાપર આદેશ રંગ ચડી શકે નહિ, તેમ બ્યવહાર વિકળને પણ ધર્મ પ્રાપ્તિ થઈ શકે નહિ. માટે વિનય, યિદ્યાચાર, કૃતજ્ઞતા, દયાહુતા, દાક્ષિણ્યતા અને પરોપકાર પ્રમુખ અનેક શુભ ગુણો સેવી જેમ અને તેમ પ્રથમ બ્યવહારની શુદ્ધિ માટે પ્રયત્ન કરવો.

૨૩ મું—સંવરગુણ આશયોના નિર્દાપણી આવે છે. આશયો એટલે નવાં કર્મો આવવાનાં રહ્યા. પાંચે ઇંદ્રિયોને પરવશ થવું. આર કપાયોનું મેવન અર્થાત્ કોષ, માન, માયા અને લોભનું કરવું, અવિરતિવંત રહેવું, ૧૭તી શક્તિએ પણ મન પરચખખાણ નહિ કરવાં, મન વચન અને કાવયોગ માફા પ્રવર્તવા, અને તેથી બીજી અદ્વિતકારી ક્રિયાઓ કરવી તે સર્વે આશયરૂપ દોષથી છુવને કર્મજન્યતાના કારણ બૂત છે; તે સર્વનો વિવેકથી ત્યાગ કરવો તેજ સંવર. તે પરમ ગુણતાથી દોષથી ભવમીડ આત્મહિતેનુ જનોએ વિલાતીપુત્રની પેરે અવશ્ય આદરવા યોગ્ય છે.

૨૪ મું—ભાષાસમિતિ એટલે જોડવામાં સમ્યગ ઉપયોગ થકાશુ આવડોએ રાખવો ઘટે છે. તેજ અધિકારે ઉપદેશમાળાકાર કહે છે ને જ્ઞાન સત્યમાં રાખી લેવા યોગ્ય છે. ગાથા

મહૂરં નિટણં ધોર્વં, કઝ્ઝાવાદિયમગત્તિયમનુન્ઠં;

પુર્વિં મદં સંકર્ષિયં, મળિયંમં ધમ્મમંજુવં

આ પવિત્ર ગાથાનો પરમાર્થ વિચારી વચનવિવેક અવશ્ય આદરવો યોગ્ય છે. ભાવાર્થ એ છે કે જે વચન જોડવું તે આવા પ્રકારનું હોવું જોઈએ. પ્રથમ તો તે વચન મિષ્ટ (મીઠું-મધુરતાવાળું) હોવું જોઈએ, પણ કટુક (કડવું) હોવું ન જોઈએ. બીજું તે વચન નિપુણ (હ્યાપણ ભરેલું) જોઈએ, તે પણ અનિ ઘણું નહિ. ચોથું પ્રમંગોપાત જોડવું જોઈએ પણ અતિપ્રમંગ થાય તેમ નહિ. પાંચમું ગર્વવહિત નમ્રતાથી જોડવું જોઈએ પણ ગર્વવાળું નહિ. છઠું ઉમડું-સામ્યનું માન જગવાય, અપમાન ન થાય તેવું જોડવું જોઈએ, પણ તોછણ્ણ ભરેલું (તુલ્લસદિક) નહિ. સાતમું પહેલાં આનું પરિણામ તેવું આવશે તે સંબંધી પૂરતો વિચાર કરીને લાપણ કરવું, પણ જેમ આવે તેમ વગર

મજાજન પણ પોતાની મજાજનતા છાંડે નથી. વિષયક વિષ તે વિષદ્વારક મળિયાં સંકળી શકે છે શું ? તેણે કહ્યું કે મિત્ર સ્વભાવના ધારક જીવ્હી સ્વજનો અવશ્ય સુખ નિ કરવાં થોડાં છે. સંદન જેવા સીતળ સ્વભાવથી તેઓ સ્વમંગલિ ભજનારનો વિવિધ તાપ દૂર છે, તેણે મને મદા મેઝ્ય છે.

૨૭ મું—કરનુદમઃ એટલું પાંચ દિવિયોનું દમન બીજીએ અવશ્ય કરવું થોડ્ય છે. કેમકે એક એક દિવિય પચ્ચશ પંદશ બાપશ પંગંગીયા, જમશ, માંછલાં, કાપ એ નયા હરણીમાં દુર્દશાને પામે છે, નાં તે પાંચને મળી કાળે પરાપીત મયેક્ષનું તો કહેવુંજ શું ? વિષયપચ પચે પોતાની શુદ્ધ જુદ જુદી જર્જ અવિપ્યમાં પોતાનું મું મનેનો વિચાર પણ કરી શકતા નથી. આંત્ર વિષય વિષ નહિ યનાં વિવેકી આવકે તેજ દિવિયોને સ્વચ્ચ કર આમ સ્વચ્ચ મયેક્ષી દિવિયો મદ મતિદાથી નીવડે છે. મંદિયાદિકનો મદ વિવેક વડે સદુપયોગ-થી દેવ શુદ્ધ નાપમિકની બ્રહ્મા બહુ માનદિકમાં કરવાથી મુક્તાવકા વાના બન્ને બવ મુધારે છે, અને તેથી વિપરીત વર્તન પોતાના બને બપો બગાડે છે, એમ સમજી કલ્પિક વિષ મુખમાં નહિ લોબાનાં તેને પું! દઇ સ્વંચયઃ સાધી કે સફળ નહિ, કેમકે પુનઃ પુનઃ આવી આત્મસાધન અનુભવ મામદી મગવીજ મુરકેલ છે.

૨૮ મું—ચરત્ત કહેતાં ચારિત્ર (સર્વ વિરતિ) અંગીકાર કરવાના પરિણામ વિવેકી આવકે અવશ્ય સખ ' સમ્પગ્જ્ઞાનદર્શન ચારિયાણિ મોક્ષમાર્ગઃ ' આ પવિત્ર સુતું સ્વસ્થ જેમે આરી રીને જાણ્યો હોય, તે એક કલ્પ મ પલુ શીમ મોક્ષદાથી ચારિત્ર ધર્મને કેમ વિચારે ! પરમ પરમ ચારિત્ર ધર્મની પ્રાપ્તિ પ્રાયઃ પ્રાણીઓને અનુકરે

માટે પવિત્ર આજ્ઞાપાલક સાધુ, સાધ્વી, શાવક અને શ્રાવિ-
કારૂપ શ્રી સંઘની પેદે, જગત્કલ્પવંતા ધી જિન શાસન-
ની ઉત્પત્તિ કરવાને બદલે તેઓ તો કેવળઆજ્ઞા વિરૂદ્ધ વર્ત-
વાથી પવિત્ર શાસનની હીલના યા અવજ્ઞા કરનારા છે, તેથી
તેઓ પ્રભુની આજ્ઞાપાલક શ્રી સંઘની બાજ છે. પવિત્ર આ-
જ્ઞાપાલક શ્રી સંઘ તો શ્રી તીર્થંકરને પલ્લુ માન્ય છે, અને
જે સંઘ ત્રિપૂવનપૂજ્ય શ્રી તીર્થંકરને પલ્લુ માન્ય છે, તેનો
અનાદર ત્રણે બૂવનોમાં કેળવ કરી શકે તેમ છે ? અને કેદા-
ર મોહ મરિચના નિશ્ચમાં દોષ અનાદર કરે તો તે અતે
મુખી શીરીને ઘર્ષ શકે ? માટે સ્વકલ્યાણના ધ્યેયકે કદાપિ
પલ્લુ પવિત્ર સાધુ, સાધ્વી, શાવક અને શ્રાવિકારૂપ બચ્ચા
કે સમરણ શ્રી સંઘની મરકરી, નિંદા અવજ્ઞાદિક પોને જાતે
કરવાં નહિ, બીજા પાસે કરાવવાં નહિ, તેમજ કરનારને સં-
મન થયું નહિ; કિંતુ યથાશક્તિ તે પવિત્ર સંઘની બહિ-
ષ્ઠિતી કરવી, બીજા પાસે કરાવવી, અને કરનારની પ્રશંસા
કરવી. સ્વપક્ષની ઉત્પત્તિ રચવાનો આ અતિ મહેલો (મુશ્કલ)
રહ્યો છે. જેઓ ઉત્પન્ન વિવેકથી શ્રી સંઘની બહિષ્ઠિત કરે છે,
તેઓ પરમ બહિષ્ઠિતમથી સજ્જ કર્મચારી અણબપદ પામેછે
શ્રી સંઘ જગમનીર્થ રૂપ છે. તેથી મોક્ષાર્થી જનોએ અ-
વશ્ય મેવવા યોગ્ય છે.

૩૦ મું—પુસ્તક શિખનમ-મર્ચત બાપિન અનં ૫
વૃષસદિક મહાપુરૂષ મુદ્ધિત આગમે (પંચાગી સંમન) પ્ર-
કર્યો યા બંધોનુ લખવું. લખાવવું અને લખનારને મદદ
ગાર મનું એ સુધાવડોનુ અવશ્ય કર્તવ્ય છે. તે તે શાખો
જેમ મુદ્ધ લખાય તેમ ખાત્ર ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. આજ
કાલ દુસ્તવટે લખાતા બંધો બહુપા અમુદ્ધ દેખાય છે. તે
નાં ઘણાં કાચ્યો છે, તે લેખમાં લેખ વિચારના અને પૂર્વ-
ના મુદ્ધ બંધોની સાથે સરખાવતાં પછીજ ટીલમીરી ઉપર
છે. તેમજ પૂર્વ પ્રબાવિત પુરૂષોએ લખાવેલા મુદ્ધ બંધોની

શ્રી લઇ, શાસ્ત્રનમતિ ઉઠી લામણી પરાવનાસ નરરત્નેને
આગેવાની ગ્રામી નેઓની દેખદેખ નીચે તે અતિ કિંમતી
ચારસો સચવાયયો. આપણી બેદરકારીથી આપણે જલુ ખો-
સું છે, અને તે એટલું મોણું કે તેનું મૂલ્ય મોટા શાની
ઝેરીઓજ કરી શકે, પણ શિંગડાં અને પુંજડાં વિનાના
નરપશુઓ કરી શકેજ નહિ. આશા છે કે હજુ પણ કુંજ-
કરણની ઉપમાંથી જાગી ઉઠી પોતાનું બલિષ્ઠ મુધારવા અ-
પણા રક્ષાખંડના ભાઈઓ કંઈ કરશે; અને કંઈક અનુભવી
કહેલા દહિન શબ્દો માટે આરંભ માનશે.

૩૧ મું—ત્રીયું કહીએ શાસ્ત્રન તેની પ્રભાવના-ઉત્પત્તિ
મુદ્ધાવક યથાશક્તિ અવશ્ય કરે ઉપલક્ષણથી કેઈમાંના સ-
યોગોવટે યથેચ્છી મતીનગને પણ વારે-દૂર કરે.

અત્રે વર્તમાન શ્રી વીરશાસ્ત્રનને મુખ્ય આધાર અ-
ગમે યા આગમપદો અને જિન પ્રતિમાઓ યા જિન મં-
દિરોપર છે. આગમોની સ્થિતિ કેવી દયામળી થઈ ગઈ છે
તે અગાઉ લખાયેલ પારીઆકૃષ્ઠી સમજાશે, અને તે પરથી
આજ કાલ આગમપદો કેવા છે અથવા કેવા હોઈ શકે તે
પણ કંઈક સમજાશે. અર્થાત્ ભુલા પડી જતા ઉજા આધાર
રને દેહો દેવાની પોતાની ખાસ દુરવ છે. જિન પ્રતિમાઓ યા
જિન મંદિરોના સંજોગમાં પણ લગભગ નેવુંજ છે. આનું
કારણ પણ મુખ્યત્વે અજ્ઞાન, અવિચેક અથવા કુસંપેશ દે
ખાય છે. પૂર્વે જ્યારે પૃથ્વીને જિન પ્રાપ્તિ મંદિર કરવા કે
મર્થ આવડે વીરો દુન્ય ન્યારે અત્યારે પોતાનાજ ગ્રામ દા
નગરમાંના જિનખિજો યા જિનમંદિરોનું સંરક્ષણ કરવા અ-
પડે ભાગ્યેજ સમર્થ થાય છે. કારણ કે આજકાલ કેટલાક
ધનાદરો પૈયાના કેદમાં લલચ-લીધેદરથી આચરેલી દલીલોના
દરકાર નહિ કરતાં નવાં નવાં મંદિરો કરી નેમાં નવાં ખિજો
ભરાવી નોટલો નાદક દ્રવ્યને બધા વિવેક વિના કહેજ જાવ

જિંભો અને જિનમંદિરોથી જીનશાસનનો જયધોષ; સર્વત્ર પ્ર-
સરેલો છે. તેથી જિનશાસનના ખસ આધારભૂત તથા અલ-
કારૂપ; પવિત્ર આવીને આગમો તથા છૂર્ણપ્રાય થયેલાં જિ-
નમંદિરોનો ઉદાર કરવાનીજ આજ કાલ ખરી અમત્યતા
છે, અને વિવેક પૂર્વક ઉક્ત મહાકાર્યમાં દ્રવ્યનો સદુપયોગ
કરવાથીજ પવિત્ર શાસનની મોટી ઉત્તતિ થા પ્રભાવના થઈ
શકવાની છે. આથી છે કે પ્રિય ભાઈઓ અને બહેનો! આ
જનિ અમત્યની વાત ખાસ લક્ષ્યમાં લઈ અનાદિપ્રિય સ્વ-
ભાંડપણું તજી શાસ્ત્રપરતંત્ર રહી સ્વદ્વિત સાધ્યો; અથવા
દ્રવ્યપ્રેતરાગભાવ વિચારી, પવિત્ર શાસનના પરમરક્ષિત સદ-
ધુકનો સદુપદેશ લક્ષ્યમાં રાખી, જ્ઞાન કેળવણીમાં વૃદ્ધિ કરી
શ્રીકૃતા આધર્મીઓને ઉદાર સંભાવન વડે ઉદ્ધરી, પવિત્ર શા-
સનની મોટી ઉત્તતિ કરી આત્મકલ્યાણ કર્યો. કલ્યાણના અર્થો
ભાઈઓ અને બહેનો વિવેક વડે લક્ષ્મી, યોગ્ય અને આયુ
પત્ર અરિધરપણું સુખ્ય વિચાર્યો, ગફલત તજી પ્રમાદ ર-
હિત થઈ મહા બાન્ધવોએ સાંપડેલી આ સર્વોત્તમ સામગ્રીનો
યોગ્ય લાભ લઈ સ્વજન્મ સાર્યો કર્યો. કાળિષ્ટ વશકીર્તિના
લોભમાં તજી અક્ષય સુખનો લાભ જના નહિ કર્યો, અને
સુખ જન્યને સંજન કરવા તન મન અને ધનનો યોગ
આપવા કરતાં પરમાત્મ પ્રભુને યજિત કરવાને પોતાનું ન
ર્પણ અર્પણ કરવા આગળ પડ્યો. પોતાના પ્રિય પ્રાણુ ડ
નનાં પણ પરમ પવિત્ર શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાને અચળ
પ્રિય મમજી પરમ પવિત્ર પ્રભુની પવિત્ર આજ્ઞાની ખાતર
પોતાના પ્રિય પ્રાણેનું પણ બલિદાન દેવા હર ખર્ચ નહિ
કન: " આજ્ઞાણ પમ્મો " અર્થાત

મિનંદ્રવજા ગુરુપરુપાસિત, મન્વાનુકંપા શુભસાવદાનં ।

ગુણાનુગમઃ શુનિરાગમય્ય, નૃજન્યહસ્ય વત્યાન્વમુનિ ॥

આ સ્લોકમાં કહેલા શ્રી જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજા અદિ

તો દુરમારે ઉ કે " કાળા નાગનો સંગ કરવો સારો,
પણ કુચુરનો સંગ કરવો સારો નહિ. " કેમકે કાળો
નાગ કરે તો કાચ એકવાર મૃત્યુ લાવે, પણ આવા કુચુ-
રથી તો અનાચાર સેવી થા પોથી અનંત બધા અપણ કરવું
પડે. માટે આત્માર્થી મુજબનોએ તો મદા રૂપરૂપિતકાંક્ષી
સદ્ગુરુઓનોજ સંગ કરવો. કદાપિ મરણાંત હદ આવી
પડે તોપણ કુચુરુઓનો સંગ કરવો નહિ.

શુદ્ધ દેવગુરુ અને ધર્મની અસાધ્ય ઓળખાણ કરી
અન્યંત ક્ષણભારે તેઓનુંજ સેવન કરવું. પવિત્ર શાસ્ત્રકારો
કહે ઉ કે ' ધર્માર્થી જનોએ ધર્મની પરીક્ષા સુવર્ણ
અથવા રત્નની ચેદે કરવી. ' પરીક્ષા પૂર્વક મહુજ હ
દેહી એક વસ્તુનું શ્રદ્ધા પૂર્વક સેવન કરવાથી તેનું ફળ
મળી શકે છે, અને પરીક્ષા વિના બહારના આડંબર મા
ત્રથી મહુજ કદેહી જોડી વસ્તુથી તો માત્ર કલેશનાજ સાગી
યવું પડે છે. પ્રિય ભાઈઓ અને બહેનો! યાદ રાખો કે
શુદ્ધ દેવગુરુ અને ધર્મની પરીક્ષામાં બહા બહા ભૂલે છે.
મોટા ઝવેરીઓ અને ચોકરીઓ ભૂલે છે, મોટા પુરાણીઓ,
વેદવેદો અને કાળુઓ ભૂલે છે. અરે! મોટા દેવ દાનંવા
અને ભૂષા પણ ભૂલે છે. માટે આખા જીવનના ચારબત
અનિરૂપયોગી અને અમૂલ્ય ધર્મની પરીક્ષા કરવામાં ગફ
લન કરવી નહિ. તમે તુંગીયા નનદીના આવકોની વાત
યાદ લાંબા; અને જેમ તેમ સીધા સ્વસ્વકચિત આચારવિ
ચારમાં મુદ્દ લાગ્યા. તમે સર્વે નદ્ગુરુની સેવામાં રસિક
થઈ જેઓ છતી સદ્ગુરુ આદિક મુખ સામગ્રી તથા કેવળ
આપમનિએ એકલા વિચરી માકળ મહાલે છે તેઓને પાપી
પ્રત્યંક તમે કેમકે તેવા વેપવિઃબકોને પુષ્ટિ આપતાં તમે
કેવળ પાપનેજ પુષ્ટિ આપી અનર્થ વધારો છે. પૂર્વે જ
ચેલા ઉત્તમ આવકો અને આવિકાઓનાં અસ્તિત્વ સંભારો. શ્રી
એણિકરાજ અભયકુમાર મંત્રીશ્વર તથા મુલસા

સાદુ' માનુસે પણ સદ્વાચ આપનારની સંમતિ મેળવીને કામ કરવું. નહિ તો કવચિત્ સખસના થવાથી મોટા દુઃખનું કારણ થાય. નિઃશુક પરિણામી ઘટ્ટા અને વિવેકીન ન્યાયનીનિ કે લોક વિરુદ્ધ વર્તનારા કોઈપણ હૃદયને ઉછા અધિકાર આપવો નહિ. તેવા અનધિકારીને સોંપવાથી તેને અને મોંપનાર સર્વેને બારે નુકસાન થાય છે, અને ઉત્તમ દેવદ્રવ્યનો ગેર ઉપયોગ કે વિનાશ થાય છે. સાદુ' દેવદ્રવ્યનો વિનાશ કે ઉપેક્ષા કરનારને, ભણવું કરનારને તેમજ તેમાં શશિવ્યનાથી પણ સામેલ રહેનારને અનંત સંસાર રજગથો પડે છે. જેમ જાને તેમ તેનો લેપ-લાય-હોય ન જાય તેમ ભવમીરૂ વિવેકીએ કાગજથી વર્તવાની ગરૂર છે. ઘોડો પણ દેવદ્રવ્યનો વિનાશ બારે નુકસાન કરે છે, તો સર્વથા વિનાશ કરવાથી કે ઉપેક્ષાશુદ્ધિ પાસવાથી કેટલું બધું અદિન થાય તે વિવેક આત્મી વિચાર કરવો. વિવેક રહિત સદુશા કામ કરનારને પાછળથી બહુજ પરનાવું પડેછે, માટે ગમે તેવી આપત્તિ વખતે પણ દાનન પાક સખી રહેવાથી અને એય થાય છે, અને એવા વિવેકી સતતજન સદ્ગુહરમીજ આવા અધિકારને લાયક છે. પણ સ્વાર્થ સાધવાજ તરફર વિવેકવિકસ લાયક નથી.

પવિત્ર જ્ઞાન દર્શનાદિકના મહિમાને વધારનાર દેવદ્રવ્યનું ભણવું, વિનાશ કે ઉપેક્ષા કરવાથી, પહેલાં ને ગમે તેવી સારી સ્થિતિ બોગવનો હોય, ત્રમે તેવો ઘઘો મળ્યાં હોય, તમે તેવો મુખી હોય પણ ને મોઝજ વખતમાં પાચમાસ થઈ જાય છે. ઈજન આગરુ સુમાવી જેમે છે. પેલા દંડાથી પાત્રી જાય છે. અચાનૂ નિર્ધન બની જાય છે. તેમજ તેની જુદી પણ જુદી થઈ જાય છે. અને મતિ મુઝાઈ જાય છે, તેથી મારું બચિપ્પ કેવું થશે, તેનું તેને કંઈ જાન પડેનું નથી. અનુક્રમે વધારે વધારે દોષ મેવનથી નિઃશુક પરિણામી થઈ ધર્મ-આચારથી જરૂ થઈ જાય છે. ને "

પ્રમુખે કહેવા યોગ્ય ॥ કે આજકાલે સાધારણ ખાતું
 તાલુકા ફળતું હોવાથી જીમં ખાતાંએને બહુધા પકડે લાગે
 છે. માટે જીમં ખાતાંએ કરતાં સાધારણ ખાતાં તરફ બંધ
 પ્રાણીએએ ખાસ ધધારે લક્ષ દેવાની જરૂર છે. કેટલાક અ-
 નાની છવે તો પેતાના સંજમીએની મછાડી અમુક શકમ
 મેળાંમ અથવા અમુક ધર્મોદા કદા છતાં આપ આપની
 મોજ મુજબ તે દ્રવ્યને ઉપયોગ કરી પેતાને નિરોપ માને
 છે. તે ન્યાયયુક્ત નથી. દહાં તરીકે અમુક શાદુકારના અ-
 મુક દિવસથી ખાડી કાઢી આપ્યામાઃ જેમ તેને વ્યાજ સ-
 રિત અંતે બરપાયા કરી આપવા પડે છે, તેમ યા તેથી
 અધિક આં ધર્મમદુરજનું હોતું અમજવાતું છે, છતાં જે
 કમગાજી કરી વ્યાજ પેતે ખાઈ મૂળમી મૂડી પણ દૂંડી
 મુદતમાં પતાવી આપે નથી, તેને અવશ્ય બહુ ગ્રંથાશ્ર
 મથુ કરવું પડે છે. શ્રી ધનેશ્વરસૂરી મહારાજ શ્રી ચતુર્જય
 મહાત્મ્યમાં કહે છે કે.

ધર્મેનાધિર્ગતધર્મો, ધર્મેવ નિર્હંતિયઃ ।

કર્મ શુભાયનિર્ભારી, ॥ સ્વામિદ્રોહપાતકી ॥

અર્થાત્ ધર્મના પ્રભાવવડે પ્રાપ્ત થઈ છે લક્ષ્મી-સં-
 પદા જેને એવો જે પ્રાણી ધર્મનેજ હજે છે-સાપે છે તેવા
 સ્વામી દ્રોહ કરનાર પાપી પ્રાણીનું બહું શી રીતે થયે ?
 અર્થાત્ તેવા બદ્ધાનનવાજા પાપી પ્રાણીનું બહું કેાઈ રીતે
 થવાને! મંલવ નથી. માટે જોશ્યું તેતું પાપયું એજ સ-
 મજનપનું લક્ષણ છે. ખરી રીતે પડેલાં જોડ જોડવા-પ્ર-
 નિજા કરવી-ને પૂરતી રીતે પાતાની શક્તિ વિચારીને કરવી
 કે જેથી પછા નેમી ફગી જવા-પ્રનિજા શ્રદ્ધ થવા વખત
 ન આવે. આજકાલ આમ પુણ વિચાર કયાં વિના દેવજા
 નાકરીયા પ્રવાહે પ્રનિજા કરી શ્રદ્ધ થના અને થયેલા અને
 તેમ કરી અંતે મહા દુઃખી શ્વિતિ સાક્ષાત્ અનુભવના ઘણા
 પ્રાણી દેખાય છે.

છે, નહિ તો કેવળ સ્વાસ્થ્ય સમજવું. ખરી રીતે ન્યાય
 સમજનાર અને ભવશીર હોઈ તેનું પ્રમાણ મ
 થી ચાલનાર જગતને આશીર્વાદ રૂપ થાય છે, અને તે
 વિરૂદ્ધ વર્તનારો આપ રૂપ જ નીવડે છે. પ્રમાણિક રીતે ચાલ
 માણસ સરલ હોઈ શકે છે, પણ અપ્રમાણિક-અન્ય
 તો સર્પની પેરે વક્રતા જ ધારણ કરે છે. તે મિથ્યા વિષ
 ભરેલો હોવાથી ભવશીર સમજનારો તેનો સંગ કે વિચાર
 કરતા નથી. તેનાથી દૂર રહે છે, યા તેને જ દૂર કરે
 ન્યાયના અર્થી જીવોને સમજવા એક દાખલો. દેખાડીએ
 શ્રીમંત પિતાદિકની લક્ષ્મીનો વારસો મેળવવા જેટલો હંરજ
 તેના પુત્રાદિક હકદાર છે તેટલો જ હંરજો તે જ પિતાદિક
 દેવ, રાજા, સામાજિક મા ગમે તે ધર્મોદ્ધાર દ્રવ્ય પોતાની મા
 આવેલી હીલુપતને લઈને કે કેવળ પ્રમાદથી જ દેવું ર
 ગયેલું હોય તે તે દ્રવ્ય દેવાને તેના પુત્રાદિકનો એછા હ
 નથી. જ્યારે મરી ગયેલા કે ગેભાન થઈ ગયેલાં માખા
 આદિકના લેણા નાણા તેના પુત્રાદિક વસૂલ કરી શકે
 નેમજ દેણાં નાણાં પણ તેઓએ જ ચૂકવવાં જોઈએ છીએ
 ત્યારે જેઓ કેવળ સ્વાર્થ આંધ યઈ લેખું લઈ દેવું દે
 હનું નહિ તેઓ તો ન્યાય માર્ગથી આપા (દૂર) ચાલના
 છે એમ સમજવું. તેવા અન્યાયાચરણથી અતે તેઓ
 જારે ખુશરી થાય છે “આદુર તેવો ઉદગાર” તે ન્યાય
 જુદો નવીન થઈ તેઓ બોદાજ વખતમાં ધર્મ અને
 કાર્યો નેતરી જાણ થઈ જાય છે. અથવા તો ન્યાય
 અન્યાય ને પરી જાણ ને ન્યાયથી ધર્મ જાણ તે
 યથોક્ત અને જે ન્યાય જાણીને વચીકરણ છે તે ન્યાય
 ખરીદીપર (દૂર) મૂકવાથી ચાલત લોપવાથી અને અન્યાય
 મેલવાથી તરત જ આ બોદાજ વખતમાં યશ લક્ષ્મી આદિક
 તો જાણ થાય છે, અને કેવળ દુઃખ અને અપયશનો ભાગ
 થી પડે ન્યાયમાં મદદ દુઃખ દાવજગમાં પચાય છે. ન
 ન્યાય જાણીને ન્યાય જાણીને તે ન્યાય જાણીને ન્યાય જાણીને

યથા અનંત દુઃખ થાય છે. જામ હોવાથી હે મુજ મિત્રો
અને બંધુઓ ! જાઓ અને સય પ્રમાદ પરિહરી આરા
અનયથી મુક્ત થાઓ. અને બીજાને મુક્ત થવા ઉપદેશો.
(ઉપદેશ આપો.)

જૈન શ્રેતાંવર મુમુક્ષુ વર્ગને નમ્ર વિજ્ઞાસિ.

“આપણો સુધારો.”

(Self Improvement.)

મારા વહાલા બાઈઓ અને બહેનો ! આપણો પો-
તાનો સુધારો કરવા હોય આવશે ? શું ત્રિદિસીય સધા-
વેલા સિદ્ધ ભગવાનો કિંવા અરિહંત મહારાજાઓ કિંવા
મુખર્તાસ્વામીશિકની પદ્મપરપરામાં યથેલા આચાર્ય મહારા-
જાઓ, કિંવા ઉપાધ્યાય મહારાજાઓ, કિંવા મુવિદિત મુનિ
મહારાજાઓ-હોય આવી આપણે સુધારો કરી આપશે ?
આપણા પવિત્ર શાસનની મર્યાદા મુજબ સિદ્ધ ભગવાનો
પોતાનું નિરૂપાધિક સુશિરધાન તણ અહીં કદાપિ અન્ય
દર્શનીઓના માનવા મુજબ આવવાના નથી, તેથી તેઓ
સંપૂર્ણ સુખી છતાં અહીં આપણો સુધારો કરવા પધારે
એવી આશા રાખવી જોઈ છે. અરિહંત ભગવંતો પણ
આવા પંચમ (વિષમ-દુષમ) કાગમાં આ ક્ષેત્રમાં લાગે
નહિ તે પણ આપ લાઈઓ અને બહેનો મારી રીને જાણો
છે, શેષ સ્વર્ગપુરીમાં સિધાવેલા આચાર્યશિક મહા પુરોહતો
પણ આપણા અન્યંત વહાલા પરલોક સધાવેલા પૂજ્ય પિ-
તાશિકની પેરે જત્ર આપણા સુધારાની ખાતર આવવાનો
આશા રાખવી જોઈ છે. ત્યારે હવે મારા વહાલા ભાઈઓ
અને બહેનો ! આપણો પોતાનો સુધારો કરવા આપો !
આશા રાખવી કે જે આશા કેઈ વખત પાત્ર દુઃખીન થઈ
મહા મારા વહાલાઓ ! ખરેખર હું ધાડે પડું કે તમા
દસુરીયામૂમની પેરે કેવળ મુમુક્ષુવર્ગે જદારે આવશે
પ્રીતે પ્રીતે મુમુક્ષુને સમૂહ આપણી અન્ય ન નિરૂપાધિક
આપણે તેને અજાણ હોઈ જદારે ખાતર પ્રીતે આનંદ
ઘનણ મહારાજા કરે છે કે,

જલાય છે. પહેલાના પુણ્યમાળી જનો શુભરત્નોને પ્રવેદીની
 મેરે મરખી હોવા, ત્યારે અન્ધારના અર્ધદંષિ તેથી ઉદ્ધૃત કર-
 તા દીમે છે, આથી પરિણામ દિનમનિદન એટલે આવનો રેખાય
 છે કેમકે ' ગતાનુગતિકો જ્યોત્સો ન જ્યોત્સઃ પાપમાર્ગિનઃ ' જા-
 હીયો પ્રવાહ જેમ વ્યાપ્યો તેમ વ્યાપ્યો, પંદમર્થ જોવા શ-
 રણવાનું કંઈ રહેતું નથી. આ પ્રમાણે કરાચિન સ્વપ્ન એમ
 મનાય તદિ પાતાનું એવ કરવાનો ઉત્તમ રત્નો એ છે કે
 અનાદિની જાનિ પ્રીય સ્વચંદ્રતા તજી પરમ પરિચ મુખે
 પ્રતીત શ્રાવ્યને મન આપી સ્વ પાને તારવા સમર્થ સદ
 શુદ્ધિવાનું જાનિ નમ આપે સેવન કરી-તેઓની દિગ્વ્યાપ્તી
 અમૃત મુખાળી સમજી. અનિ આદર પૂર્વક કર્ણપૂરવટ પી
 પી પુષ્ટ બની, તેના ફળરૂપ પાતાની અનાદિની નહિતમા
 વાહી જતી બૂહો મુખારી-તેમને સચ્ચાટ પદ્મી તેમને ત્યામ
 કરવા ઉજમાગ મર્થ, ત્યામ કરી, ઉત્તમ શુભરત્નોને નિધાન
 જે પાતાનીજ સનિધિમાં અનાદિ રોપાયી હંકાર ગયેલો
 છે, તેનેજ પ્રકટ કરવા આજ સત્ સંમતિનું ફળ છે. દરેક માખા
 પે ઉપર મુજબ સદ શુદ્ધિશા શાસ્ત્ર અવલુ કરી શા અભ્યાસ કરી
 તેમાંની દિગ્વિસ્તર્યો દરમમાંથી પાતાની પૂર્વની કુટુંબા જોવા
 મુખારી પાતાના જાગ અસ્થાંઓને અમુખર મુખારી ગાંધના
 નદિ. કેમકે તેઓના અમરકૃત (નદિ સંસ્કાર પામેલા)
 દૃશ્યમાં બીજાને મુખારવાની દાઝ ક્યાંથી હોય ? અનન
 મુખારવા અનિ સ્વાદિષ્ટ ફળ આપવા પાતાના કનનરોગ
 રહેલા બીજાને કેવી રીતે બાળ્યશાળી બનાવી ગણે " પદ્મને
 આગેવાન આંધળો તેનું અસ્કર ફવામાં " એ ન્યાયને અનુ
 સરી ઉન્માર્ગે આજની સ્વ સંતતિને કોણ રાહી મકે ? ઉ
 ન્માર્ગપર ચડી પાપમાલ યતી પાતાનીજ મજાનું રક્ષણ
 કરવું, આમ જ્યારે અસકય પ્રાય છે, તે હંતર સર્વ મજાનું
 તો કહેવુંજ શું ? જારીદીની જોતાં સમજાય તેવું છે કે દરેક

તેઓશ્રી પ્રતિની આપણી પોતાની ફરતે પંજુ આપણે અ-
વશ્ય અદા કરવીજ નોંધવું. અસરકારક પરમ પવિત્ર પરમા-
ત્માની આજ્ઞાની પેરે તે મહાશયોની આજ્ઞાને આપણે અતિ
નમ્રતાથી અનુસરીનેજ ચાલવું નોંધવું. પૂર્ણ શ્રેયઃ સાધવાનો
શીપો રસ્તોજ એજ છે. જ્યાં સુધી પવિત્ર શાસન પ્રતિની
તેમજ તેની સાથે અતિ નિકટ સંબંધ ધરાવનારાઓ પ્રતિની
આપણી પોતાની ફરતે આપણે સમજીએ નહિ, અને કંઈક
સમજ્યા છતાં પ્રમાદાદિક પરચા થઈ આપણી યોગ્ય ફરતે
આપણે અદા કરીએ નહિ તો અવશ્ય આપણે દાનિજ પા-
મવાના મિથ્યા માનમાં અંબાઈ એક ખીજાની પરવાઈ
નહિ શખતાં બેપરવાઈ ધારણી એ વિનયમૂળ પવિત્ર શાસ-
નની રીનિથી તદ્દન ઉઘટું રેખાય છે. તે પ્રમાણે આપણુદીથી
વર્તતાં કદાચિ આપણું શ્રેય ધવાનો સંભવ જણાનો નથી.

આપણે ધર્મના પ્રભાવેજ સર્વ કંઈ સુખ—સંપત્તિ
પ્રાપ્ત કર્યે છતે તેનો ઉપગાર ખૂટી જઈ તે પવિત્ર ધર્મ
પ્રતિની આપણી યોગ્ય ફરતે નહિ બળવતાં આપણે મોહ
મદિચિતા નિશામાં આપણું દર્શન્ય એક બાલુપર મૂકી મ
દાંપ થા શગાંપ બની તદ્દન ઉઘટું વર્તન ચલાવીએ તો સ્વ
સ્વામી દ્રોહી એવા આપણા શા દાલ ધવાના? માટે ઉચિત
છે કે આપણે પરમ ઉપગારી શ્રીધર્મ મહાશયની ખાતર
આપણા તન મન અને ધનનું અર્પણ કરવા પાછી પાની
નહિ કરતાં જેટલી બની શકે તેટલી તેની ઉત્તનિ-પ્રભાવના
કરવી નોંધવું. નિર્જય મહાત્માઓને સમુચિત છે કે પોતાની
પુઠે લાગેલા મુલાશયવન સાધુ, સાધ્વી, અવક, અને અવિ
દારૂપ શી સંધની જેમ ઉત્તનિ-પ્રભાવના થાય તેમ નિઃસ્વા-
ર્થ-નિરાશી ભાવે પ્રવર્તવું નોંધવું. શી સંધની ખરી ઉત્ત-
નિનો પાયો તેઓમાં અરસપરસ મુસપ સાથે આધાર
વિચારની મુદનામાં રહેલો છે. માટે ઉચિત છે કે પવિત્ર
મુમુક્ષુ જો જેમ શી સંધમાં સર્વત્ર મુસપ મુદદ થાય, અને

કયાં છતાં આમાર તણ અણુમારખાનું ધાર્યો છતાં, રાગ દ્વેષ અને મિહાદિકને દુઃખવા માટે આમ નગર જાતિ કુટુંબ કબીલાદિકનો પ્રતિજ્ઞ મૂક્યા છતાં, અને છેવટ માન અપમાન તણ, મુખ દુઃખને સમ ગણી, સર્વ પરિસહ ઉપસાગીને સદન કરી, સ્ત્રીવીતરામ પ્રભુની આજ્ઞાને નિમ્કપટપણે અનુસરી આપણા અનાદિ મલીન આત્માને ઉજવણ (નિર્મળ) કરવા ખાસ નિશ્ચય કયાં છતાં, સજ્જ વારમાં તે સર્વ ભૂલી જઈ, આપણો આત્મા ઉછેરો મલીનથાય અને ધાર ગનિરૂપ સંસાર સમુદ્રમાં પુનઃપુનઃ દૂષી મહા દુઃખનો ભાગી થાય, એમ પવિત્ર પ્રભુની ઉત્તમ આજ્ઞા ઉલ્લંઘી આપણને કરવું શું ઉચિત છે ?

પરમ કૃણાવંત પ્રભુએ આપણને નિરંતર મૈત્રી, પ્રેમાદ, કૃણા, અને ઉદાસીનતા રૂપ ચાર ઉમદી ભાવનાઓ ભાવી આપણા અંતઃકરણને નિર્મળ કરવા કર્યું છે. અનિત્ય અમારણ, સંસાર, એકત્વ અને અન્યત્વ આદિક ૧૨ ભાવનાઓ પ્રતિદિન ભાવી આપણો વેરાચ સતેજ કરવા ફરમાવ્યું છે, અને પંચમહાવ્રતોની ટપ ભાવનાઓ દિનપ્રત્યે ભાવી સંયમની રક્ષા કરવી કહી છે, તે શું આપણે તદ્દન ભૂલી જવું જોઈએ ના ના કદાચિ નહિ ! મારાવદાસા ભાઈઓ અને બહેનો ! આ આપણા દ્વદશપટપર ખાસ કોરી રાખવું અને નિરંતર લક્ષ્યમાં રાખવું ઘટે છે કે પરમ પવિત્ર જૈન-શાસનની રૂઢિએ આપણે છવ માત્ર તરફ મિત્ર ભાવથી જોવાનું યા વર્તવાનું છે. પવિત્ર શાસન રસિક, શુદ્ધ ગુણવંત યા ગુણરાગી તરફ આપણે પ્રેમાદ ભાવે જોવાનું યા વર્તવાનું છે. દ્રવ્યાદિકથી દુઃખી હોઈ મીઠાતા આધર્મીકાદિકોને યથાશક્તિ દ્રવ્યાદિકથી અને ગમે તે અન્ય વિષય સંયોગે ધર્મથી પતિત થએલા, કે પતિત થતા યા ધર્મ નહિ પામેલાઓને શુદ્ધ વીતરામ ધર્મતત્ત્વ સમજાવી પવિત્રધર્મ પમાડવારૂપ ઉત્તમ કૃણાવંતે મહાય આપી ઉદ્ધરવાની આપણી ખાસ ફરજ છે. કે

પ્રગટે નહીં' ત્યાં સુધી સત્સંગ રૂઝિ પાત્ર થવાય નહિ. જ્યાં સુધી આશય કરવા યોગ્ય અતિ શીતાળ છાયાવાળા કંકપવૃક્ષ સદૃશ મંત્ર સમાગમ રૂઝે નહિ ત્યાં સુધી અમૃતનો તિરસ્કાર કરે તેવો અતિ ત્રિષ્ટ મપુર સત્ય ધર્મ ઉપદેશ કલ્પગોચર થાય નહિ. જ્યાં સુધી અભિનવ અમૃત સમાન સત્ય ધર્મ ઉપદેશ સાંભળ્યો નથી ત્યાં સુધી આપણને તત્ત્વ વિવેક પ્રગટે નહિ. જ્યાં સુધી તત્ત્વ વિવેક પ્રગટે નહિ ત્યાં સુધી હિતાહિત બરાબર સમજાય નહિ. જ્યાં સુધી હિતાહિત સમ્યગ્ સમજાય નહિ ત્યાં સુધી અહિતના ત્યાગ પૂર્વક હિત માર્ગનું સમ્યગ્ સેવન થઈ શકે નહિ, જ્યાં સુધી અહિતના ત્યાગ પૂર્વક સમ્યગ્ હિત માર્ગનું સેવન કરી શકાય નહિ ત્યાં સુધી પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની પવિત્ર આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન થયા વિના રહે નહિ. જ્યાં સુધી પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની પવિત્ર આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન કરાય છે ત્યાં સુધી આ અતિ બયંઠર લવોદધિ તરતો અતિ દુષ્કર છે, અને પ્રભુની પવિત્ર આજ્ઞાના સમ્યગ્ આશયનથી તેજ (સંસાર) તરવો સુતર થઈ પડે છે.

પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની પવિત્ર આજ્ઞાનું આશયન સમ્યગ્ રીતે હિત માર્ગનું સેવન કરવાથી થાય છે. સમ્યગ્ રીતે હિત સેવન વિવેક પૂર્વક અહિત માર્ગના ત્યાગથી થાય છે. વિવેક પૂર્વક અહિત માર્ગનો ત્યાગ બરાબર હિતાહિતને સમજવાથી થાય છે. બરાબર હિતાહિતની સમજ સમ્યગ્ જ્ઞાનક્રિયાના સેવનાર સદ્ગુરુ દ્વારા થઈ શકે છે. આમ સિદ્ધ થાય છે કે સમ્યગ્ હિતમાર્ગદર્શક ઉક્ત સદ્ગુરુ હોવાથી આત્મહિતોની વર્ગ તેવા મહાત્મા પુરુષોનો અવશ્ય આશ્રય હોવો ઘટે છે. ત્યારે આશ્રય કરવા યોગ્ય સુમધુ વર્ગે પોતાનાજ કલ્યાણાર્થે તેમજ આશ્રય લેનાર ઇતર આત્મહિતોની વર્ગની જાનર પોતાના અસંખ્ય પ્રદેશ રૂપ આત્મામાં કેવી ઉમદા અને વિશાળ શુભ-સૃષ્ટિ રચાવી પેદા કરવી જોઈએ. શ્રોક

વેપ ધારી તેને એક સણ પણ લગવવો ઘટે નહિ, - કિંતુ
 સર્વ શક્તિ દેવરી તેને પૂર્ણ આપીનથી લગવવો જ ઘટે છે.
 આપણને માયું મુખ જોઈએ અને તેનું કામ ન કરીએ પ-
 ન તેથી ઉઘટું કરીએ તો મુખ શીરીને સાંપડે ? આપણે
 નરક-તિર્થચારિકના દુઃખથી દરીએ છતાં રસો તો તેવો જ
 લઈએ તો એવાં દુઃખથી શીરીતે બચીએ ? હા મહારા બાઈ
 બહેનો ! બચવાનો એક જ રસ્તો એ છે કે આપણે મહુણ
 કરેલા અતિ ઉત્તમ વેપને એક સણવાર પણ નહિ લગવ-
 તાં આપણે અંદરનો મન આચારિક મેલ ધોઈ, નમ્રતા
 સરલતા વિચેકતાદિક ઉત્તમ ગુણ ગણ ધારી, મુસંપ કરી,
 પવિત્ર આચાર વિચારની શુદ્ધિ કરી, નિર્મળ શાસનની પ્ર-
 માદ પરવશ પડી જવાથી યુગેલી મલિનતા દૂર કરી, ધી
 વીનરાગ શાસનની યોજા વધારી, સદા સર્વથા અપ્રમત્ત રહી,
 મોડુ મત્સરાદિક દુષ્ટ દોષોનો પરાબલ કરી, સમતાદિક સ-
 ત્સહાય બળે શાંત-સુધારસનું પાન કરી, પરમ શાંત બની,
 અનેક બળ્યજનોને આશ્રયસ્થાન થઈ, કેવળ નિરપૂહ-નિ-
 રાગીભાવે સ્વાત્મ દિનેલી જનોને શાશ્વ રહસ્યભૂત શાંત સુ-
 ધારસનું પાન કરાવી, એક સ્વાર્થ સાધનાં છતાં અખિલપણ
 પદોપકાર કરતાં, અતિ સમાધિ પૂર્વક દ્રવ્ય અને ભાવસા-
 લેપણ કરી સર્વ વિરોધ શમાવી સર્વ પાપસ્થાનકો આલોઈ,
 નિંદી અને કાયમને માટે પચ્ચખી; છેલ્લે ઉપાસે પણ પર-
 મ પવિત્ર અરિહંત સિદ્ધનું જ સંસ્મરણ કરના આ બાદ
 પ્રાણ છોડવે કરી પવિત્ર વેપને લગવવો જોઈ. આ પ્રમાણે
 ઉત્તમ આસાધના પગપા વરી શકાય; જય જય નંદા જય
 જય બલદાના માંગલિક ગ્રન્થ પ્વનિધી વધાવી લેવાય, તેમજ
 અતિ પરમાનંદ પદ પણ આમજ આમ કરી શકાય અહા !
 આવી પરમાનંદ દાયક સ્થિતિ સાક્ષાત્ સર્વદા અનુભવવા
 આપણે શા માટે બૂલવું જોઈએ ? અને કુમતિ હદામહુનો
 પડેલો આવી શા માટે પાવમાલ થવું જોઈએ ? આટલી હદે

સો. હાલ હોય, એવી ધની શંકાનું સમાધાન શ્રીમદ્ યજ્ઞ-
વિજય મદ્વારાજ આધ્યાત્મસારમાં કરે છે.

સ્વદોષનિવરણે એવ-પૂજા મ્યાદ ગૌરવે તથા ।

સ્વર્ગે વદર્થ્યમે, દંધેન વન વાનિયાઃ ॥

“ પોતાના દોષો દંધાય તથા લોકમાં પોતાની પદ-
સત્કાર અને મોટાઈ યાવઃ દુકા કોટલાખાદેજ મૂખે જે
રોમભિભૂત દંભી લોકો દંભવરે કર્ચના પામે છે તે મંદની
વાત છે. ” વળી હજુ છે કે-“ ભૂમિપર શયન કરું,
શીશા માગી ભોજન કરું, જીર્ણપ્રાય વસ્ત્ર પહેવું,
તથા દેશનો લોચ કરવો, એ સર્વ કરવું સાધુને મુકર
છે; પણ એકજ દંભ (માયા-કપટ) નો ત્યાગ કરવો
ફકર છે. અને જ્યાં મુખી દંભ ન તાજ્યો ત્યાં મુખી કન્યાના
આવડી સર્વ કટકરણી ફાકે છે. ” મોટાં મોટાં નામ ધા
રજી કરીને તથા અમુક અમુકના શિષ્ય કહેવરાવીને કેવળ
સ્વપરને કલંકિતજ કરાય છે. ત્યારે અસસ દક્ષીનીની દિંમત
જુઝીને ચક્રવર્તીઓ પોતાના છ ખંડના સામાન્યને ૧૯૭
યોગસામાન્ય બજાવ્યા, અને પોતાના દેહપર પણ મમત્વ
નહિ ધરતાં અખંડ મનને મેવતા ત્યારે આગકાસ બાગના
અને બગેલા કેટલાક માયાદેવીના ઉપાસકો કેવળ તેથી
ઉલટુંજ-અનર્થદારી કામ કરતા હોય છે. પરંતુ રોગ પારી
અનેક મુખ્ય અને મુખ્યત્વે પાશમાં પાડી પોતાની નીચ
‘ સ્વાર્થવૃત્તિ ’ સાધવા મથન કરે છે. આ કેવી શરમની
વાત છે? આ કેવું કાચરખતું અને જવાલિન-દીપતું કહેવાય ?
કેવળ પોતાની નીચ વિષયવૃત્તિઓને તૃપ્ત કરવા પોતાના
શુદ્ધ પ્રમુખને અનાદર કરી સ્વચ્છંદપણે વર્તી શાસ્ત્ર વિદ્વદ્
આચાર શ્રીપરિચયાદિને સેવના ઉચ્છ્રંખલ ‘ સાધુ નામધારીને ’
ઘટિત શિષ્યા કરવા દરેક લેન બચ્ચાની ફરજ છે; તેમ છતાં
તેવા જો શરમ-નિર્વાજ-તફટ લોકોને પુષ્ટિ આપવી તે નો

પનો પરમાર્થથી નિર્ભય કરવો છે. જે પ્રમાણે, 'ધ્યાનનો દયમ કરનાર પોતાનું પરાક્રમ સંભાળી પ્રતિજ્ઞા કરે છે. જે પ્રમાણે પ્રતિજ્ઞા કરી ધીર પુરૂષ સકળ સમાદિ-કલંકથી રહિત યઈ સ્વચ્છના રહિત યઈ ધર્મ ધ્યાનનું આલંબન કરે છે, અને વિશાલ બળ હોય શુકલધ્યાન યોગ્ય સામગ્રી હોય તો શુકલ ધ્યાનનું આલંબન કરે છે.

નિર્મળબુદ્ધિ પુરૂષો ધ્યેય વસ્તુ શું હોય તે કહે છે, ધ્યાન વસ્તુનું ધ્યાય છે. અવસ્તુનું યતું નથી. વસ્તુ ઘેતન અને અઘેતન જેમ જે પ્રકારની હોય છે. ઘેતન તે જીવ દ્રવ્ય છે. અઘેતન તે પાંચ પ્રકારના ધર્માંદિક દ્રવ્યો છે. વળી વસ્તુ ઉત્પત્તિ, વિનાશ અને સ્થિતિ યુક્ત છે. સર્વધા નિત્ય અથવા સર્વધા અનિત્ય નથી. વળી તે મૂર્ત અથવા અમૂર્ત હોય છે. પુરુષલ મૂર્ત છે, ચેતનાદિ અમૂર્ત છે, શુદ્ધ ધ્યાનથી દૂર કર્યું છે, કર્મફળી આવરણ જેણે એવા બુદ્ધિના મત્તાર (સ્વામી) સર્વજ્ઞ દેવ-શરીર વાળા સવ ઉપદ્રવ રહિત અવિદ્યંત ભગવાન અને જીવન શરીર રહિત શિવ ભગવાન (ધ્યેય) છે.

આ છપ્પાદિક ૪૪ દ્રવ્યો ૥ તે ઘેતન અને અઘેતન લક્ષણ લક્ષિત છે, તે સર્વે ધર્મ ધ્યાનમાં તેમના સ્વરૂપમાં વિરુદ્ધ ન આવે તેમ બુદ્ધિવાન પુરૂષોએ ધ્યાય યોગ્ય છે.

અયારે ધ્યાન પૂરું થાય ત્યારે બુદ્ધિવાન પુરૂષ મનને સમાધિયુક્ત વંશાઅયુક્ત કે કફજ્વાલ સમુદ્રમાં મગ્ન કરે.

અથવા પીછ રીને-ત્રણ લોકના નાથ અમૂર્ત, ૫૬ ઝેન્દર, પરમાત્મા, અવિનાશી દેવનું સાક્ષાત્ ધ્યાન કરવાનો આરંભ કરે.

શક્તિ અને અગ્નિની વિવિધાથી ત્રિકાળ ઝેન્દર સામાન્ય દ્રવ્યાર્થિક નયના મનથી સહજાત્ એક એવા ૫ રમાત્માને અવસ્થા કરે, સંસ્વાર અવસ્થામાં શક્તિરૂપ

ઉ, અને જેને જાણ્યે છે તે સમસ્ત-સર્વ જણાઇ ચૂક્યું એમાં સંશય નથી. જે પરમાત્માનું સ્વરૂપ જાણ્યા, વિના આત્મ-નારપને નિશ્ચય થતો નથી-આત્મસ્વરૂપમાં રમણ થતું નથી; અને જેને જાણીને મુનિઓએ સાધ્યાત્ તેજ પરમાત્માને વેસવ પ્રાપ્ત કર્યો છે. માટે મુક્તિને ઇચ્છનાર મુનિઓએ એજ પ્રયત્નું ધ્યાન કરવું, અને અન્ય સર્વ શરણ છોડી-તેનું જ એક શરણ બંધી તેને વિષે પોતાના અંતરાત્માને ભેદી હઈ તેનેજ વિશેષ પ્રકારે જાણવો-તેણે,

જે જાણીને અગોચર છે-વર્ણવી શકાય નહિ એવા અવ્યક્ત અનંતનાથ વિનાના શબ્દ રહિત-જેને શબ્દ નથી, જેને જન્મ નથી, અને સંસારત્રયભૂમી રહિત એવા પર-માત્માનું ચિત્તરૂપ રહિત ચિંતન કરવું. જેના જ્ઞાનના અનંત ભાગમાં દ્રવ્ય પર્થાય યુક્ત લોકાલોક આવી રહેલું છે, એવા પરમાત્મા ત્રણ લોકના શુદ્ધ હોય-અર્થાત્ જેનું જ્ઞાન અ-નંતુ છે તેજ ત્રણ લોકના શુદ્ધ છે-હોઈ શકે.

ધ્યાન કરનાર મુમુક્ષુ (મુનિ) પરમાત્માના સ્વરૂપમાં પોતાનું મન લગાવી તેના ગુણસમૂહથી રંજિત થયો થકો પોતે પોતાના આત્માને તેને વિષે તેનું રૂપ પ્રાપ્ત કરવા ભેદી હે છે. એ પ્રમાણે નિરંતર રમણ કરતો, અને તે પરમાત્માનું સ્વરૂપ અવલંબ્યું છે જેણે એવો યોગી પ્રાપ્ત (એ પરમાત્માનું સ્વરૂપ મારે બહુજી કરવા યોગ્ય છે) અને પ્રાપ્ત (એને પ્રાપ્ત કરનાર હું છું) એવા ભેદ ભાવ રહિત તન્મયપણાને (એકીભાવને) પામે છે. હેતુભાવ તેને રહેતો નથી. ધ્યાન કરનાર મુનિ અન્ય સર્વ શરણ છોડી અર્થાત્ તેનું જ એક શરણ બંધી તે પરમાત્માના સ્વરૂપમાં એવી રીતે લીન થઈ જાય ઉ કે ધ્યાતા (ધ્યાન કરનાર) અને ધ્યાન એ બંનેનો અભાવ થવાથી ધ્યેયની સાથે એકતા પ્રાપ્ત થાય છે. અર્થાત્ ધ્યાતા, ધ્યાન અને ધ્યેયનો ભેદ

દિગ્વિજિત, ૯ મુદ્રાવિજિત અને ૧૦ પ્રલિધાનવિજિત. આં દશે ત્રિ
કોનું સંશોધથી બાળલનો 'માટે વિવેચન કરશું, તેમાં પ્રથમ
નિસ્સીદ્ધિવિજિતનો અર્થ ત્રણવાર નિસ્સીદ્ધિ થાય છે. તેનો ખ.
રો પરમાર્થ નહિ સમજનારા લોજા સકતો પોપટની માફક
ફક્ત પ્રભુની પાસે નિસ્સીદ્ધિ નિસ્સીદ્ધિ પડ્યા કરેછે, તેમનો
સમ્યક મુદારવા માટે આ ઉદ્દેશ છે, તે લક્ષમાં લઈ આ દરેક
વિજિતનો પરમાર્થ ખોતે સમજી બીજા મુખ્ય છવોને તે સમ
જાવવા પોતાની યોગ્યકરણ વિચારી ઉક્ત ઉદ્દેશ સાર્યક કરશે.

૧ નિસ્સીદ્ધિવિજિત—પ્રથમ શ્રી જિનેશ્વરની જગતિ
(કાંઈ) ના દ્વારમાં પેસતાં પોતાના પર સંબંધી વ્યાપારને
ત્યાગ-નિષેધ કરવા રૂપ પહેલી નિસ્સીદ્ધિ કહેવી. મહાશિષ્યા
કરીને દેખાવી આશ્વાતળા દાગીને મધ્ય દ્વારમાં પેસતાં શ્રી
જિનમંદિર સંબંધી વ્યાપાર-વિકરપને તજવા રૂપ બીજી
નિસ્સીદ્ધિ કહેવી. પછી વિધિવત્ સ્વદ્રવ્ય (અક્ષત, ફળ ને
વેદાદિ) થી શ્રી જિનપૂજા કરી દ્રવ્યપૂજા સંબંધી વિકરપ
તજવા રૂપ ત્રીજી નિસ્સીદ્ધિ કહી શ્રી જિનેશ્વર પ્રભુની શુ
ભિ માટે ચૈત્યવંદનવિધિ સાચવવી. સ્થિરતાયોગે ઈરીઆવ-
હી પૂર્વક ભાવની વિશુદ્ધિ થાય, તેવા પ્રભુના મહાભૂત ગુણો
નું કિર્તન કરવું.

૨ મહાશિષ્યાવિજિત —પ્રભુની જમણી બાજુથી ભવ
જમણા નિવારવાની ભુદ્ધિથી જા જ્ઞાન, દર્શન, આરિત્ર, પામ
વાની મુખ્યુદ્ધિથી શ્રી જિનમંદિરની ફરતીમાં જમણા પૂર્વક
માર્ગમાં કોઈ પણ પ્રકારની આશ્વાતળા જેવું દેખાય, તે પોતે
(જાતે) દૂર કરી દે બીજા પામે દૂર કરાવી ત્રણવાર ઉપ-
યોગથી જમણું કરવું તે.

૩ પ્રણામવિજિત—મને તેટલે દૂરથી બ્યારે શ્રી જિ.
નેશ્વર પ્રભુનું દર્શન થાય, ત્યારે તરત બે હાથ આઠર પૂર્વક
એવી 'અંજલિબદ્ધ' નમસ્કાર કરીએ તે પ્રથમ પ્રણામ.

બામ પલ્લુ કાચવવા પડે છે તે આ પ્રમાણે.

જિન મંદિર કે સમવમણુમાં પેમતાં તથા ગુરૂમહારાજની વરનીમાં ચંદનાર્થ દાખલ થતાં તે ૧ છત્ર ૨ ચામર ૩ મુકુટ ૪ ખડક (તલવાર પ્રમુખ શસ્ત્ર) અને ૫ ઉપાનદ (પગરખાં) આ પાંચ સામ્ય ચિન્હો બદાશ-શીજ તથા બહુમાનપૂર્વક શ્રી દેવગુરૂની ધ્યાયોભ્ય બદ્ધિ કરે. આ ઉપરાંત નિસ્ખીદિ પ્રમુખ ૧૦ ત્રિકાનું તથા જિન બૂચને ૧૦ મિત્રી આશાનના વર્જવાનું તથા ગુરૂ મહારાજની ૩૩ આશાનના વર્જવાનું સ્વરૂપ શાળા માલુસોએ શમણ, ગુરૂ દેવગુરૂનું ધ્યાવિધિ આરાધન કરવા બનતો ખપ કરવો. પરંતુ ઉપેક્ષા ભુદ્ધિ કરવી નહિ.

શ્રી જિનેશ્વરની જગતી (કોટ કિલાની હલ) માં દશ મહા આશાનના ચતુર્થી વર્જવી.

૧ તબોલ બણુ ન કરવું-પાન સોપારી વિગેરે શ્રી જિન દારે લઈ જઈ નહિ ખાવાં.

૨ પાછી-તળપાત્ર નહિ કરવું.

૩ ભોજન-અન્નાદિકે નહિ જમવું.

૪ ઉપાનદ-પગરખાં નહિ પહેરવાં.

૫ મૈથુન-વિવચ કિલ નહિ કરવી.

૬ શપન-ગુપ્ત નહિ રહેવું (ઉપ ન લેવી)

૭ નિર્દોષન-ચક્રવુંતકિ-મુખનો મગ વિગેરે ત્યાં ઉડવો નહિ.

૮ સપુનીનિ-પેશાબ કરવો નહિ.

૯ પડી નીતિ દિશા જનલ ત્યાં જવું નહિ.

૧૦ ઘન-ખમાર ખેલવો-રમવો નહિ.

શ્રી ગુરૂમહારાજ સંમધી ૩૩ આશાનના નીચે મુજબ વજવા અવશ્ય ખપ કરવો.

૩ ગુરૂની આગળ-અગાડી-પહેલાં. (૧) આજવું. (૨)

ઉભા રહેવું અને (૩) બેઠવું નહિ, (ગુરૂની અવજા ધ્યાય મારે.)

૬ ચુરની નાટીક (જગોલમ) ચાલવું, ઉભા સ્ટેજું કે ખેસવું નહીં.

૭ ચુરના ખંને પડખે (જમખર એક સાઈનમાં) ચાલવું. ઉભા સ્ટેજું કે ખેસવું નહિ.

૧૦ આગમન મુક પંદરા મળ વડે મુખ આડિ મુઠ્ઠા કરી મયાંસા નજી ઉભા થઈ જવું વર્જવું.

૧૧ જલિખંમિયાં મુક નાથે આવ્યા છતાં મમણા નાળી (જાંબડી) મુક પહેલા આસાવે તે અમુકા.

૧૨ મુકવેં કરી પડખે ડાં આજી સંભળાનાની પેરે પા ની ઉભા ન આપે તે અમુકા.

૧૩ કાંઈ રેવેલા આવકાડેને વળ કરવા ચુર મહા નાળી પંદરા લેની નાથે આસાપ ન સાપ કરવે તે અમુકા.

૧૪ નિકા ના આ બાઃ જ્યારે શિયાદિક પામે પ્રથમ નાળી પાડી મુક પામે જઈ લેવેરે તે અમુકા.

૧૫ વેરેલી નિઃ પ્રથમ લીધ નાળીએને બનાવવા મુક નાળી લે તે અમુકા.

૧૬ નિઃ જ નાળી પ્રથમ લીધ નાળીએને નિઃ નાળી લે તે અમુકા.

૧૭ નિઃ જ નાળી પ્રથમ મુક લેની આજી વિના નાળી લે તે અમુકા.

૧૮ નિઃ જ નાળી પ્રથમ નાળી લે તે અમુકા.

માનપૂર્વકે શુદ્ધમહારાજ સમીપે આવી. નમ્રતાથી મોઝ્ય ન-
વાળ આપવો લેધએ, પણ ઉન્મત્તની જેમ મોઝમાં આવે
તેમ ન કર્યું લેધએ.)

૨૨ શુદ્ધે પૂછ્યે હતે ' શું છે ? ' તમેદે અસમ્યતાથી
ઉત્તર આપવો તે અયુક્ત.

૨૩ 'તે કામ તમેજ કરોને' ઈત્યાદિક વિનય રહિત
વચન શુદ્ધી સામા બોલવાં તે અત્યંત અયુક્ત.

૨૪ શુદ્ધ કંઈક હિત વચન વડે ધર્મકાર્યમાં મેરજી
કરે ત્યારે ઉલટું 'અમનેજ દીકા છે' એમ બોલી શુદ્ધી ન-
જાના કરે તે અયુક્ત.

૨૫ શુદ્ધ મહારાજની સરસાધથી ખુશી નહિ થતાં ફ-
લટો દુમલો માપ, શુદ્ધના શુભની પ્રશંસા ન કરે તે અયુક્ત,

૨૬ શુદ્ધ કયા કરતા હોય ત્યારે 'તમને એ અર્થ
નથી સાંભરનો' એમ એવો અર્થ ન હોય એવું બોલવું ને
અયુક્ત.

૨૭ શુદ્ધ કયા કરતા હોય તેની વચમાં શ્રોતાઓને
પોતાનું કહાપણ જણાવવા 'હું તમને પછી જણાવીશ' એવ
કહી ધર્મકથાનો ઉદ્ધ કરે તે અયુક્ત.

૨૮ ચાલતી કથામાં આવી પોરસી વેળા કે આહાર
વેળા ધર્મ ગ્રાહ છે' એવું જણાવી પર્વદાનો ભંગ કરે-સબા
ખીખેરી નાંખે એ અયુક્ત.

૨૯ કયા ધર્મ રજા બાદ શિષ્ય પોતાનું કહાપણ બતા
વવા માટે પર્વદા સમક્ષ નેજ કયા સવિસ્તર કહે તે અયુક્ત.

૩૦ શુદ્ધી શય્યા, સંધ્યાસદિકને પોતાના પગથી સં-
ધક કરે, કરી ખનાવે નહિ તે અત્યંત અયુક્ત.

૩૧ શુદ્ધના સંધ્યા સંધારા ઉપર અસમ્ય રીતે બેઠે,
સુવે, અથવા આબોટે, ને સુવે અયુક્ત.

૩૨ શુદ્ધી ઉંચે આસને બેઠે, અથવા શુદ્ધી અધિક
બેઠણે બેઠે, શુદ્ધી બહુ મૂલ્યવાણ વસ્ત્ર વાપરે તે અયુક્ત.

મુલાસિત (ધર્મ વાસિત) થાય છે. દ્રવ્ય તે ભાવ નિમિત્તેજ છે.

૫ દીપ-ઉત્તમ ક્રુગ્મી મૃત (ધી) વડે જગદીપક થી જિતરાજ સમીપે દ્રવ્યદીપક. ધરીને લોકાલોક પ્રકાશક પંચમંદાન (જાણીપક.) નીચ લાવિકે જનો સમવંત પાસે પ્રાર્થના કરે. કર્મરજને દૂર કરવા નીરાળના (આરતી) અને મુલ મંગળને મેળવવા મંગળ દીપ પ્રગટી, પવિત્ર આશયથી પંચમ જ્ઞાનવક્ત્રીને સહેજે પ્રગટ કરી શકે. તેવા દીપકને વિધિ પૂર્વક પ્રગટી એમ 'લાવણ' કે આપણું અનાદિ અધિકાર સદા માટે દૂર થાઓ !

૬ અક્ષત—અખંડ તંદુલવડે અદ્ભુત-સ્વરિતક, નંદોવર્તીક આજેખી પ્રભુની પાસે અક્ષય અખંડ સુખની આ તેનાં આધનભૂત અમ્યજ્ઞ જ્ઞાન, દર્શન અને વ્યવિવ્રની પ્રાર્થના કરવી. પ્રભુની પાસે ઢોકવા યોગ્ય અક્ષતાદિક દ્રવ્ય જગદ્ગુપ્તક યોષિલાં જોઈએ.

૭ દુળ—અનેક પ્રકારના ઉત્તમ દુળ પૈકી સરસ-પદિ પકવ નાસીકેર, આમદુળાદિક પ્રભુની પાસે ઢોકી પરમ ઉદ્દેષ્ટ એવા મોસદુળનીજ પ્રાર્થના કરવી. 'દુળવડેજ દુળ પામીએ' એ ન્યાયથી તેવા ઉત્તમ દેવાદિકતું દર્શન કરવા જતાં અવશ્ય ઉત્તમ દુળનું સમર્પણ મોક્ષની અભિલાષા પૂર્વ-પરમાત્મ પ્રભુ પ્રમુખને કરવું. લોકિકમાં પણ રાજા પ્રમુખાંને ભેટ મૂકવા પૂર્વક ગજવાની રીતી પ્રસિદ્ધ છે. યોગ્ય આત્મ-પૂર્વક ઉચિત કાર્ય આપનાર સદા મુખીજ થાય ઈ.

૮ નૈવેદ્ય—પોતાને અત્યંત અબીદ મનદુર માદકારિક નૈવેદ્ય વિશાળ અને ઉત્તમ પાત્રમાં પ્રભુ પાસે ઢોકી આત્માર્થી જીવ પોતાને અલ્પહારી સુખ રૂપ સદૃશ મગદ કરવા પ્રભુની પ્રાર્થના કરે, એમ ભાવીને કે આ જીવે અત્યંત અને અવિચે કના જગે અને કયાં અનેકરત આ સ્વાદા સ્વચ્છવ તે પણ આ લોકમુ જીવ અલ્પાપિ તનિ નજ પામ્યેદ હવે પરમાત્મ પ્રભુના પમાયે આ આત્માને અસતોષ દોષ દૂર થાઓ.

અને સર્વાંશે સંતોષ ગુણ પ્રમટ ભાવને પામે !!

આ પ્રમાણે શક્તિ મુજબ સ્વદ્રવ્ય વડે શ્રી નિ
 નેશ્વર પ્રભુની અર્ચા કરીને સ્થિર ચિત્તથી પ્રભુનીજ
 ન્મુખ દૃષ્ટિ સ્થાપિને દેવવંદન (જઘન્ય, મધ્યમ કે ઉત્ત
 ચૈત્યવંદન) રૂપ ભાવપૂર્ણ કરવા આત્માર્થિ હવે ઉત્તમા
 યવું. મધુર શબ્દ પંક્તિવાળાં સ્તોત્ર, સ્તવનાદિકે શ્રી નિ
 નગુણ ગાવા શ્રી ક્રિનેશ્વર પ્રભુના સદ્ભૂત ગુણો ગાતાં
 વાજ ઉત્તમ ગુણો આપણા આત્મામાં અંગાંગીભાવે (સર્વ
 શે) આવે તેવા ઉપયોગ-લક્ષ્ય પૂર્વકે દૃઢ પ્રયત્ન સેવત
 રહેવું. પ્રભુ પ્રતિના અકૃત્રિમ (સહજ, અભ્યાસના ભાગ
 પ્રકટેલા) ભક્તિ રાગથી આત્માને અપૂર્વ ચિત્ત શાંતિ
 (સમાધિ) રૂપ અદ્ભૂત લાભ થાય છે. જ્યારે સંસાર ઉપ
 ધિથી ચિત્ત ઉરમ્મું હોય, ત્યારેજ તેવા માફા સંકરપ વિ
 કરપના અભાવ તથા શુભ-શુદ્ધ અધ્યવસાયના યોગે આ
 ત્મા સંજુવાર ચિત્ત સમાધિરૂપ શાંતિને અનુભવી શકે
 અન્યથા તેમ અનુભવી શકતો નથી આવા સતત અભ્યાસ
 સથી આત્માને અતે અપૂર્વ સમાધિ લાભ પ્રાપ્ત થાય
 તેથી તે અનુપમ શાંત રત્નમાં નિમગ્ન થાય છે. આત્માને
 તેથી ક્રિયેનિતુ સાક્ષાત્ અનુભવ વિના લાભ ધર્ષ શકતું ન
 થી જે ધન્ય પુરૂષને આવે. અપૂર્વ આત્માનુભવ થાય છે,
 તે આ દુનિયાના વિષય જગત્તમા એક સ્વ માત્ર પણ
 વેવાંતો નથી એવા અકૃત્રિમ-નદુષ્ટ આત્મ મુખનો જેને
 સાક્ષાત્ અનુભવ થયો હોય, તે નદુષ્ટ નમાધિ મુખના વિ
 દ્યથી અવા વિશ્વ નુ રમ કેમ રહે ? કેમ સેવાય ? વિષ
 યરનમા રચના-ક્રીન નેનારને આત્માના નદુષ્ટ સમાધિ
 મુખનો અનુભવ શી રીતે થાય ? આત્મ અનુભવી—સહ
 જ નમાધિ રૂપ સમતા રત્નમાં જીવનાર તદ્દત્તનંદી સત્યુ
 રૂપ તજ્જ સગી જેવાં નિને પારખુ કરે છે, અને આત્મ
 ના અનુભવી વિનિયમ વિચાર કરનારો અનુભવનાં

- ૨૨ “ દોષી તથા કટુભાષીને અંદાસ સમાન લેજો.”
- ૨૩ “ ધર્મે જય અને પાપે ક્ષય.”
- ૨૪ “ પર દ્રવ્ય દરજ્જા સમાન એકે પાપ નથી.”
- ૨૫ “ શીલ અપણુ જેવું બીજું એકે અપણુ નથી.”
- ૨૬ “ સતેષ સમાન મુખ નથી.”
- ૨૭ “ વસ્તુ વિના નર પશુ.”
- ૨૮ “ ન્યાય, નીતિ, સત્ય, પ્રમાણિકપણુ એ પ્રાણીના ઉદયના હેતુ છે.”
- ૨૯ “ દીર્ઘ દ્રષ્ટિ (દીર્ઘ દર્શીત્વ-અગમચેતીપણું) આવનાં દુઃખોને શકવાનું સાધન છે.”
- ૩૦ “ કુશીલતા એ પ્રગટ દુઃખનું, અને મુશીલતા એ મુખનું મૂળ છે.”
- ૩૧ “ વિચેક વિકલ પ્રાણી પશુની ગણતરીમાં ગણાયેછે.”
- ૩૧ “ લોભનો કાંઈ ફેલ નથી.”
- ૩૩ “ હંચા આકાશની માફક અનંત છે.”
- ૩૪ “ તૃપ્તિ લેવી એકે મોટી વ્યાધિ નથી.”
- ૩૫ “ શત્રિ બોજનમાં મદ્ય પાપ છે.”
- ૩૬ “ યજ્ઞ દેવનો ક્ષય કરી શુદ્ધ યજુ, એ સર્વ તીર્થકર્ષેનો અનાનન ઉપદેશ છે. તેઓ પોતે વિશુદ્ધ ધર્મ, બીજાઓને વિશુદ્ધ ધર્મ કહે છે.”
- ૩૭ “ પંડિત શત્રુ સહો, પણ મૂર્ખ મિત્ર સાથે નહિ.” પ્રતઃ—

પંડિતોર્જપર્વં ગુરુ, ન મૂર્ખો દિત્તકારકઃ

- ૩૮ “ મૂરખ સાથે જોડાડી, પગ પગ હોય કલેગ.”
- ૩૯ “ નારી નરકનું બાજુ.”
- ૪૦ “ કર્મને અશ્રમ નથી.”
- ૪૧ “ સંપ ત્યાં જંપ. કુસંપનું મોં કાશું.”

૫૨ " હાથે તે સાથે, દરો તેવું પામરો, વારરો
તેવું લઘુરો. "

૫૩ " સણ લાખેણી બપ, સાધી શકે તો માંધ. "

૫૪ " કાલને કાગનો સય છે. "

૫૫ " મરણું ડગલાં હેઠ. "

૫૬ " મરણ તણાં નિયાનાં મોટાં, ગાળે છે માથે,
તમે આલોને પ્રીતમજી પ્યાસ,
સિદ્ધાચર જઈએ. "

જે કરવું તે વહેલા કીજે, કાલે શી વાતો;
અણચિંતાયું આવી પડ્યો,
સળગાની લાતો, તમે આલોને. "

૫૭ " શીલ રહિત નર કુદરો,
જેવાં આવળ પુલ;
શીલ સુખપે જે ભર્યો,
તે માણસ બહુ મૂલ. "

૫૮ " મમતા શંક ભાંડી બર્ધ. "

૬૦ " સંત સમાગમ સમાન કોઈ સુખ નથી. "

૬૧ " ચંદાજ જે પ્રકારના છે. ૧ બાનિ ચંદાજ, ૨
કર્મ ચંદાજ. "

૬૨ " પ્રગટ જેવા પર છિદ્ર મરેલી કમ ગંદાજ
કહેવાય છે. "

૬૩ " મોખન તેવી અનર. "

૬૪ " મોખન કરે તો સંત સુસાધુ જનોની કરે. "

૬૫ " મિથ્યાત્વ સમાન કોઈ રાગ નથી. "

૬૬ " અમકિતને ચિન્તામણી રત્નથી અધિક સમજે. "

૬૭ " જયણ, ધર્મની જનની (માતા) છે. "

૬૮ " મુક્ત માણસ જયણ માતાની સદા મેવા કરે. "

૬૯ " સત્ય વચન વરણું, જે સુખની મેઘા છે. "

- ૭૦ “ પર નિંદા સમાન એકે પાપ નથી. ”
 ૭૧ “ કર્મ કંટક છતેતે છન, તેથી ત્રાસે તે ઈ કીન. ”
 ૭૨ “ પંડિત તે જે નિરભિમાન. ”
 ૭૩ “ ઇચ્છા રોધન તપ. મનોહાર. ”
 ૭૪ “ છલી શક્તિ જોપે, તે ચોર. ”
 ૭૫ “ અંતર લક્ષ રહિત તે અંધ,
 જાનત નહિ મોક્ષ અરૂં બંધ. ”
 ૭૬ “ જે નવિ સુણત સિદ્ધાંત વખાણ,
 બધિર પુરૂષ જગમાં તે જાણ. ”
 ૭૭ “ અવસર ઉચિત મોક્ષી નવિ જાણે,
 તારું જાની મૂખ વખાણે. ”
 ૭૮ “ મોહ સમાન રિપુ નહિ કોઈ,
 દેખો સદુ અંતરગત જોઈ. ”
 ૭૯ “ દરેક પાપથી પંડિત સોઈ,
 દ્વિંસા કરત મૂઢ સો હોઈ. ”
 ૮૦ “ કરપવૃક્ષ સંજમ મુખકાર,
 અનુભવ ચિન્તામણિ વિચાર. ”
 ૮૧ “ કામ ગ્રવીવર વિદ્યા જાણ,
 ચિત્રાવેત્રી જાહિન ચિત્ત આણ. ”
 ૮૨ “ નયન ચોખા છન જિંબ નિહાણો,
 છન પડિમા છન સમ કરી ધારો. ”
 ૮૩ “ સમ વચન મુખ ચોખા બારી,
 તજ તજોડ સંત ને પારી. ”
 ૮૪ “ નિર્મલ નવ પદ ધ્યાન ધરીજે,
 હૃદય ચોખા ઈણ વિધ નિત કીજે. ”
 ૮૫ “ સદગુરૂ ચરણ રેણ શીર ધરીજે,
 ભાડ ચોખા ઈણ વિધ ભવિ કરીજે.

- ૮૧ " અહિંસા પરમેા ધર્મ:-હવ દયા સમાન
" કોઈ ધર્મ નથી. "
- ૮૭ " ગિદ વચન સદિત તે દાન,
" ગર્વ રહિત તે જ્ઞાન પ્રમાન.
સમા સદિત તે ચાર્પ જમાન,
ચિવેક સદિત ચિત્ત તે ભણુ- ॥ ૧ ॥ "
- આચરે વાત્રાં અપૂર્વ ચિન્તામણિ સદૃશ
જેવા કોઈકજ સાચ્યશાળીને સંપન્ને છે.
- ૮૮ " પરં દ્રવ્ય, પરં દારા, અને ખજ પુરૂષને
કદાપિ પણ સંગ કરે નહિ. "
- ૮૯ " આલણા જરૂર ભણું, તાણું કેસા સોવણા. "
- ૯૦ " ભગ અવલોક નિજ, શુદ્ધતા સ્વરૂપડી,
ચોખ્ખા નહિ કહી ભાન, ચિદાનંદ ભૂપડી. "
- ૯૧ " વિષય વાસનાં ત્યાગે ચેતન,
આચે મારગ લાગે દે. "
- ૯૨ " આતમ ધ્યાન સમાન જગતમેં,
આપન નહિ કોઈ આન. "
- ૯૩ " ગાફીલ હીનભર નહિ રહેા તુમ,
શીરપર મુખે તેરે કાજ અરિ. "
- ૯૪ " ચોક્કસા હવન કાજ અરે નર,
કાહેકું છજ પરપંચ કરે. "
- ૯૫ " અવસર પાપ ન મુદ ચિદાનંદ,
સદગુરુ મું દરઆપારે. "
- ૯૬ " સમ્યગ્ જ્ઞાન અને ક્રિયાએ ચોક્ક વૃક્ષનું
વંધ્ય ખીજ છે. "
- ૯૭ " પરબવ જતાં હવને ધર્મનોજ આધાર છે "

- ૯૮ “ જેનું મન પવિત્ર છે, તેને પવિત્ર સમજે ”
- ૯૯ “ પ્રાણ સમાન એકે અદિસ નથી. ”
- ૧૦૦ “ વિષય સમાન કોઈ એક નથી. ”
- ૧૦૧ “ તૃષ્ણા સમાન કોઈ વિષયથી નથી. ”
- ૧૦૨ “ મરણ સમાન કોઈ જય નથી. ”
- ૧૦૩ “ સામ સમાન કોઈ જાન નથી. ”
- ૧૦૪ “ સ્ત્રી કટાક્ષથી પિતાને જ્યાં કરનાર જેવો કોઈ શૂરો નથી. ”
- ૧૦૫ “ સદુપદેશ સમાન કોઈ અમૃત નથી. ”
- ૧૦૬ “ સ્ત્રી અસ્તિત્વ સમાન કોઈ મહન નથી. ”
- ૧૦૭ “ સ્ત્રીના અસ્તિત્વથી ન ઉતસાહ, તેના જેવો કોઈ અતુર નથી. ”
- ૧૦૮ “ અસંતોષ સમાન બીજું દારિદ્ર નથી, અંધ વાચના સમાન લુપ્ત નથી. ”
- ૧૦૯ “ સમય સમાન છીંચીત નથી. ”
- ૧૧૦ “ પ્રમાદ જેવી એકે જડતા નથી. ”
- ૧૧૧ “ ધન, યોગ્ય અને આયુ એ ત્રણે વાનાં કાર માં—(અસ્થિર) છે. ”
- ૧૧૨ “ સજ્જનોઃ ચંદ્રના કિરણો જેવા શીતળ છે. ”
- ૧૧૩ “ પરવશતા સમાન દુઃખ નથી, અને સ્વતંત્રતા સમાન મુખ નથી. ”
- ૧૧૪ “ તત્ત્વથી સ્વપર ક્રિતકારીજ વચન સત્ય છે. ”
- ૧૧૫ “ પ્યાસમાં પ્યારી થીજ પ્રાણ છે. ”
- ૧૧૬ “ પાપથી નિવર્તાવે તેને જરા મિત્ર નહીં. ”
- ૧૧૭ “ અવસરના દાન જેવું બીજું દાન નથી. ”
- ૧૧૮ “ સુખ પાપ જેવું કોઈ અસ્થ નથી. ”

૧૧૯ " જગત્ માત્રની સાથે મૈત્રી સમાન આનંદ નથી. "

૧૨૦ " અખંડ મત પાળનાર લેવો કોઈ ભાગ્યશાળી નથી. "

૧૨૧ " મત અંડન કરી જીવનાર લેવો કોઈ કમન-ચીજ નથી. "

૧૨૨ " સત્ય, પ્રીત્ય અને વિનીત ભાવણુ જેણે કોઈ વશીકરણુ નથી. "

૧૨૩ " મધ્યસ્થતા લેવો કોઈ એક માર્ગ નથી. "

૧૨૪ " દુર્જનનો નેહ કારમો [ખોટો-પતંગીયો] સમજો.

૧૨૫ " કલિકાળે પણ કુલીન સત્યુચ્ચે મેરૂ જેવા ધીર હોય છે.

૧૨૬ " જ્ઞેતે પિમે કૃપણતા યોગ્યતા યોગ્ય છે. "

૧૨૭ " અદ્ય ધને ઉદારતા વખાણવા યોગ્ય છે. "

૧૨૮ " મુખ કાર્યમાં શક્તિ મુજબ ઉદય કરવો. "

યતઃ—યયાગતિ યતનીયં શુભે.

૧૨૯ " વિવેક સમાન કોઈ મિત્ર નથી. "

૧૩૦ " બહુ રત્ન વસુધેરા. "

૧૩૧ " બધો સો છલકાય નહિ. "

૧૩૨ " નિંદા કરે તે યાય નારકી. "

૧૩૩ " પથ્ય આહાર સમાન કોઈ ઔષધ નથી. "

૧૩૪ " કર્મ સમાન કોઈ રોગ નથી. "

૧૩૫ " પંથ સમાન કોઈ જલ નથી.

૧૩૬ " અપમાન સમાન કોઈ દુઃખ નથી. "

૧૩૭ " ક્રુપા સમાન કોઈ વેદના નથી. "

૧૩૮ " જ્ઞાન સમાન કોઈ ધન નથી, અને આશા

પરોપકારણ સર્ગાં વિમુક્તયઃ

બાહેર વિજ્ઞાપિ.

—૨૫૪૪—

ધર્મોનુસારી પ્રિય વાંચકશ્રીને વિજ્ઞાપિ કે, જ્ઞાન જ્ઞાનનો મરિઆ અપૂર્વ છે, તે પરમ પ્રાંતિનું સ્થાન તથા મોક્ષનું નિદાન છે. યજ્ઞી આ લવ, પરલવ, ઉલ્લયમાં અક્ષય મુખને આપનારું છે. માટે મુનિમહારાજઓ પાડશાળાઓ તથા નાના ગ્રામજનો કે જ્યાં પુસ્તકનો અભાવ દૃષ્ટિગોચર છે ત્યાં પ્રજાવના કરવી તે ખરેખર મોક્ષ મુખના નાથન બૂલ છે

આજ કુમારશયધી અત્રે કેટલાક સખી દિલના સદગુ-
હસ્થો અમારે ત્યાં આમાયિક, પ્રતિક્રમણ તથા પડન પાડન આદિ ધર્મનાં પુસ્તકો ઉપાવવાને અને તે યોગ્ય સ્થળે મો-
કલાવવાને દ્રવ્યની અદાયતા મોકલે છે. જે દ્રવ્યનાં અમા-
નેમના નામથી પુસ્તકો પ્રપાવી ઉક્ત યોગ્ય સ્થળે મોકલી
એ છીએ.

માટે મુક્ત વિદ્યાવિજ્ઞાનિ ધર્મોનુસારક નાથનાં બાહ્યજ્ઞાન
પિનાંતિ કે, આ કાર્ય અપૂર્વ ફલદાયી તથા જ્ઞાનપ્રદિનું
મોક્ષાંત અંગ્ર મમજી સ્વચ્છિન અનુનાં નેમાં મદદ કરશે
આં પિનાંતિ

શ્રી. વેળીચંદ મુરુચંદ શાહ
મંદુરદી શ્રી જન સ્વચ્છરમંડળ.

શ્રુતિપત્ર.

પ્ર.ક્ર.	સં.ક્ર.	અનુદ.	શ્રુત.
૧	૧૧	અવવર્ત	અવવર્ત
૨	૧	ભીષક	ભીષક
૩	૨૫	દિવાલિયા	દિવાલિયા
૪	૬	મદાદનો	મદાદનો
૫	૧૪	મુલુખ	મુલુખ
૬	૧૬	મરિમુદ	મરિમુદ
૭	૨૬	સરવર્નન	સરવર્નન
૮	૮	મમ્મદ	મમ્મદ
૧૧	૧૭	મીઠાણ	મીઠાણ
૧૨	૧૩	તત્તજ	તત્તજ
૧૩	૨૮	પુર્ણ	પુર્ણ
૧૪	૩	અવવર્તનો	અવવર્તનો
૧૫	૫	અવવર્ત	અવવર્ત
૧૬	૧૬	પરપાન	પરપાન
૧૭	૧૬	ગ્રાણી	ગ્રાણી
૧૮	૨૧	સ્વઅનુતા	સ્વઅનુતા
૧૯	૨૬	અનુમોદન	અનુમોદન
૨૦	૧૬	નિર્દર્શ	નિર્દર્શ
૨૧	૧૬	દોરગા	દોરગા
૨૨	૧૬	અવવર્તનો	અવવર્તનો
૨૩	૨૨	સાજન્ય	સાજન્ય
૨૪	૮	સાજન્યનો	સાજન્યનો
૨૫	૧૧	આદરનીય	આદરનીય
૨૬	૧૬	વાવત	વાવત
૨૭	૮	સુરે	સુરે

ક્રમ	વર્ષ	વસ્તુ	મૂલ્ય
૧	૧૯૭૧	સરકારી	૧૦૦૦
૨	૧૯૭૨	સરકારી	૧૦૦૦
૩	૧૯૭૩	સરકારી	૧૦૦૦
૪	૧૯૭૪	સરકારી	૧૦૦૦
૫	૧૯૭૫	સરકારી	૧૦૦૦
૬	૧૯૭૬	સરકારી	૧૦૦૦
૭	૧૯૭૭	સરકારી	૧૦૦૦
૮	૧૯૭૮	સરકારી	૧૦૦૦
૯	૧૯૭૯	સરકારી	૧૦૦૦
૧૦	૧૯૮૦	સરકારી	૧૦૦૦
૧૧	૧૯૮૧	સરકારી	૧૦૦૦
૧૨	૧૯૮૨	સરકારી	૧૦૦૦
૧૩	૧૯૮૩	સરકારી	૧૦૦૦
૧૪	૧૯૮૪	સરકારી	૧૦૦૦
૧૫	૧૯૮૫	સરકારી	૧૦૦૦
૧૬	૧૯૮૬	સરકારી	૧૦૦૦
૧૭	૧૯૮૭	સરકારી	૧૦૦૦
૧૮	૧૯૮૮	સરકારી	૧૦૦૦
૧૯	૧૯૮૯	સરકારી	૧૦૦૦
૨૦	૧૯૯૦	સરકારી	૧૦૦૦
૨૧	૧૯૯૧	સરકારી	૧૦૦૦
૨૨	૧૯૯૨	સરકારી	૧૦૦૦
૨૩	૧૯૯૩	સરકારી	૧૦૦૦
૨૪	૧૯૯૪	સરકારી	૧૦૦૦
૨૫	૧૯૯૫	સરકારી	૧૦૦૦
૨૬	૧૯૯૬	સરકારી	૧૦૦૦
૨૭	૧૯૯૭	સરકારી	૧૦૦૦
૨૮	૧૯૯૮	સરકારી	૧૦૦૦
૨૯	૧૯૯૯	સરકારી	૧૦૦૦
૩૦	૨૦૦૦	સરકારી	૧૦૦૦

૨૧૪	૮	ફેદા	ફેદા
૨૧૫	૧૩	વપાડે	વપાડે
૨૧૬	૨૭	અગામી	અગામી
૨૧૭	૨૫	અમુલી	અમુલી
૨૧૮	૧૭	દાગ	દાગ
૨૧૯	૮-૬	અમુલી ૧૩ મું	૦

વિવિધ - વિવિધ

મુમુક્ષુ

મિત્રોનું

મિત્રોનું

વપાડા

વપાડા

અમલી

અમલી

વપેર

વિરેર

અગામી

અગામી

અગામી

અગામી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

અમલી

